KELT MİTOLOJİSİ

AKILÇELEN kitaplar

Kelt Mitolojisi

Kahramanlar, Tanrılar ve Canavarlar

AKILÇELEN KITAPLAR
Yuva Mahallesi 3702. Sokak No: 4 Yenimahalle / Ankara
Tel: +90-312 396 01 11 (pbx) Faks: +90-312 396 01 41
www.akilcelenkitaplar.com
e-posta:bilgi@akilcelenkitaplar.com
Yayıncı Sertifika No: 12382
Matbaa Sertifika No: 13651

Kitabın özgün adı ve yazarı: Heroes, Gods and Monsters of Celtic Mythology, Fiona Macdonald

© The Salariya Book. Company Ltd. MMIX. Her hakkı saklıdır.

Özgün baskı Holtzbrinck Publishing Holdings Limited Partnership'e ait Roaring Brook Press'in yayın kuruluşu First Second tarafından 2010 yılında gerçekleştirilmiştir. Her hakkı saklıdır.

© Türkçe yayım hakları Aslı Karasuil Telif Hakları Ajansı aracılığı ile Akılçelen Kitaplar'ındır. Yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir biçimde ve hiçbir yolla, bu kitabın içeriğinin bir kısmı ya da tümü yeniden üretilemez, çoğaltılamaz ya da dağıtılamaz.

ISBN: 978-605-5069-42-1

ANKARA, 2014

Çeviri	: Berna Yılmazcan
Çeviri Editörü	: Tunç Tayanç
Redaksiyon	: Leyla Önal
Yayına Hazırlık	: Zeynep Kopuzlu Taşdemir, Safa Tekeli
Sayfa Düzeni	: Belgin Tuna
Kapak Uyarlama	: Lodos Grup
Baskı	: Yorum Basın Yayın San. Ltd. Şti. İvedik Organize Sanayii Matbaacılar Sitesi 35. Cadde, No: 36-38 Yenimahalle – Ankara

Kelt Mitolojisi

Kahramanlar, Tanrılar ve Canavarlar

Fiona Macdonald

Resimleyen: Eoin Coveney

Çeviren: Berna Yılmazcan

AKILÇELEN kitaplar

GİRİŞ

Sihirli Krallıklar - 9

BÖLÜM 1

Somon Fintan - 21

BÖLÜM 2

Ulster'in Kahramanı - 33

BÖLÜM 3

Fionn Mac Cumhaill'in Maceraları - 51

BÖLÜM 4

Bran ve Branwen - 69

BÖLÜM 5

Lludd ve Llevelys - 87

BÖLÜM 6

Gerçek Aşk, Trajik Aşk - 101

BÖLÜM 7

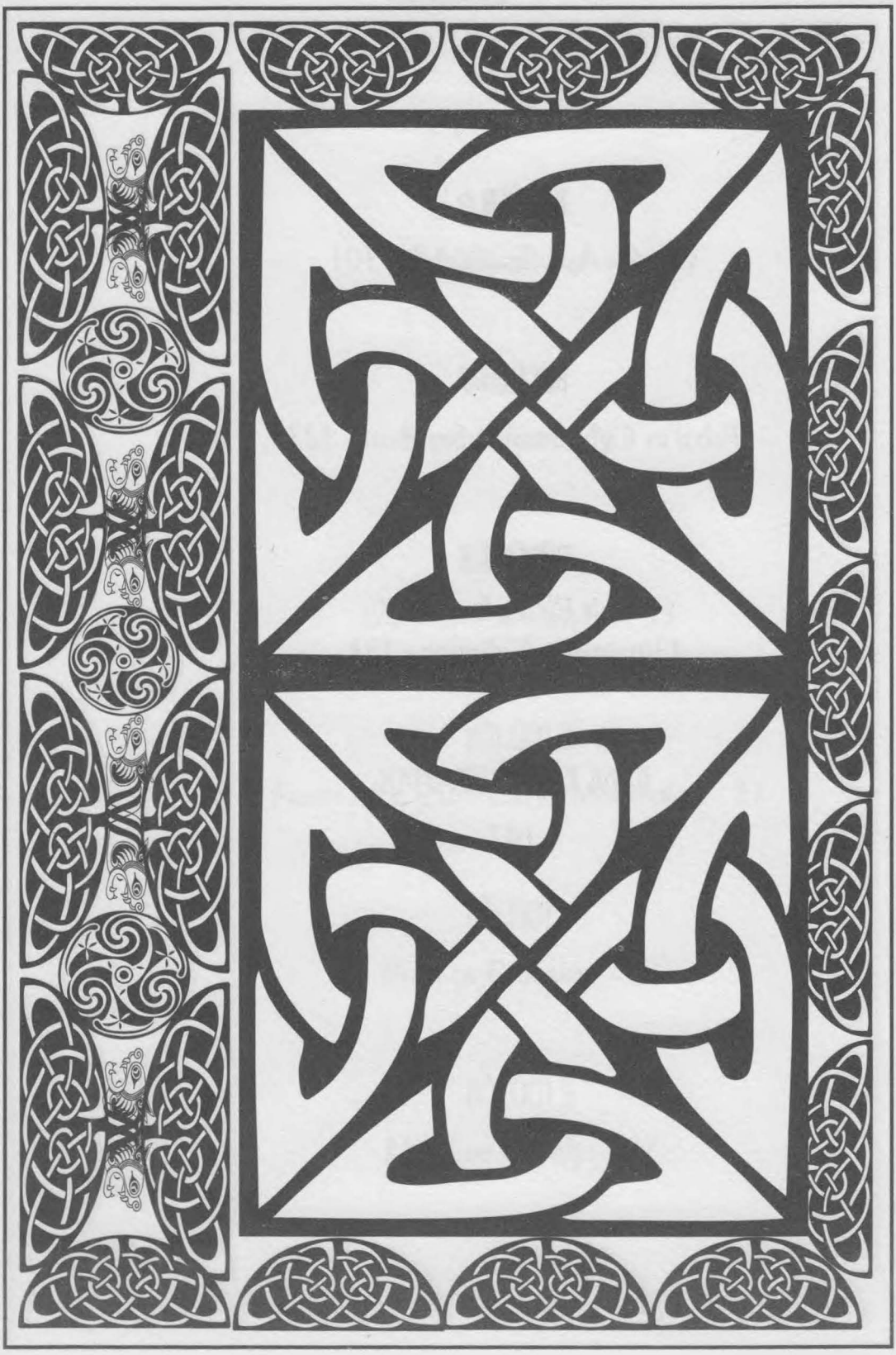
Febal'ın Oğlu Bran'ın Seyahati - 123

BÖLÜM 8

Kelt Efsanelerinden
Günümüze Kalanlar - 131

DAHA FAZLA KAYNAK

147

UMUT, OLASILIK VE TEHLİKEYLE DOLU, HEYECANLI VE ÜRPERTİCİ KELT DÜNYASI

GİRİŞ

Sihirli Krallıklar

acera, sihir ve gizemlerle dolu bir dünyaya adım atmaya hazır olun.

Kelt dünyası, tanrıların şeytanlar ve canavarlarla savaştığı, kuşlarla hayvanların insanlarla konuştuğu, kadınlarla erkeklerin zamanda yolculuk yapabildikleri, sihirli krallıklara gidebildikleri büyülü bir yerdi. Her kaya, ağaç ve nehir, kendi iyi ya da kötü ruhunu içinde barındıran canlı birer varlıktı. Hiçbir şey göründüğü gibi değildi; tanrılar ve insan kahramanlar kurnazlıktan ve kılık değiştirmekten çok hoşlanırlardı. Kelt dünyası, umut, olasılık, aşk ve tehlikeyle doluydu.

Bu kitap, İrlanda, Galler, İskoçya, İngiltere, Man Adası ve kuzeybatı Fransa'daki Bretonya'daki Kelt mitleri ile söylencelerinden bir derle-

meyi içermektedir. Başka ülkelerdeki geleneksel öykülerde olduğu gibi, bu öyküler de zaman içinde sayısız kez değişik şekillerde anlatılagelmişlerdir. Aynı zamanda müzik ve resim başyapıtlarına esin kaynağı olmuşlar, yazarlar ile film yapımcılarına konular sunmuşlar, çizgi romanlara, bilgisayar oyunlarına aktarılmışlardır.

Kitapta anlatılan öykülerden en beğendiğinizi kendi sözcüklerinizle yeniden anlatmaya çalışın ya da kendi sihirli öykünüzü yaratmakta yararlanın!

Keltler Kimlerdi?

Keltler, yaklaşık MÖ 800'den MS 400'e kadar Kuzey Avrupa'da yaşamışlardır. Çok farklı kabilelerden ve kavimlerden oldukları hâlde hepsi birbirine benzeyen diller kullanıyor, benzer biçimde yaşıyorlardı. Aynı kandan gelen tanrılara ve doğa ruhlarına inanıyorlar, cesur, korkusuz kahramanları onurlandırıyorlar, dinsel ve sihirli güçleri olduğu iddia edilen savaşçı krallar ile kraliçelerin peşinden gidiyorlardı.

Çoğu Kelt ailesi geçimini çiftçilik yaparak sağlıyordu. Özgür ve bağımsızlardı; ama klanlarının reislerine ve en tepedeki krala bağlıydılar. Kale içindeki kentlerde, ticaret ve el sanatları ile uğraşan Keltlerin yanı sıra binlerce Kelt köle de vardı.

Kelt kralları ve reisleri, iyi atlara ve savaş arabalarına binebilecek zenginlikteydiler; dalgalı, sihirli desenlerle bezeli silahlar kuşanırlar, takılar takarlardı. Keltlerin gündelik yaşamlarını, tanrıların ve ruhların düşsel ve tehlikeli Öbür Dünyası ile birleştirenler druid denilen rahiplerdi. Kahramanları öven şarkılar söyleyen, her kabilenin tarihinin, mitlerinin ve söylencelerinin kaydını tutan (şiir okuyan ve müzik çalan) ozanlara atıfta bulunurlardı.

"Kelt olmak", bu zengin uygarlığın bir parçası olmak demekti. Keltler, etnik bir grup olmaktan çok, ortak bir yaşam biçimini

paylaşan insanlardı. MÖ 4000 dolaylarında ekin ekip hayvan gütmeye başlayan Kuzey Avrupa'daki ilk çiftçilerin torunlarıydılar. Yeni bulunan DNA örnekleri, yaklaşık 10.000 yıl önce, son Buzul Çağı'nın sonunda, Kuzey Avrupa'ya gelen avcılar ve toplayıcılar ile kimi Keltler arasında bir bağlantı olduğunu göstermektedir.

Kelt uygarlığı, MÖ 1500 yıllarında, el sanatlarıyla uğraşan Keltlerin (bakır ve kalay karışımından elde edilen, tarih öncesi halklar tarafından ticaret yoluyla uzaklardan getirilen) bronzdan zırh ve miğfer yapmayı öğrenmeleriyle yavaş yavaş gelişti.

Onların torunları, MÖ 800 yıllarına gelindiğinde, daha sert ve dayanıklı olan demirden nasıl silah ve alet yapılacağını öğrendiler. Aynı zamanda, ağır, atlarla çekilen arabalar yaptılar, önderlerini göz kamaştırıcı hazinelerle birlikte gömdüler; özgün Kelt tarzında ilk sanat ürünlerini yarattılar.

Keltler, MÖ 500'lerden itibaren en güçlü oldukları döneme girdiler. Daha iyi silah ve madeni araçlar, savaşçıların savaşlarda binmeleri için daha hızlı ve hafif savaş arabaları yaptılar. MÖ 200'lerden sonra, Kelt toprakları Roma ordularının ve Cermen kabilelerinin saldırısına uğradı. Keltler, MS 100 dolaylarında neredeyse tamamen yenilgiye uğradılar. Ancak Kelt kültürü, İrlanda ve Bretonya gibi Avrupa'nın uzak yerlerinde bin yıl daha varlığını sürdürdü.

Kelt Halklarının Zaman Çizelgesi

MÖ 10.000-8000 dolayları

Son Buzul Çağı'nın sonunda avcı-toplayıcılar Kuzey Avrupa'ya gelirler.

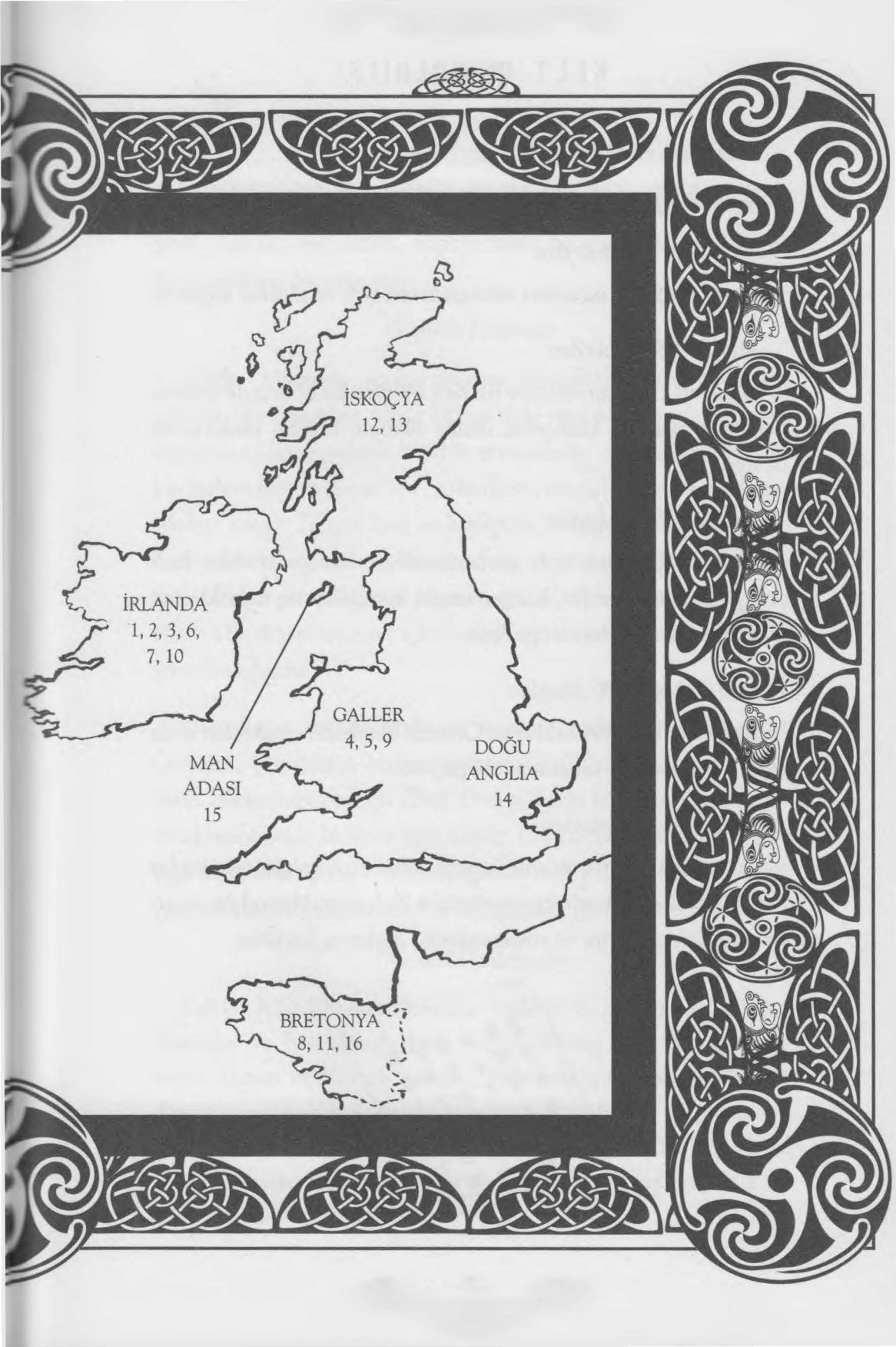
MÖ 4000 dolayları

Kuzey Avrupa'daki ilk çiftçiler.

KELT TOPRAKLARI

Bu harita, bu kitapta anlatılanların ilk kez geçtiği yerleri göstermektedir.

1. *Somon Fintan, s. 21*
2. *Cu Chulainn: Ulster'in Kahramanı, s. 33*
3. *Fionn Mac Cumhaill'in Maceraları, s. 51*
4. *Bran ve Branwen, s. 69*
5. *Lludd ve Llevelys, s. 87*
6. *Güzel Etain, s. 101*
7. *Acıların Kadını Deirdre, s. 106*
8. *Houarn ve Bellah, s. 110*
9. *Blodeuwedd: Çiçeklerin Kadını, s. 117*
10. *Febal'ın Oğlu Bran'ın Seyahati, s. 123*
11. *Katell Gollet: Dans Eden Kate, s. 131*
12. *Maug Moulach: Kıllı Maggie, s. 133*
13. *Bir Ovayı Batıran Yaşlı Kadın, s. 136*
14. *Yeşil Çocuklar, s. 139*
15. *Glashtin, s. 140*
16. *Ölüm Arabası, s.144*

İSKOÇYA
12, 13
İRLANDA
1, 2, 3, 6,
7, 10
GALLER
4, 5, 9
MAN
ADASI
15
DOĞU
ANGLIA
14
BRETONYA
8, 11, 16

MÖ 3000-1000 dolayları

Çiftçi krallar ve topluluklar devasa taş mezarlar yaparlar.

MÖ 1500-800 dolayları

Bronz Çağı - El sanatları ustaları bronz zırh ve silahlar yaparlar.

MÖ 800-500 dolayları

Hallstatt Dönemi–Bilinen ilk Kelt kültürü bu dönemde yeşerir: Zengin krallar ve kraliçeler, demir silahlar, takılar, uluslararası ticaret.

MÖ 500-200 dolayları

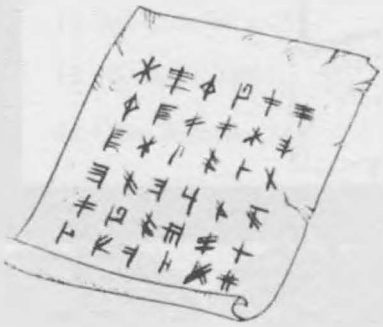
La Tena Dönemi- Kelt gücü zirvededir. Savaşçılar daha hızlı savaş arabaları sürerler; Keltler zengin komşularının topraklarına saldırırlar; el sanatları zenginleşir.

MÖ 200-MS 100 dolayları

Kelt toprakları Romalılar ve Cermen kabileleri tarafından istila edilir ve neredeyse tamamen ele geçirilir.

MS 500-1000 dolayları

Çoğu Kelt Hıristiyan olur, ancak kilise için çalışan sanatçılar Kelt geleneklerini koruyup sürdürürler. Kelt topraklarındaki yazarlar eski Kelt mitlerini ve söylencelerini derler ve korurlar.

Nasıl Biliyoruz?

Keltler okuma yazma bilmedikleri için yazılı kayıtlar tutmamışlardı. Ancak yaşamlarını, düşüncelerini ve inançlarını çok farklı üç kaynaktan öğreniyoruz.

Gömülü Hazineler

Keltler ölümden sonra yaşama inandıklarından, kadınları, erkekleri ve çocukları, Öbür Dünya'daki yeni yaşamlarında ihtiyaç duyabilecekleri eşyalarla birlikte gömerlerdi. Zenginlerin mezarları bizlere birçok şey anlatır; yoksulların mezarlarının da açıklayıcı yönleri vardır. Zengin kral ve kraliçeler, savaşmaya ve eğlenmeye hazır olarak, silahları, takıları, atları, at arabaları, içki kadehleriyle birlikte gömülürlerdi. Hatta çoğu, şarabın karıştırılması veya sihir ya da dinsel törenler için kullanılan devasa kazanlarla birlikte gömülmüşlerdir.

Yoksulların mezarlarında az hazine, ama çok bilgi vardır. Örneğin, çocukların birkaç numara büyük ayakkabıyla gömülmesi, ailelerinin, onların Öbür Dünya'da da büyümelerini sürdüreceklerini beklediklerini bize anlatır. Cadı olduğuna inanılan bazı yaşlı kadınların çene kemikleri, gömülmeden önce, belki de büyü yapmalarını ve lanetlemelerini engellemek için çıkarılmıştır.

Düşman Gözlemciler

Keltler, MÖ 500 dolaylarından başlayarak, okuma yazma bilen Yunanlar ve Romalılarla hem ticaret yapmış hem de savaşmışlardır. Yunan ve Romalı yazarlar, Kelt halklarına ilişkin gözleme dayanan tanıklıklarını bırakmışlardır; ancak bunlar kuşku duyularak okunmalıdır. Örneğin Yunanlar, Keltler için ilk kez bir ad (Keltoi) kaydetmişlerdir; ancak Keltlerin bu adı kullanıp kullanmadıklarını bilmiyoruz.

Roma ordusunun kumandanları, Kelt savaşçılarının cesaretine hayranlık duymuşlardır; ama onları düşman olarak görmüşlerdir. Keltlerin vahşi, tehlikeli ve uygarlaşmamış olduklarını yazmışlardır. Ayrıca Keltlerin dinsel inançlarını da, muhtemelen doğru anlayamadıkları için onaylamamışlardır.

Anlamlı Öyküler

Mitler, insanların başka biçimde tanımlayamadıkları öykülerdir. Bir kralın savaşta neden yenildiğini, erkekler ile kadınların aşktan neden öldüklerini ya da gökyüzünde güneşin neden parladığını açıklarlar. Söylenceler ise belli bir yer ya da kişi ile ilişkilendirilen öykülerdir. Tamamıyla düşsel olabilirler ya da uzak geçmişin yeni bulunan ayrıntılarla karıştırılmış gerçek tarihlerini içerebilirler.

Kelt mitleri ve söylenceleri yüzyıllar boyunca hatırlanmışlar, ağızdan ağıza geçerek kuşaktan kuşağa aktarılmışlardır. Ancak MS 500'lerden sonra, Kelt topraklarındaki Hıristiyan keşişler bu eski öyküleri derlemeye başlamışlar ve yazıya aktarmışlardır. Bugün bilinmeyen nedenlerden ötürü yazılı ilk metinler ortadan kaybolmuştur; ancak MS 1200 dolaylarına tarihlenen bazı kopyalar bulunmuştur. O kopyalar sayesindedir ki bugün hâlâ Kelt mitlerinin tadını çıkarabiliyoruz.

Avrupa dillerinde, özellikle de İngilizcede, "avon" (nehir) ya da "scone" (ufak yuvarlak kek) gibi birçok Kelt sözcüğü hâlâ vardır. Aileler, hâlâ çocuklarına Brian ya da Hugh, Bridget ya da Rhiannon gibi Kelt adları koymaktadırlar. Ayrıca İrlanda, İskoçya, Galler ve Bretonya'da binlerce insan hâlâ Kelt dilini konuşmaktadır.

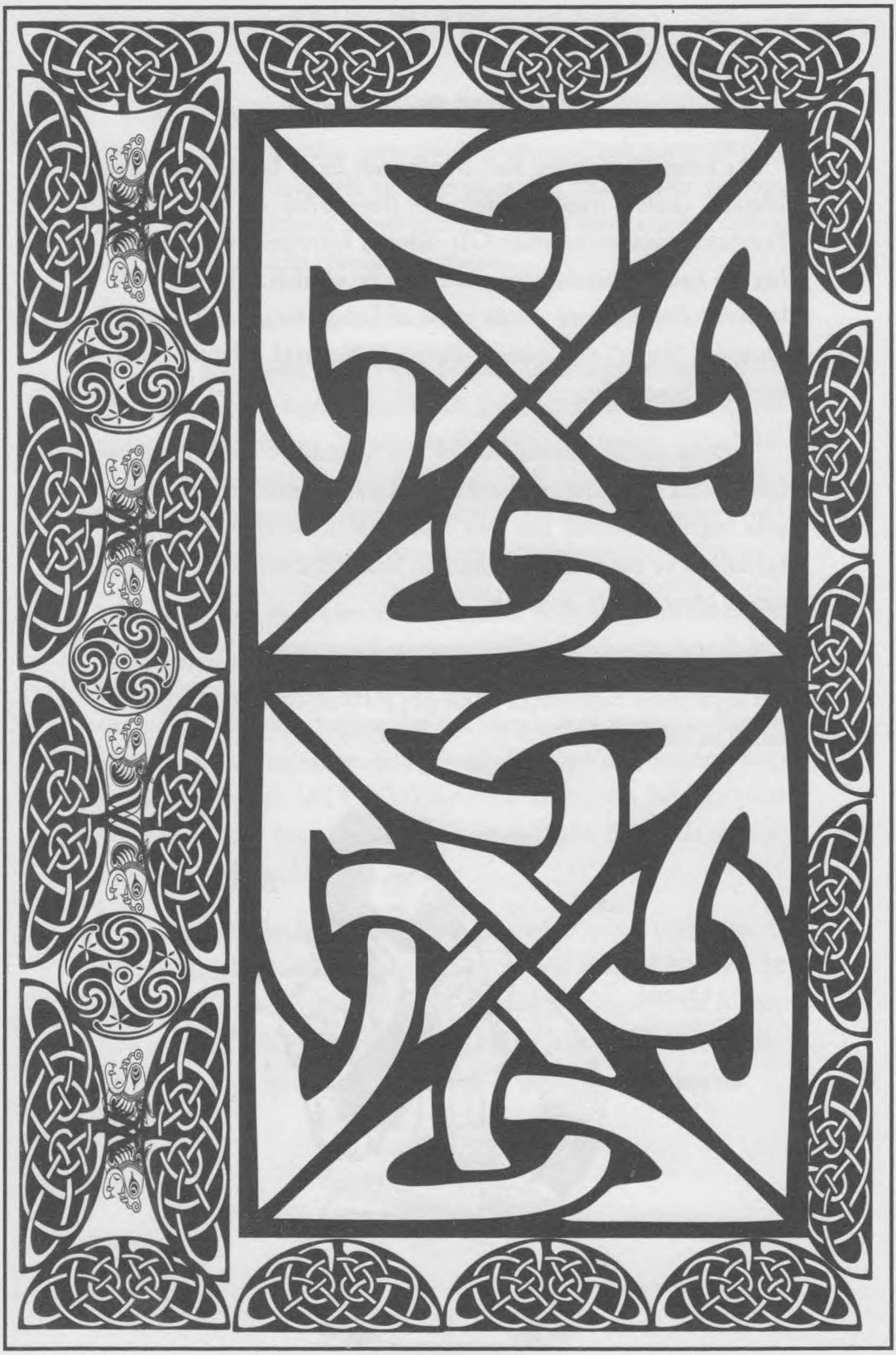
Adlarla İlgili Bir Açıklama

Bu kitaptaki öyküler Kelt dünyasının farklı bölgelerindendir: İrlanda, Galler, İskoçya, Bretonya (Fransa'da) ve Man Adası. Buralarda yaşayan insanlar Kelt dillerini konuşmaktadırlar; ama her biri kendi tarzında konuşmaktadır. Bu yüzden farklı Kelt halklarının kullandığı aynı sözcük ya da ad kulağa biraz farklı gelebilir. Örneğin, "Janet" adı, İskoç Galcesinde Seonaid, İrlanda Galcesinde ise Sinead'dir.

Yazarlar ve bilim insanları, Kelt sözcüklerini ve adlarını İngilizcenin ortak bir sesine çevirmek için yüzyıllar boyunca birçok farklı yola başvurmuşlardır. Bu, Kelt mitleri ile söylencelerindeki aynı kahraman ve canavarların adlarının farklı biçimlerde söylendiğini sık sık göreceksiniz demektir.

Gerçi bu o kadar da önemli değildir; çünkü bazı Kelt adlarının söylenmesi başlangıçta farklı gibi görünse de aslında çoğunun telaffuzu çok kolaydır.

BÖLÜM 1

Somon Fintan

omon Fintan, denizin derinliklerinde, güneşin parladığı nehirlerde izler ve bekler. Kartal Fintan, soğuk, parlak gökyüzünde, kanlı leşlerin üzerinde izler ve bekler. Bir ok kadar hızlı ve kesin, gözleri bir iğne kadar delici ve keskin olan Şahin Fintan da izler ve bekler.

Büyücü Fintan. Şekil Değiştiren Fintan. Dünyanın Başlangıcı'ndaki Tufan'dan sonra İrlanda'da hayatta kalan tek insan Fintan. Kendini birçok farklı yaratığa dönüştüren Fintan, İrlanda'nın yazgısı gözlerinin önünden geçerken bekleyip izler.

Gördükleri şunlar olur: Fintan'ın insanları bir tufan yüzünden yok olmuş, İrlanda bomboş kalmıştır. Yani, zamanın başlangıcından bu yana orada olan iblis Fomoriler dışında bomboştur. Fintan'ın tufanda boğulan ailesi İrlanda'ya ilk yerleşenlerdir. Şimdi, uzun zaman sonra İrlanda'nın kayalık sahillerine yeni birilerinin geldiğini görür. Acaba aralarından kimler hayatta kalacaktır?

Önce ailesiyle birlikte Partholon ve üç druid gelir. Hepsi vebadan ölür. Sonra Nemed ve kabilesi gelir. Ormanları temizler, büyük göller kazarlar; ama Fomoriler onları öldürür.

Onlardan sonra da Fir Bholg ve arkadaşları gelir. Hepsi yerleşir, çiftçilik yapmaya başlarlar. Ancak onlar, bir sonraki işgalcilerden farklı olarak sıradan insanlardır.

Tanrıçanın halkı olan Tuatha De Danann gizemli bir şekilde ortaya çıktıklarında Parlak Ateş ziyafeti olan sihirli Mayıs Günü'ydü. Acaba rüzgâra mı binerek gelmişler, güneşin içinden mi çıkmışlar, yoksa bahar şenliği ateşlerinin alevlerinden mi türemişlerdi? Bu garip ve doğaüstü halk, Büyük Anne Danu'nun güçlerini paylaşmaktaydı. Savaşmak, büyü ve din konularında çok yetenekliydiler. Reisleri ölümlü savaşçılar ile ölümsüz tanrılardı.

Tuatha De Danann halkı, İrlanda'ya, gücü kazanmalarına ve korumalarına yardımcı olacak dört tılsım [sihirli ya da koruyucu güçleri olduğuna inanılan nesneler] getirdiler: Bu dört tılsımdan ilki Yazgı Taşı'ydı; bu taşa gerçek bir kral dokunduğunda mutluluk çığlıkları atar, bir sahtekâr dokunduğunda ise ses çıkarmazmış; parlak, akkordan Işık Mızrağı, kullanan savaşçılara zafer kazandırırmış; hiçbir düşman, kurbanların peşine düşüp onları öldüren Nuada'nın Kılıcı'ndan kaçamazmış ve hiç kimse İyi Tanrı Daghda'nın dipsiz Kazanı'ndan yedikten sonra aç kalmazmış.

Fir Bholg dehşete kapıldı. Bu insanüstü düşmanlara karşı tarlalarını ve çiftliklerini nasıl koruyabileceklerdi? Ancak başka bir seçenekleri yoktu. Yenilmeye mahkûm olduklarını bile bile işgalcilere savaş açtılar.

Çok çetin, bir o kadar da cesaret dolu ve korkunç bir savaş yaşandı. Fir Bholg'un korktuğu başlarına geldi ve tamamen katledildiler. Ancak Tuatha De Danann da zarar gördü. Tanrı kralları Nuada güçlü sağ kolunu kaybetmiş, savaşçı günleri artık sona ermişti.

Nuada tacını devretmek zorundaydı. Yasalara göre her kralın mükemmel olması, hiçbir şekilde sakat kalmaması gerekiyordu. Tuatha De Danann, onun yerine İrlanda'nın en güçlü erkeğini, Fomori savaşçısı Bres'i seçti.

Bres korkunç bir hükümrandı. Zalim ve güvenilmez, hain ve kötü biriydi; zarar vermekten de keyif almaktaydı. Bres bir iblis olduğundan, Tuatha De Danann için bile onunla savaşmak ve kazanmak çok zordu.

Sonunda Bres'i kandırmayı başardılar ve saygınlığını yok ettiler. Herkes onunla alay ediyor, ona saygı göstermeyi, emirlerine uymayı reddediyordu. Bres öylesine utandı ki, sonunda kaçmak zorunda kaldı ve Nuada bir kez daha kral oldu. En iyi metal ustaları, Nuada için savaşta kaybettiği kolunun yerine kullanabileceği gümüş bir kol yaptılar.

Fomoriler öfkelendiler; utanmış ve hakarete uğramışlardı. Hepsi kralları Bres'in utancını paylaştılar. Bu yüzden de Tuatha De Danann'a karşı savaşması için en büyük şampiyonlarını çağırdılar. Kimdi bu şampiyon? Balor. Ne kadar mı büyüktü? Devasaydı. Dev Balor. Şeytan Gözlü Balor!

Balor da neredeyse tüm Fomoriler gibi çok çirkindi. Tek bir gözü vardı; son derece büyük ve sinirliydi. Göz kapakları öylesine büyüktü ki, yukarı kaldırıp açık tutabilmek için dört güçlü adama gerek vardı. Kanlanmış, kötü kötü bakan gözünden öldürücü bir zehir akardı, kirpikleri de diken gibiydi. Tek bir bakışı bile bir adamı olduğu yerde öldürebilirdi.

Bu korkunç canavarla kim savaşabilirdi ki? Tek bir kahraman vardı: Akıllı ve olağanüstü Lugh. Gün doğumunun Efendisi olan Lugh, Samanyolu'nun yıldızlarını gerdanlık diye takardı; kolunun üzerinde de bir gökkuşağı taşırdı. Lugh, Tuatha De Danann'ın şampiyonuydu, ancak Fomori kanı da taşıyordu. Lugh'un doğumu eski bir lanetin gerçekleşeceğini haber veriyordu: Balor'un torunu tarafından öldürülecekti.

Balor'un uzun zaman önce bir kızı vardı. Balor ne kadar büyük ve çirkinse, kızı da o kadar tatlı ve nazikti; ancak Balor onu saklardı. Kızının asla bir erkekle bir araya gelmemesi ya da çocuk sahibi olmaması konusunda kararlıydı. Balor böylece bu lanetin üstesinden gelebileceğini, sonsuza dek yaşayabileceğini düşünüyordu.

Ancak Tuatha De Danann'ın bir kahramanı olan Kian, şeytan Balor'un ölmesi gerektiğine karar vermişti. Bu yüzden de gizlice Balor'un kızını saklandığı mağaradan kandırarak çıkarmış, kısa bir süre sonra da birbirlerine âşık olmuşlardı.

Fomoriler bunu öğrendiklerinde Kian'ın peşine düşüp onu öldürdüler. Ama artık çok geçti! Balor'un kızı çoktan üç güzel oğlan çocuğunun annesi olmuştu. Dehşete düşen ve öfkeden kuduran Balor, boğulacaklarından emin bir şekilde, bebekleri denize attı. Ancak içlerinden biri kıyıya yüzmeyi başardı. Bu Lugh'du.

Savaş davulları, vahşi canavarların çığlıklarını, haykırışlarını andıran korkutucu bir ses çıkarıyordu. Savaş atları damgalanıyordu. Savaşçılar öfkeyle kalkanlarına vuruyorlardı. Şampiyon Lugh adamlarının başına geçerek Fomorilere meydan okudu. Onlar da küçümseyerek kükrediler: Lugh'un ölümü yakındır! Saldırın! Atlılar ve savaş arabaları önden gittiler; ordular gök gürültüsünü andıran bir sesle birbirlerine girdiler.

Sonra yavaş yavaş giderek daha da yaklaşan bir ses duyuldu... Dev adımlar yeri göğü inletti. Devasa bir gölge güneşi kapattı: Balor onlara doğru geliyordu! Balor yavaşça en yakındaki tepeye çıktı. Oradan baktığında Lugh'un ordusunu gördü. Gözlerini açıp kapamasına yardım eden dört adam da onun omuzlarında duruyorlardı.

Lugh saklandı ama Balor'un şeytansı gözünden akan siyah sıvı Lugh'un bütün adamlarını bir anda öldürdü. Bir kayanın arkasına saklanmış olan Lugh, yıldırım çarpmış gibi titreyerek düştü.

Bu sırada devin dört yandaşı tekrar yukarı tırmandılar. Ancak Lugh artık hazırdı; beklemekteydi. Rüzgârdan hızlı giden sihirli atına binerek doğrudan Balor'un üzerine gitti. Gökkuşağından sapanıyla Balor'un gözünü hedef alan bir taş fırlattı. Kanlı göz titredi ve kıvrıldı ve taş doğrudan Balor'un kafasının arkasından çıktı!

Balor'un arkasındaki Fomorilerin hepsi yere serildi. Şeytani gözüne aldığı bu darbe, kendisiyle birlikte diğer Fomorilerin de ölmesine neden oldu. Savaşı şampiyon Lugh kazanmıştı.

Tuatha De Danann halkı avlanarak, çiftçilik yaparak, eğlenerek yüzyıllarca İrlanda'da tek başlarına yaşadılar. Bu sırada olan

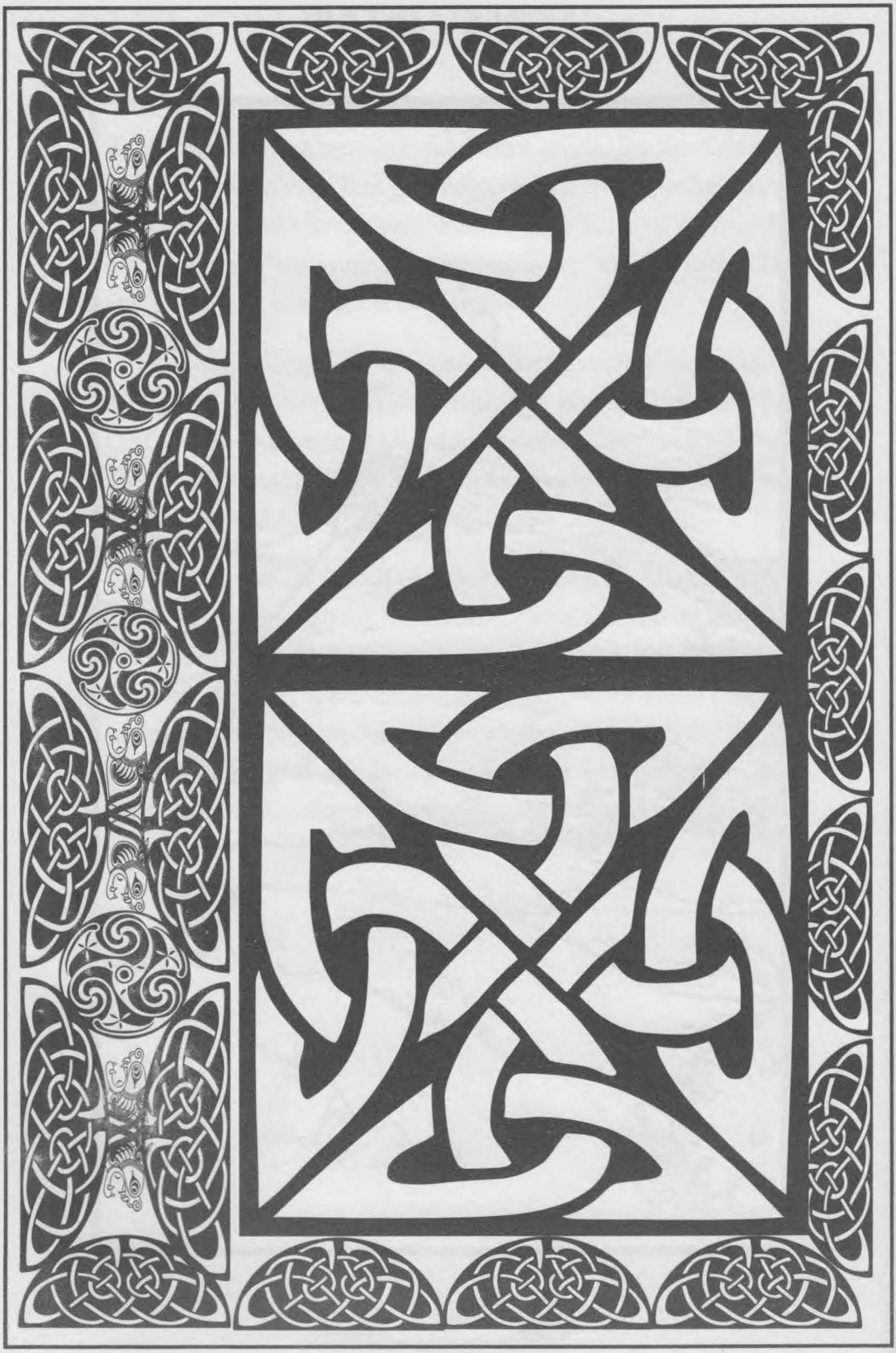

biteni izlemekte ve beklemekte olan Somon Fintan İrlanda'ya yeni işgalcilerin yaklaşmakta olduklarını gördü. Bunlar Keltlerin ataları olan Gaellerdi. Yeni gelenlerin tanrıları yoktu; onlar insancıl umutları, korkuları ve zayıflıkları olan kadınlar ve erkeklerdi. Savaşmaktan kaçmayan cesur savaşçılardı; ancak Tuatha De Danann'a karşı asla başarılı olamazlardı.

Sonunda iki taraf barış yapmaya karar verdi. Gaeller artık İrlanda'nın havasını soluyacak, toprağını işleyeceklerdi. Tuatha De Danann da İrlanda'da yaşayacaktı; ancak kimselere görünmeden Öbür Dünya'da... Sihirli güçleri de insanlara yardım etmek ya da zarar vermek için sonsuza kadar onlarda kalacaktı.

Öbür Dünya'nın nerede olduğunu gösteren bir harita yoktur; hiçbir yol da oraya gitmez. Eski Keltler, girişin sidhe dedikleri yeşil oyuk tepelerden olduğuna inanırlardı. Bugünlerde belki siz de hiç beklemediğiniz bir anda, değişen gölgelerde, titrek güneş ışığında ya da denizin kıpır kıpır dalgalarının arasında o girişi görebilirsiniz. Eğer Kelt mitlerine inanılacak olunursa, bu deneyim olağanüstü güzel ve korkunç, ölümsüz ve de ölümlüdür. Girerseniz sorumluluk sizindir.

SETANTA KESİNLİKLE DİĞER ERKEK ÇOCUKLARA BENZEMİYORDU.

BÖLÜM 2

Ulster'in Kahramanı

ruid Fedelma kehanette bulundu. "Kan görüyorum" dedi "kıpkırmızı kan görüyorum!" diye haykırdı: "Bu adam büyük bir silah ustası; birçok yara alacak. Kaşında bir kahraman ışığı var..."[1]

Ulster'in kahramanı Cu Chulainn'in cesaret dolu maceraları saymakla bitmez. Maceralarının tamamını kim anlatabilir ki? Hayatı çok kısa sürdü, bu dünyada sadece 27 yıl kaldı ancak şanı ve şöhreti sonsuza kadar yaşadı.

---

1 *Leydi Gregory'nin bir çevirisinden: http://www.ucc.ie/celt/published/T301012/index.html*

Tek seferde yüz savaşçıyla savaşan ya da öfkeli bir canavarın kafasını parçalara ayıran Cu Chulainn'in gücünü kim tanımlayabilir ki? Ya da söz gelimi nasıl olup da Göl Canavarı'nın yüreğini söküp çıkardığını, hain bir devi denizin altındaki o korkunç evine geri gönderdiğini? Hain hayaletleri çıplak elleriyle nasıl parçaladığını ya da kurnazlıkla bir cadıyı nasıl evcilleştirdiğini kim bilebilir ki?

Ölümcül savaş tanrıçası Morrigan'a hakaret etme cüreti gösteren Cu Chulainn ile kim boy ölçüşebilirdi ki? Öbür Dünya'nın en derin çukurlarına girip, keskin boynuzlu, üç kuyruklu, insan eti yiyen yılanlarla, kafaları kanlı mızraklarda asılıyken bile hâlâ konuşan adamlarla karşılaşabilme cesaretini ondan başka kim gösterebilirdi ki?

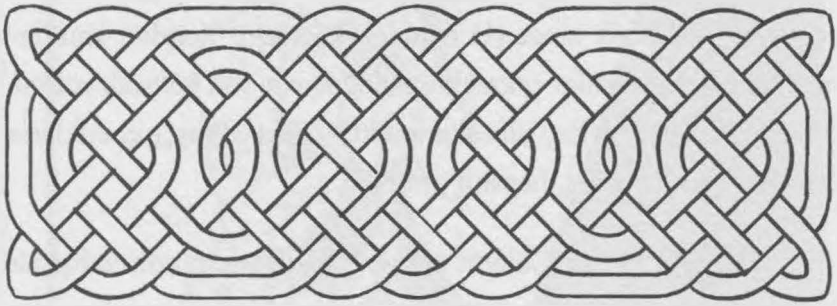
Cadıların lanetlediği dikenli mızrağı Gae Bolga'yı savurduğunda, Cu Chulainn'in sihrinin gücü karşısında Ulster'deki herkes titremişti. O silahın açtığı yaralardan kurtulan bir düşman olmamıştı! Deniz tanrısı Manannan'ın hediyesi olan sihirli miğferi, onu görünmez kılan gizemli pelerini başka kimse giyemezdi. Savaşta aldığı yaraları iyileştirmesi, yeniden gücüne kavuşması için savaşçıların tanrısı Lugh'u da bir tek o çağırabilirdi.

İrlanda'da, ters duran bir mızrağın keskin ucunda başka kim dengede durabilirdi? Ya da kim bir somon gibi düşmanlarının kafalarının üzerinden sıçrayıp savaş meydanının üzerinde dolaşabilirdi? Ya da kim balıklardan daha hızlı yüzer, geyiklerin hepsinden daha hızlı koşabilirdi?

Kendisiyle aynı gün doğduğundan kahramanın çok yakını olan güvenilir arabacısı dışında o yabani savaş atlarını kim sürebilirdi?

Atların ileride meydana gelecek tehlikelerden sakınmaları için acı acı kişnemelerini kim duyabilir, ölümlerinin yaklaştığını gördüklerinde döktükleri kanlı gözyaşlarını kim görebilirdi?

Hiç kimse! Cesur erkeklerle dolu bir ülkede, büyük kahramanların yaşadığı bir çağda, Cu Chulainn'le karşılaştırılabilecek hiç kimse yoktu.

Başından başlayalım...

Ulster prenseslerinden Dechtire bir kar fırtınası sırasında bir bebek dünyaya getirir. Bebeğin babası kılık değiştirmiş bir tanrı, İrlandalı bir kral ya da bir savaşçı idi. Kimse bunu bilmiyordu. Bebeğe Setanta adı kondu; Ulster'deki en bilgili insanlar ona şiiri, bilgeliği, savaşmayı, belki de en önemlisi büyüyü öğrettiler.

Setanta daha çocukken bile diğer erkek çocuklar gibi değildi. Tanrılar onu özellikle insanüstü bir gelecek için yaratmışlardı. Çok uzun boylu, inanılmaz derecede güçlü, olağanüstü yakışıklıydı. Gözlerinin her birinde, büyülü bir kazandaki mücevherler gibi parlayan yedi göz bebeği vardı. İri ellerinin her birinde marifetli yedi parmağı, her ayağında yedi ayak parmağı bulunuyordu.

Dalgalanan uzun saçlarının dipleri siyahtı, sonra kızıl kırmızıya dönüşüyordu; uçları sarıydı. Kan kırmızısı bir pelerine sarınır, dört parlak renkte savaş boyalarıyla yanaklarını boyardı. Başına mücevherlerle kaplı yüz boncuk dizisi, boynuna da yüzlerce altın kolye takardı. Kimi zaman yüzünde, ay ışığının bir yansıması gibi kurşuni ve sinsi bir parıltı belirirdi.

Setanta'nın ilk macerası ona savaşçı unvanı kazandırdı. Olaylar şöyle gelişti: Setanta daha yedi yaşındaydı; Ulster kralı için savaşan çocuklara katılmak amacıyla evinden kaçmıştı. Kendini kanıtlamak için, kralın ziyafet çekmekte olduğu evde son bulacak yoluna devam etmeden önce, alacakaranlıkta öteki savaşçı çocuklarla tartışmış, kavga etmiş, hepsini yenmişti.

Söz konusu bu ev, Culann adında bir demircinindi; vahşi bir bekçi köpeği vardı. Geceleri evinin çevresindeki toprağına göz kulak olması için köpeğini serbest bırakırdı. Köpek, Setanta'nın yaklaşmakta olduğundan habersizdi.

Köpek yine de görevini yaptı. Pençeleri ve tüyler ürpertici hırıltısıyla yabancının üzerine atladı. Ancak Setanta tek eliyle köpeği yakaladı, taş bir sütuna çarparak öldürdü.

Culann önce gördüğüne inanamadı, sonra acı ve öfkeyle bağırdı. Setanta, "O köpek yerine seni ben koruyacağım!" dedi, "yeter ki bana güven."

Ansızın karanlığın içinden bir ses yükseldi. Bu, kralın rahibi Cathbad'di. "Artık senin yeni bir adın, yeni bir görevin var genç adam. Bundan sonra -İrlanda'nın Koruyucusu, Culann'ın Köpeği- Cu Chulainn olarak bilineceksin!"

Cu Chulainn, bir süre Culann'ın yanında kaldı; ama o daha büyük maceraların hayalini kuruyordu. Tıpkı Fedelma'nın daha önceden söylediği gibi, onu cesur ve kanlı bir gelecek beklemekteydi. Bunu yaşamaya istekliydi.

Cu Chulainn daha sonra Cathbad'in önemli bir kehanette bulunduğunu duydu: "Bugün savaşçı olan her erkek, şan ve şöhret sahibi olacağından emin olsun..."

Cu Chulainn dosdoğru krala koştu. "Efendimiz, bana yardım etmelisiniz," diye haykırdı. "Lütfen bana bugün silah ve zırh verin! Beni savaşçılarınızdan biri yapmanız gerekiyor!"

O sırada Cathbad kutsal mekânında şarkısını söylemeye devam ediyordu: "Evet, o kişi kesinlikle çok şöhretli olacak; ama dünyada uzun süre kalmayacak!"

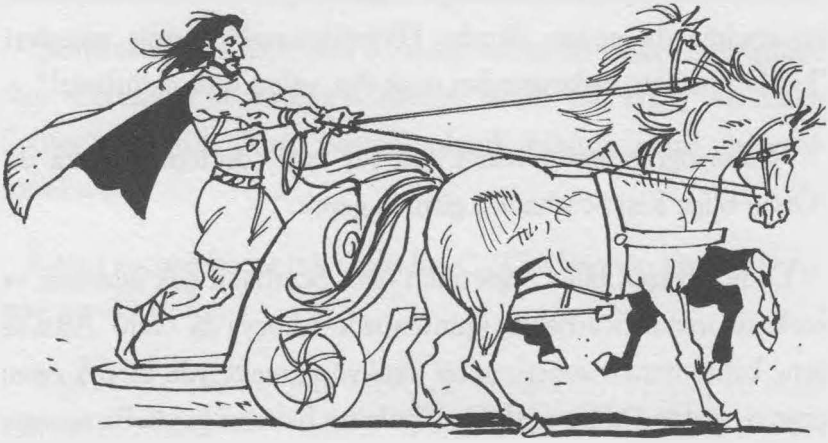
Ancak bu sırada Cu Chulainn ve kral, silahlara bakmakta olduklarından, bu uğursuz sözcükleri duymadılar.

Cu Chulainn, on beş kez bir mızrağı o iri elleriyle kavramaya, on beş kez de bir kılıcı havada sallamaya çalıştı. Ancak çok büyük, çok hırslı ve çok güçlüydü. Denediği her silah elinde bükülüyordu.

Kralın kendi krallık silahları dışındaki bütün kılıçlar ve mızraklar denenmişti. En sonunda sıra kralın silahlarına geldi. Bu silahlar muhteşemdi: Son derece dayanıklı, sert ve gerçek olan bu silahlar sihirli desenlerle bezenmişti. Nihayet! Silahlar, sanki doğru sahibini bulmuş gibi Cu Chulainn'in ellerine oturdu.

"Hoş geldin savaşçı," dedi kral. "Orduma hoş geldin!"

Kral, Cu Chulainn'e ölümsüz atların çektiği savaş arabasını da verdi. Her tekerleğinde, karşısına çıkacakları çim gibi biçebilecek keskin bıçaklar vardı.

Artık Cu Chulainn hazırdı; saldırıya geçmek için zaman kaybetmedi. İlk hedefi, İrlanda'nın güney taraflarında yaşayan Nechtan'ın kibirli Üç Oğlu oldu. Ulster'deki savaşan erkeklerin yarıdan çoğunu öldürdüklerini iddia ediyorlardı. Bu dünyadan ayrılma sırası artık onlara gelmişti.

Cu Chulainn bu -ve daha birçok- savaştan doğaüstü bir zaferle çıktı. Bir çocukken, denetimden çıkmış azgın bir canavara dönüşmüştü. Bedeni öylesine eğilip bükülüyordu ki, dizleri ve ayakları arkasında kalıyordu. Uzun saçları, her bir telinin ucu kan ya da ateşle dalgalanıyordu. Kasları inanılmaz derecede güçlü; çenesi açılıp kapandıkça, ağzı köpürmekte, tükürükler saçmaktaydı. Kafasının üstünden siyah kan fışkırırken, ağzından alevler püskürüyordu; bir gözü kafatasının içine iyice girmişken, öteki gözü

korkutucu derecede dışarı fırlamıştı. Bazen savaş gözünü öylesine döndürürdü ki, arkadaşlarını bile düşmanlarından ayırt edemezdi. Yanan öfkesini buzlu su dolu üç fıçı ancak giderebilirdi.

Cu Chulainn'in insanüstü gücü ve (öfkeden kudurmadığı zamanlardaki) çarpıcı görünüşü büyük övgüyle birlikte büyük bir kıskançlığa da neden olurdu. "Böbürlenme!" dermiş rakipleri, "karılarımızdan, kızlarımızdan uzak dur, yoksa seni öldürürüz!"

"Daha öğrenmen gereken çok şey var!" derlermiş sonra da. "Önce Bilge Kişi Scathach'a gitmen gerek."

Cadı, savaşçı, bilici, öğretmen olan Scathach çok acımasız ve korkutucuydu. Scathach, (günümüzde İskoçya'da olan) Alba'da genç kahramanlar yetiştiren bir okul yönetmekteydi. Birçok cesur genç o okulda öldü; ancak Cu Chulainn hayatta kaldı. Bir savaşta Scathach'ın kurtulmasına yardım etti, sonra da kız kardeşinden bir oğlan çocuğu oldu.

Scathach, Cu Chulainn'a savaşta yardımcı olması için sihirli hediyeler verdi. Ancak o da Fedelma ve Cathbad gibi onu kan ve ölümün beklediğini gördü.

Cu Chulainn, kralın Ulster'deki sarayına geri döndüğünde, ölüm, hiç değilse kendi ölümü neredeyse aklına bile gelmiyordu. Yapacak bir sürü işi olduğunu görür; çünkü orada bulunan yetişkin savaşçıların hepsi lanetlenmişti!

Bu lanetin nedeni Ulster'deki yaşlı bir kahramanın aptalca gururuydu. Öbür Dünya'dan gelen genç karısı Macha'nın, kralın atlarından daha hızlı koşabildiğiyle övünüp duruyordu. O sırada Macha ikizlerine gebeydi; ama hızını kanıtlaması gerekiyordu. Yarışı kazandı; ancak arkasında berbat bir lanet bırakarak öldü...

Macha'nın laneti, Ulster'deki tüm yetişkin erkeklerin, bir kadının çocuk doğurduktan sonra olduğu gibi zayıf düşmeleridir. Ne zaman bir tehdit olsa bu lanet gündeme gelir, beş gün dört gece sürerdi. Bu lanetten kaçabilen tek kişi, daha 17 yaşında olan ve sihirli gücü bilinen Cu Chulainn'di.

Şimdi tehlike hızla Ulster'e yaklaşmaktaydı! Ulster'in düşmanı olan Connacht'ın Kraliçesi Medb, sihirli bir boğa yüzünden Cooley'in Büyük Sürü Baskını olarak bilinen olaya önderlik etmekteydi.

Lanet geçene kadar tek elli kalan Cu Chulainn'in krallığı koruması gerekiyordu!

Tıpkı Cu Chulainn gibi Mebd de Öbür Dünya'dandı ve insanüstüydü. Kurnaz bir tanrıça, tehlikeli bir savaşçı, kıskanç bir eşti. Fedelma, Cu Chulainn'in ordusunu katledeceği konusunda onu uyarmış; ancak o teslim olmayı ya da korkmayı reddetmişti. Ulster'e durmaksızın saldırmakta kararlıydı.

Bu savaş, Medb'in Ulster'deki sihirli Kahverengi Boğa'yı çok -ama ne çok- istemesi yüzünden başlamıştı. Kocasının çiftliğindeki herhangi bir hayvandan çok daha iyiydi, dünyanın en büyük, en güzel boğasıydı; sırtına elli çocuk binebilir, insanların konuştuklarını anlayabilirdi. Medb, onu elde etmek için her bedeli ödemeyi göze almıştı. Mecbur kalırsa onu çalabilirdi de.

Kahverengi Boğa'nın sahibi Medb'in planlarını öğrendiğinde Boğa'yı sakladı. Kendisine karşı gelinmesine öfkelenen Medb de Ulster'i işgal etti.

Cu Chulainn'in Kraliçe Medb'in işgalcilerine karşı verdiği savaşlar büyük, cesur ve şanlı savaşlardı. Öfkeyle bedeni değişen,

bir aslan gibi kükreyen Cu Chulainn yüzlerce, -hayır binlerce- düşmanını öldürdü. Pek çok düşmanın kafasını ezerek beyinlerini gülle yapıp, ölü bedenleriyle surlar inşa etti.

Kraliçe Medb'in ordusundaki savaşçıların bir kısmı, Cu Chulainn'in çocukluk arkadaşlarıydı; onlarla çarpışması trajik ve korkunç olmuştu. Üç gün boyunca eski arkadaşı Ferdiad'la çarpıştı; sonunda ikisi de ölümle burun buruna geldi. Ferdiad öldü; ama Cu Chulainn gözyaşları içinde, zayıf düşmüş ve yaralı olarak hayatta kaldı. Güneş tanrısı Lugh, onu yeniden toparladı; ancak savaş tanrıları ona karşılıksız bir zafer kazandırmayı reddettiler.

Gene de hem Kraliçe Medb'in hem de Cu Chulainn'in adamları, büyük bir böğürtü duyulduğunda savaşmaya hazırdılar. Dağlar yankılandı. Hava uğuldadı. Yer titredi.

Bu korkunç savaş sırasında, Ulster'in Kahverengi Boğası, güven altına alınmak için krallıktan dışarı çıkarıldı. Connacht topraklarına adım atar atmaz, ülkenin en iyi boğası ona meydan okudu. Bu iki sihirli yaratık, İrlanda'nın dört bir yanında birbirlerini kovalayarak, gece gündüz dövüştüler. Sonunda Kahverengi Boğa savaşı kazandı; ama ardından yere yığılarak öldü.

Kraliçe Medb'in savaşı boş yere yapılmıştı.

Öfkeyle dolan Kraliçe Medb, utanç içinde, düş kırıklığına uğramış olarak Connacht'a döndü. Birçok iyi savaşçı boş yere ölmüştü ve Kraliçe de Kahverengi Boğa'yı sonsuza kadar kaybetmişti.

Ancak gurur ve öfkenin ateşi Medb'in yüreğinde hâlâ canlıydı. Cu Chulainn'den nefret etmeye devam ediyordu; o hâlâ yaşıyordu ve Kraliçe ile savaşmaya hazırdı.

Medb, Cu Chulainn'e karşı girdiği savaşlarda sihirden yardım almıştı. Kan ve ölümün sinsi tanrıçası korkunç Morrigan ona yardım etmişti. Silah sesleri ve ölen adamların çığlıkları dikkatini çekince Morrigan, Medb'in adamlarının Cu Chulainn'e karşı çarpıştığı savaş alanını sık sık lanetledi.

Morrigan hayvan leşiyle[1] beslenen acımasız bir karga gibi buradan bir türlü ayrılamadı. Adamlar onu gördüler; bir kuzguna dönüşüp savaştıkları yerlerin yakınlarına konduğunda hepsi ürperdi. Acaba o gece de onları mı yiyecekti?

Morrigan genellikle taraf tutmazdı. Tek umursadığı ölümdü. Ancak büyük Kahverengi Boğa için girilen savaşta, Kraliçe Medb gibi Cu Chulainn'den o da nefret etmeye başlamıştı. Neden? Çünkü Cu Chulainn'e genç bir kadın gibi görünmüş, Cu Chulainn ise bunun ölümü kucaklamak olacağını bildiğinden onu sevmeyi reddetmişti. Bu duruma kızan ve gücenen Morrigan da intikam almaya yemin etmişti.

Önce bir yılanbalığına dönüşerek Cu Chulainn'e çelme takıp düşürdü. Ardından, dişi bir kurt kılığında Cu Chulainn'in üzerinden geçmeleri için bir sürüyü kovaladı. Genç bir inek kılığında sihirli boynuzlarıyla onu neredeyse öldürecekti. Bu saldırılar bitkin düşmesine neden olsa da Cu Chulainn kurtulmayı başardı.

Eğer Cu Chulainn, Ölüm ile savaşacak ve kazanacak olsaydı, kader saati yaklaşmamış olabilirdi. Bu yüzden Morrigan da o an için Cu Chulainn'le barış yaptı. Ancak Medb'in hazırlamakta olduğu başka bir büyü vardı.

1 *Ölü.*

Cu Chulainn büyülerle korunuyordu; ancak her büyünün bir zayıf noktası olduğundan, bir şekilde bozulabiliyordu; Medb de onun büyüsünü nasıl bozacağını çok iyi biliyordu. Kendisine yardım etmeleri için, ünlü bir druid olan Calatin'in altı kızını çağırdı.

Altı cadı hem çok çirkin hem de çok zalim yaratıklardı; ama çok da akıllıydılar. Cadılar, Cu Chulainn ile alay etmek, acı çektirmek için karabasanlar ve tuhaf düşler gönderdiler. Bunlardan nasıl kurtulabilecekti? Çevresi, kendilerini kurtarması için ona yalvaran, sürekli savaşmakta olan adamlarla doluydu. Onunla savaşmak için öne çıkan şampiyonlar gördü. Kendi organlarının kesildiğini, kanlar aktığını gördü. Yerinden fırlayıp silahlarına sarıldı, savaşın ortasına daldı... Ancak düşsel görüntüler o anda kayboluyordu.

Bu karabasanlarla kafası karışan, huzuru kaçan Cu Chulainn, arkadaşlarını bulmak için kamp yerine doğru yola çıktı. Yolun kenarında, bir ateşin çevresinde toplanmış bir grup yaşlı kadınla karşılaştı. Hemen yanlarında demirden bir tencere kaynıyor, dumanı tütüyordu. Kadınlar, "Gel, yemeğimizi paylaş genç adam!" diye seslendiler, "Bugün bizimle yemek yiyeceksin!" Aslında Cu Chulainn'in başka seçeneği de yoktu. O zamanlar bir yabancının konukseverliğini geri çevirmek çok büyük bir hakaretti.

Böylece, dikkatli, bir o kadar da isteksiz, tencerenin yanına oturdu, yaşlı kadınlar ona et ikram ettiler. Cu Chulainn, kendisine sunulanı yedi. Çiğnedi. Yuttu. Etin tadı çok iğrençti! Yaşlı kadınlar, "Bizler çok yoksuluz, bu yüzden sadece kaynatılmış köpek eti var" derken, bir yandan da korkunç bir şekilde sırıttılar.

Cu Chulainn'in gözleri karardı. Nefes almakta zorlandı, titreyerek kusmaya başladı. Artık çok geçti! Cadılar onu kandırmışlardı.

Köpek eti yemenin Cu Chulainn'in sonu demek olduğunu onlar da, Cu Chulainn de, Medb de, Morrigan da biliyordu. Bilge Druid Cathbad, ona savaşçı adını verirken bunu açıkça söylemişti: Şimdi Cu Chulainn -Culann'ın Köpeği- kendi türünden birini yemişti.

Altı cadının yanından hızla uzaklaşırken "Yine de beni öldürmeleri gerekiyor!" dedi cesurca Cu Chulainn kendi kendine. "Gencim, sihirliyim, en iyi silahlara ve zırha sahibim..."

Sonra bir anda durdu ve kanı suya dönüştü.

Bir ırmağın yanında yere çöktüğünde, hemen birkaç adım ötesinde başka bir kadın, keyifle silahların ve zırhın üzerindeki parlak kırmızı kanı yıkayıp temizlemekle meşguldü. Cu Chulainn, bu silahlar ile zırhın kendisinin olduğunu anladığında dehşete kapıldı!

Ancak bu başka bir cadı değildi; Morrigan'dı. Ölüm onu almaya gelmişti. Morrigan ayağa kalktı; genç ve güzel bir kadın görünümündeydi; ona silahlarını uzattı. "Cesurca savaş," diyerek güldü, "ta ki biz yeniden karşılaşıncaya kadar!" Sonra da ortadan kayboldu.

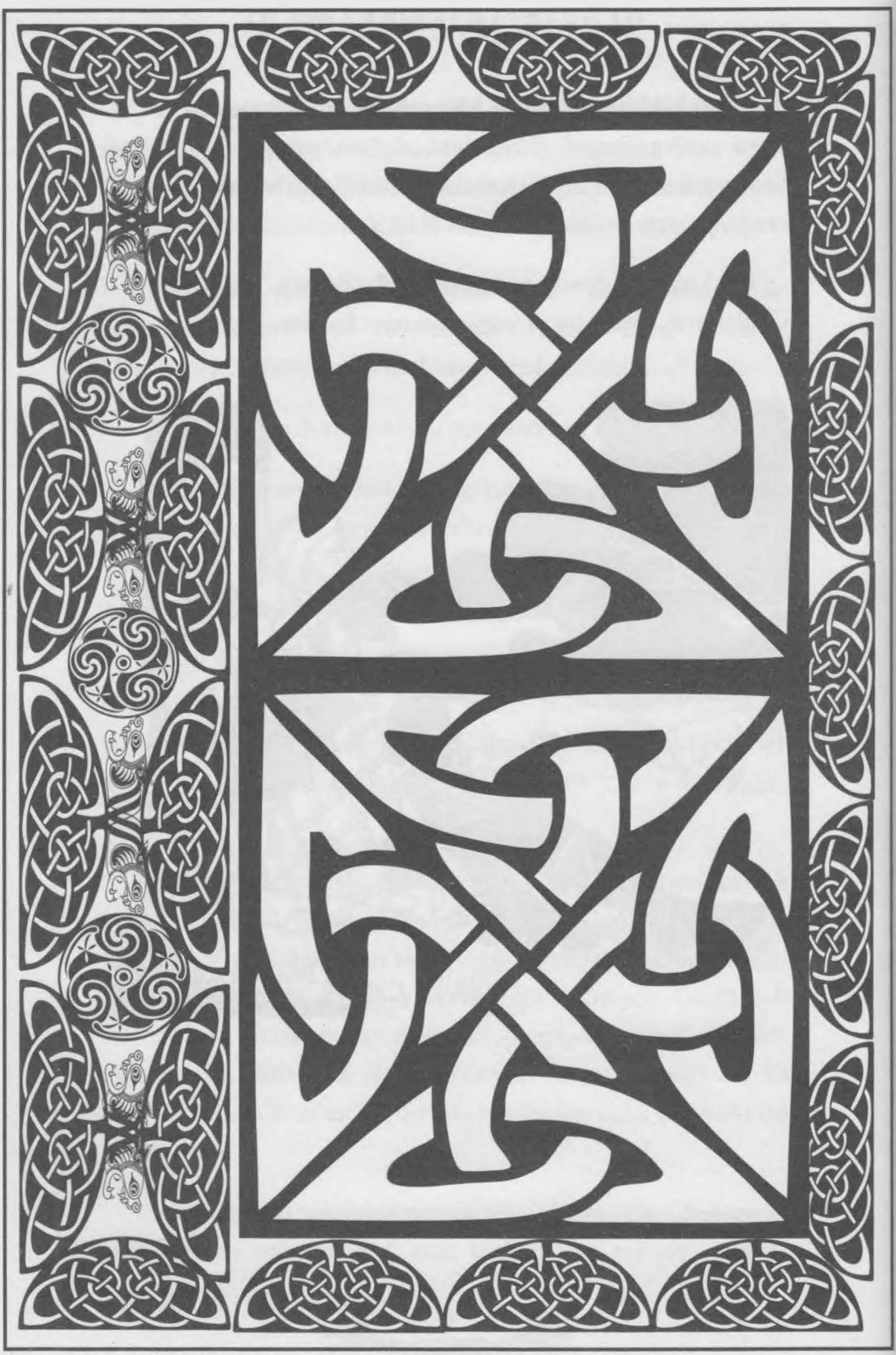
Medb'in ordusu, şampiyonları Lugaid'in komutasında çok yakınlardaydı. Cu Chulainn hainice ona doğru ilerliyordu Ölümün yaklaştığını gördükleri için atları kanlı gözyaşları dökmeye başlamıştı; ancak Cu Chulainn onları cesurca sürüyordu. Güçlü kollarıyla -asla ıskalamayan- mızrağını şampiyon Lugaid'e fırlattı. Adamlardan dokuzuna isabet etmesine karşın Lugaid'i sürekli ıskaladı. Artık Ölüm'ün büyüsünün her şeyden daha güçlü olduğu görülüyordu.

Lugaid mızrağı yakalayıp geri fırlattı. Mızrak, Cu Chulainn'in tam karnına isabet ederek onu korkunç bir şekilde yaraladı.

Ancak o hâlâ hayattaydı ve hâlâ tehlikeliydi. Kimse ona yaklaşmaya cesaret edemedi. Büyük bir acı içinde, yavaşça, milim milim ilerleyerek sırtını bir ağaca yasladı. Ulster'in kahramanı işte tam orada, yaşama ve ölüme bakarak öldü.

Bir kuzguna dönüşen Morrigan da hemen aşağı indi; Cu Chulainn'in hareketsiz ve cansız omzuna kondu.

DENİZ
GÜNDE İKİ KEZ
KABARDIĞINDA,
İRLANDA'NIN
EN BÜYÜK
KAHRAMANLARININ
SİLAHLARIYLA
DOLARDI.

BÖLÜM 3

Fionn Mac Cumhaill'in Maceraları

İrlanda'nın Şefi Cumhaill'a tanrılar hiç de iyi davranmamışlardı. Cesur ve sadıktı; onu daha çoğuyla ödüllendirebilirlerdi. Ancak, hayır; ona sundukları bir seçim yapmasıydı: Ya bekâr kalıp uzun bir yaşam sürecek ama klanına bir oğlan çocuk veremeyecekti ya da âşık olup evlenecek ama ilk savaşta öldürülecekti.

Cumhaill tehlikeden korkmazdı. İrlanda'daki herkes, onun savaşçılarını ne kadar iyi yönettiğini bilirdi; kana susamış Fianna. İrlanda Kralının en iyi adamlarıydılar ve Cumhaill'in ordusuna katılmak için zorlu sınavlardan geçmişlerdi.

Durumundan yakınmayacak kadar gururlu ve soylu olan Cumhaill yazgısını kabullenmişti. Yıllar boyunca günlerini kadınların gözlerinden uzakta avlanarak, savaşarak, ziyafetlere katılarak geçirmişti. Ancak yüreği boştu. Atalarının hayaletleri karanlık gecelerde onu ziyarete geliyorlardı.

"Hatırla, hatırla!" diye fısıldıyorlardı ataları. "Sana destek veren bizim yaşamımız ve gücümüzdür! Bunu bırakacak bir oğlun olmalı, yoksa klanımızın şanlı adı ve ünü yok olup gidecek!"

Uzaklarda bir yerlerde Prenses Muirne bir tepenin zirvesindeki kuleden dışarı bakarak iç çekmekteydi. Babası onu oraya hapsettiği için bir kocası olmayacaktı. Prenses Muirne, Öbür Dünya'dan olan annesinden sihirli kanı almıştı.

Muirne'nin hem kral hem de druid olan babası, büyünün tehlikesinin farkındaydı. Muirne'den doğacak bir oğlanın ölüm ve yıkım getireceğini görmüştü. Tanrılara karşı çıkarak, umutsuzca ve aptalca bu olaya engel olmaya çalışıyordu.

Ancak Muirne çok güzel ve dik kafalıydı. Bir gün, köpekleriyle tek başına avlanan Cumhaill'i gördü. Göz göze geldikleri an birbirlerine âşık oldular. Bir torunun karanlık gücü harekete geçireceğine inanan Muirne'nin babası evlenmelerine karşı çıkınca, birlikte kaçıverdiler.

Muirne ve Cumhaill, köpeklerini yanlarına alarak, kurtlar ve geyiklerden başka kimsenin olmadığı ormanda kaçak yaşamaya başladılar. Ağaç dalları ve yapraklardan bir ev, yumuşak yosun ve yabani çiçeklerden bir yatak yaptılar. Bir ırmak mırıldanarak onları uyutuyor, sabahları da kuşların şakımalarıyla uyanıyorlardı. Özgür

ve sonunda aşkı buldukları için mutlu yaşıyorlardı. Ve elbette bir de oğulları oldu.

Cumhaill ve Muirne çok mutluydular, ancak Fianna huzursuzdu. Aşk, önderlerini ne duruma getirmişti? Cumhaill onları utandırıyor, görmezden geliyordu! Daha da kötüsü, İrlanda'yı işgalcilerden koruma görevini de savsaklıyordu. Düşmanlar her an saldırabilirlerdi!

"Neden Cumhaill hâlâ bizim önderimiz olsun?" diye soruyorlardı birbirlerine, "Zamanını Muirne ile geçirmiyor mu?"

Düşman bir kabilenin kıskanç önderi Goll'ün kışkırttığı Fianna, Cumhaill'e savaş açtı. Tanrıların buyurduğu gibi, Cumhaill savaşta öldü. Goll, Fianna'nın önderi oldu ve Cumhaill'in oğlunu İrlanda dışına sürgüne yolladı. Muirne acı içinde ağladı; ama yine de umudu vardı. Her şey yitirilmemişti. Zaten Cumhaill'den bebeği olacaktı; çocuğun bir erkek olacağından emindi!

Öyle de oldu. Elbette çocuğun yaşamı daha doğar doğmaz tehlikeye girmişti. Cumhaill klanının son önderi Goll, onu öldürmek istiyordu. Muirne bu yüzden oğlunu dağlara götürdü. Orada onu biri cadı, diğeri druid olan iki kadına emanet etti.

"Ona iyi bir savaşçı olmayı öğretin," dedi Muirne. "Ancak hem onun hem de kendinizin yaşamına değer veriyorsanız, kimseye ailesinden söz etmeyin!"

Oğlan büyüyünce uzun boylu, yakışıklı, akıllı, güçlü ve cesur bir genç oldu. Kadınlar ona avlanmayı, balık tutmayı, at binmeyi, savaşmayı öğretti. Akıllı oldukları kadar sert de olan bu kadın-

lardan ötürü oğlanın eğitimi epey zorlu geçti. Daha hızlı koşması için, onu dikenli çalı sopalarıyla kovaladılar, yüzmeyi çabuk öğrenmesi için bir göle attılar. Ayrıca oğlana dua etmeyi, büyü, müzik, dans ve şarkıların yanı sıra efsanevi Fianna'nın şanlı önderi babası Cumhaill'in yerini nasıl alması gerektiğini de öğrettiler. Ne de olsa ağabeyi İrlanda'dan sürgün edilmişti...

Muirne ancak altı yıl sonra oğlunu görmeye geldi. O anı aklından hiç çıkarmadı. Annesi, kurt başlarıyla süslenmiş sihirli bir arabayla gelmişti. Yatağına oturmuş, onu kucaklayıp öpmüştü. Ardından söylediği küçük bir ninniyle hayal dünyasına gitmesini sağlamıştı.

Oğlan bir gün dağdaki ormanda gezinirken, at binen, spor yapan, avlanan bir grup gençle karşılaştı. Önce arkadaş olarak aralarına karıştı, kısa süre sonra da onların önderleri oldu. Arkadaşları ona (parlak anlamına gelen) "Fionn" adını takmışlardı. O günden sonra da bu adla anılmaya başlandı.

Ancak bir süre sonra, ormanda yabani gençler olduğunu duyan Goll, yakalamaları için savaşçılarını ormana gönderdi. "Fionn! Kendini kurtarmalısın!" diye uyardı öğretmenleri, "Artık gitme zamanı! Geri gelmeye çalışma. Burası sihirli bir yer. Bir daha asla bulamazsın."

Fionn hızla oradan uzaklaştı. Reislerin evlerinde saklanacak bir yer bulmaya çalıştı; ama Goll'un korkusundan kimse onu kabul etmedi. Yalnız ve avare bir hâlde, hayatta kalabilmek için kötü adamlarla, vahşi canavarlarla savaşmak zorunda kaldı.

Öldürdüğü ilk adam, babasıyla savaşmış Fianna'dan biriydi. Fionn, adamın üzerinde, klanın önderi olarak kendisine ait olan

sihirli bir çanta buldu. Çanta, sihirli güçlere sahipken kuşa dönüşmüş çok güzel bir kadının derisinden yapılmıştı. Çantanın sihri, günde iki kez, denizin yükselme anlarında, İrlanda'nın en büyük kahramanlarının silahları ile doluyor olmasıydı.

"Bu kesinlikle tanrıların bana bir işareti!" diye düşündü Fionn. "Bir gün kral olacağım!"

Fionn, sonra Boyne Nehri'nin güzel kıyılarına ulaştı. İrlanda'nın bütün şiirleri bu nehrin hızla akan parlak sularındaydı. Kimseye adını söylemeden Finngeas adında bir öğretmenin evinde iş buldu.

Finngeas, yedi yıl boyunca, büyük bir tutkuyla Boyne Nehri'nde yaşayan Büyük Bilge Somon'u yakalamaya çalışmıştı; ama her seferinde ağı boş çıkıyordu. "Keşke o şahane balığın tadına bakabilseydim," diyordu. "İşte o zaman her şeyi anlayabilirdim!" Fionn'un evine gelişiyle şansı dönüverdi. Bakın! O büyük Somon, bir gökkuşağı, bir gün doğumu, bir yıldız ışığı gibi ağında nasıl da parıldıyordu.

Finngeas, Fionn'a balığı pişirip akşam yemeği için hazırlamasını söyledi. "Sakın yeme!" diye tembih etti, "seni öldürebilir!"

Fionn söylenileni yaptı; ama Somon çok sıcaktı. Dokunduğunda başparmağı yandı. Acısını dindirmek için parmağının yanan yerini yaladı; ancak şans bu ya, Somon'un derisinin ufak bir parçası diline değdi.

Fionn'un dünyası bambaşka bir şekle dönüştü. Şaşırtıcı, baş döndürücü bir şekilde her şeyi bilmeye başladı! Geçmişteki ve yaşadığı andaki her şeyi biliyordu artık! Sadece -o anda- gelecek biraz karanlık görünmekteydi.

Boyne Nehri'nin yakınlarında Ay Kuyusu'nu koruyan üç tanrıça yaşardı. Kuyunun suyu gelecekte neler olacağını gösterme gücüne sahipti; ama tanrıçalar kimsenin bu sudan içmesine izin vermezlerdi. "Olmaz, olmaz, bize altın bir kadeh verene kadar içemezsin" diyerek Fionn'u da kovalamışlardı. Ancak, Fionn'u uzaklaştırmak için bir çift kanada benzeyen ellerini sağa sola sallarlarken, ay kuyusunun sihirli suyundan bir damla, Fionn'un dudaklarına değmişti. Artık evrenin Fionn'dan saklayacak hiçbir sırrı kalmamıştı.

İrlanda Kralı, birbirleriyle ilgili şikâyetlerini dinlemek üzere savaşçılarını saraya topladığında, yılın bizim Cadılar Bayramı adını verdiğimiz dönemi olan Samhain'di[1]. Fionn da oraya gidip babası Cumhaill'i öldürdüğü için Goll'dan hesap sormaya karar vermişti.

Samhain aynı zamanda bu dünyanın Öbür Dünya'ya en çok yaklaştığı bir dönemdi. Her Samhain zamanı tanrılar, hayaletler ve gölgeler tuhaf şekillere bürünür, yaşayanların arasında dolanırlardı. Kralın sarayı, dokuz yıl boyunca, her yıl, Öbür Dünya'dan kötü bir ruh tarafından yok edilmekteydi.

Kötü ruhun adı Aillen'di. Aillen büyüleyici bir şekilde arp çalar, en güzel şarkıları söylerdi. Müziğiyle kralı ve savaşçıları etkisiz duruma getirdiğinde de ağzından büyük alevler saçarak krallık sarayını yok ederdi.

O yılki toplantı sırasında, "Aillen'i öldürecek kişiye, istediği her şeyi vereceğim!" dedi Kral.

Fionn öne çıkarak. "Aradığınız adam benim!" diye haykırdı.

1 *Ekim sonu/Kasım başı başlayan Kelt festivalidir. Günümüzde Cadılar Bayramı olan 31 Ekim bunu daha sonraki Hıristiyan inançlarıyla birleştirerek devam ettirmiştir.*

Ancak nasıl? Fionn da merak etmekteydi; Aillen nasıl öldürülebilirdi? Derin düşüncelere dalarak sihirli Somon'un bilgeliğini aramaktaydı.

Fionn böyle düşünceler içindeyken kalabalığın içinden bir ses yükseldi.

Ses, "Ben Fiacha'yım!" dedi. "Baban için savaşırdım! Bu mızrağı al! Korkunç kokusu sayesinde Aillen'in büyüsü kalkacak, sen de ucunu alnına değdirerek onu yok edeceksin!" Fionn minnettarlıkla sihirli mızrağı kabul etti.

Aillen'in gelme saati yaklaşıyordu. Ruhun müziği, kötülüğünü başlatana kadar Fionn gözü kulağı açık bekledi. Bulduğu ilk fırsatta, alevler saraya gelmeden önce, Aillen'i hemen Öbür Dünya'ya doğru sürmeyi başardı. Bu dünyanın karanlık, tehlikeli kapıları sonuna kadar açılırken Fionn mızrağını doğrudan Aillen'in yüreğine sapladı. Aillen yere düştü; ölmek üzereydi. Fionn, zaman yitirmeden Aillen'in başını kesti ve uzun bir sopaya geçirerek bu korkunç avını zaferle saraya götürdü. Kral da, Fianna da çok mutluydu. Fionn'un düşmanı olan Goll bile çok etkilenmişti.

"Sarayını kurtardın!" dedi Kral, "İşte ödülün: Seni, tıpkı baban gibi Fianna'nın önderi yapıyorum. Savaşçılarım! Reis Goll! Bu genç adamın peşinden gidecek misiniz?" Goll gururla ayağa kalkarak, "Evet" dedi.

Fionn, Fianna'ya birçok şanlı savaşta önderlik etti; onların tuhaf ve tehlikeli maceraları, sihirli bir yaban domuzunu ve beş başlı bir devi nasıl öldürdükleri, tanrılarla nasıl savaştıkları, korkunç ölüm tanrıçası Morrigan'dan nasıl kurtuldukları üzerine yüzlerce öykü anlatılır.

Onlara yol gösteren beş druid, yaralarıyla ilgilenen beş doktor, şölenlerini şenlendiren ve acılarını dindiren beş ozan ve (bir peri grubunun da olduğu) on iki müzisyen ile Fionn'un o büyük sarayında ne kadar mutlu yaşandığı da pek çok öyküye konu olmuştur. Onlara hizmet eden üç saki, kapılarını koruyan altı kapıcı, hizmetkârlar, avcılar, borucular, aşçılar, dikiş diken kadınlar ve birçok hizmetkâr daha vardı ki sayıları tek tek anlatılamayacak kadar çoktu.

En garip öykülerden biri, Fionn'un harika av köpekleri Bran ile Sceolan'ı nasıl bulduğudur.

Fionn'un annesi Muirne büyük bir kraliçe olmuştur. Fionn'u ziyaret etmeye karar verir. Hoş ve dost canlısı biri olan kız kardeşi Tuiren de onunla birlikte seyahat etmektedir.

Fionn'un cesur ve ünlü savaşçılarından Iollen, görür görmez Tuiren'e âşık olur, onunla evlenmek ister. Evlenmek için Fionn'dan izin ister.

"Peki," der Fionn dikkatlice, "Ancak Tuiren'i geri göndermeni isteyecek olursam, bunu hemen yapacaksın." Kafası karışsa da Iollen bu koşulu kabul eder.

Iollen kısa süre sonra Tuiren'le evlenir, çok mutlu olurlar. Ancak bu mutluluk Iollen'in eski sevgilisi onların evliliğini öğrenip de öfkelenene kadar sürer.

Iollen'in eski sevgilisi sıradan bir kız değildir. Öbür Dünya'dan gelmiştir. Çabucak Fionn'un hizmetkârlarından biri kılığına girer ve Iollen'in evine gider. "Fionn'un selamı var", der kibarca, "Tuiren'i istiyor. Onu hemen gönderecekmişsiniz."

Kafası hâlâ karışık olsa da emre uyan Iollen, karısı Tuiren bu "hizmetkâr"la uzaklaşırken el sallayarak onu uğurlar.

Iollen'in eski sevgilisi sihirli güçlerini harekete geçirir ve Tuiren'i hızlı, kıvrak ve korkusuz bir İrlanda av köpeğine dönüştürür. "Hizmetkâr" onu Fionn'un eski dostlarından biri olan Köpek Düşmanı Fergus MacRoy'a bırakır.

Ancak Fergus bile bu köpekten nefret edemez. Köpek çok güzel, duyarlı ve sadıktır. Ancak ne konuşabilir ne de yardım isteyebilir. Acaba Tuiren sonsuza kadar böyle mi kalacaktır?

Ertesi gün Fionn, Iollen'i çağırır, "Gelinini ziyaretime getirmelisin!" der. Iollen ise "Onu dün size göndermiştim" diye yanıtlar: "sonra da ortadan kayboldu!"

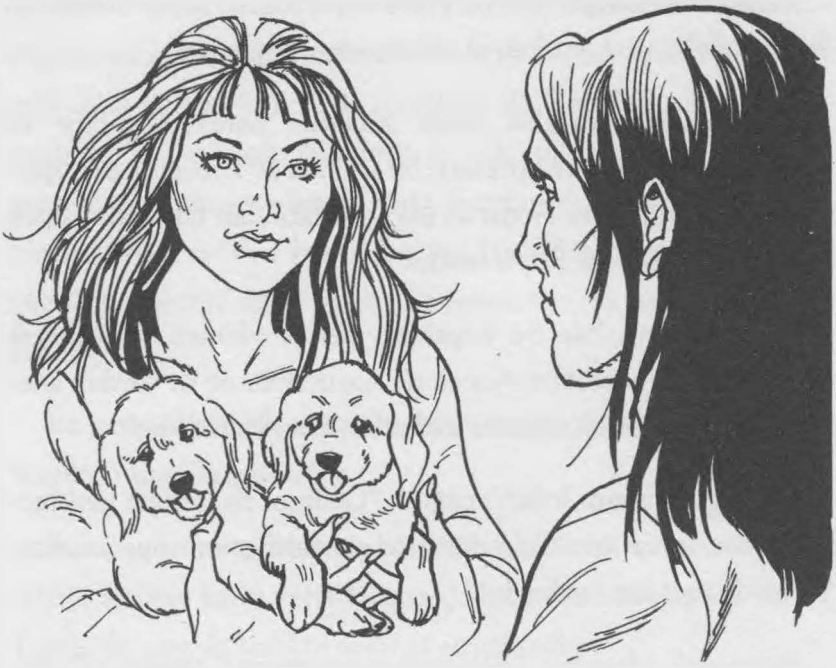
Fionn çok öfkelenir. "Ben onu sana emanet etmiştim!" diye haykırır. "Onu bana sağ salim getireceksin, yoksa bunu hayatınla ödersin!"

Iollen her yeri arar; ancak Tuiren'i bulamaz. Nereye gideceğini ya da kime soracağını bilemediğinden, eski sevgilisiyle buluştuğu Öbür Dünya'nın kapısına dayanır.

Iollen'in eski sevgilisi oradadır; sadece ruhların yapabileceği gibi tatlı ve sinsi bir şekilde ona gülümser.

"Senin için Tuiren'i bulurum," der. "Ancak sen de sonsuza kadar benim olacaksın."

Tuiren'i bulma konusunda şaşkın ve utanç içinde olan Iollen, bu koşulu kabul eder; Öbür Dünya'ya alınır. Eski sevgilisi de sözünü tutar: Tuiren yeniden insana dönüşür ve Fionn'un sarayına döner; ama yanında iki yavru köpek vardır.

"Bunlar benim çocuklarım," der Tuiren. "Hem köpek hem de insanlar."

"Ben yaşadığım sürece bana arkadaş olacaklar!" der Fionn. Onlara Bran ve Sceolan adlarını verir.

Fionn gerçekten de sözünü tutar. Köpekler hep onunla kalırlar. Fionn'un karısı olacak geyik kadınla karşılaştığı o harika günde de yanındadırlar.

Geç olmuştur ve Fionn, köpekleriyle birlikte ormanda avlandıktan sonra geri dönmektedir. Ansızın çok zarif genç bir geyik önlerindeki yola çıkar. Köpekler, geyiği kovalamak yerine yanına gidip yalamaya başlarlar. Geyik de korkup kaçacağına sarayına kadar Fionn'un peşinden gelir.

Çok daha sonra, neredeyse gece yarısı, Fionn yalnız oturmaktadır. Şöminenin loş ışığı dışında oda karanlıktır. Birden önünde, gülümseyen büyük, güzel kahverengi gözleriyle çok ince ve zarif bir kadın belirir.

"Ben bugün seni izleyen geyiğim," der kibarca. "Adım Sava. Beni öldürmediğine çok sevindim."

"Ben de bir zamanlar senin gibi insandım. Ama kötü bir druid, onunla evlenmeyi reddettiğim için, beni vahşi bir geyiğe dönüştürdü ve ormana bıraktı. Üç uzun yıl boyunca avcılar tarafından kovalanıp öldürülmekten korkarak yaşadım. Ancak onların da insan olduklarını görebildiğim köpeklerin beni tanıyıp kurtardılar."

İkisi evlenirler; Fionn onu o kadar çok sever ki, uzun bir süre avlanmayı ve savaşmayı bırakır. Ancak sonra yine bir savaş çıkar ve Fionn'un, Fianna ordusunun başına geçmek için evden ayrılması gerekir.

Bir gün Fionn ve adamları uzaklardayken, Sava, Fionn'un yaklaştığını gördüğünü sanır, büyük bir mutlulukla onu karşılamaya koşar. Ancak Fionn birden ortadan kaybolur ve bulutlar toplanıp fırtına çıkarken kötü druid ortaya çıkar. Yeniden genç bir geyiğe dönüşen Sava, ağlayıp sızlayarak orada durur. Yüreği paramparça olan Fionn, yedi yıl boyunca onu arar; ama Sava'yı bir türlü bulamaz. Ancak günün birinde Bran ile Sceolan, dağlarda genç bir oğlanın hayatını kurtarırlar. Fionn çocuğa yakından bakar. Benzerlik gerçekten de inanılmazdır! Bu Sava'nın çocuğu olmalı diye düşünür; çocuğun babası da kendisi olmalıdır!

Fionn oğluna "Küçük Geyik" anlamına gelen Ossian adını koyar. Çok uzun yıllar geçtikten sonra Grainne adında bir prensesi kendine eş yapmaya karar verir.

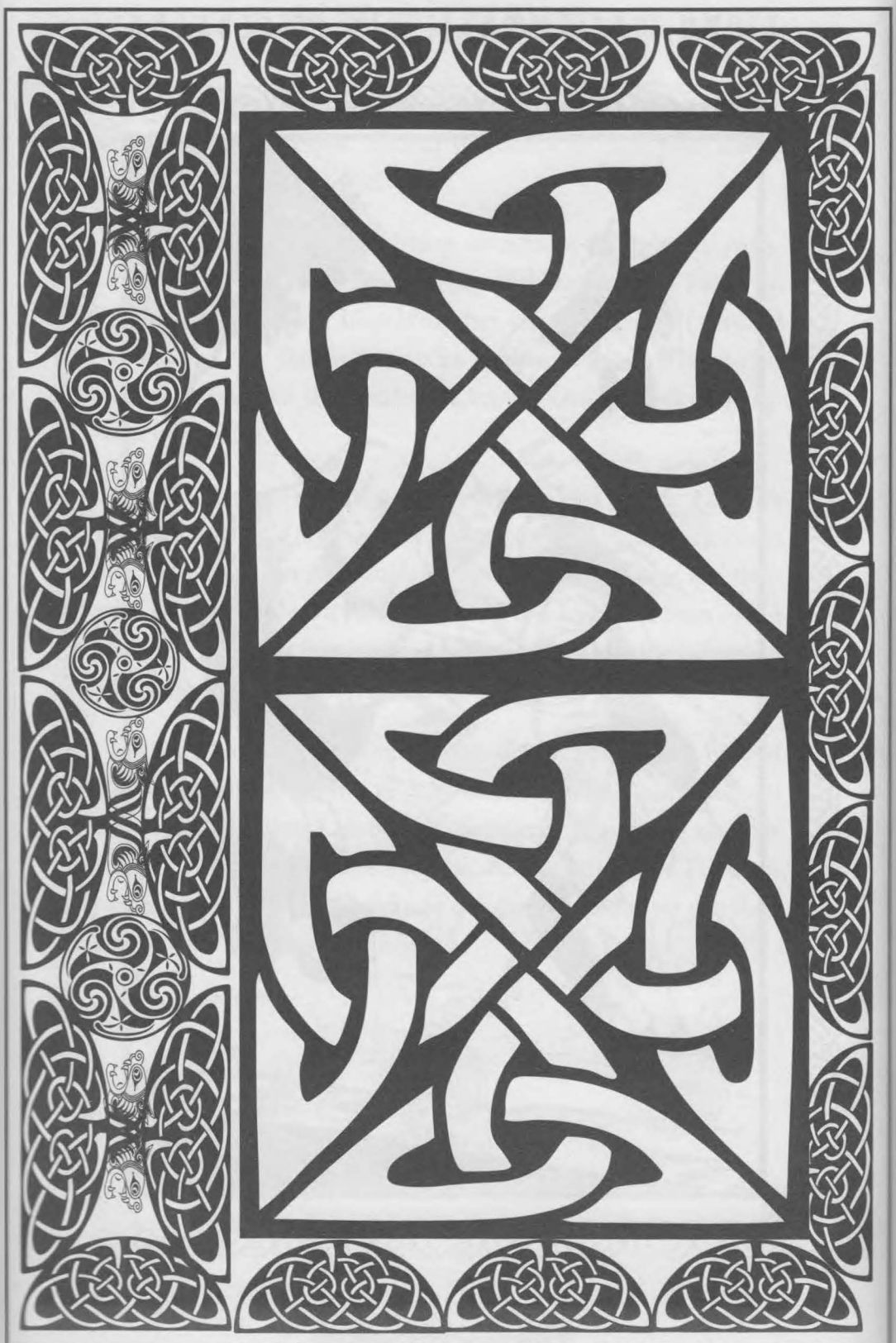
Ancak Fionn artık yaşlanmış, saçı ağarmıştır; Grainne ise son derece genç ve güzeldir. Düğün yemeklerinde Diarmaid adında genç bir savaşçıya âşık olur.

Diarmaid de Fianna ile birlikte savaşmıştır. Fionn'a çok sadıktır, ancak Grainne onu büyülemiştir. Birlikte kaçarlar; Fionn on altı yıl boyunca onları İrlanda'nın her yerinde kovalar. Diarmaid ve Grainne, Aşk Tanrısı Aengus'un yardımıyla kaçmayı başarırlar; Aengus tarafından ikna edilen Fionn da sonunda onlarla barışmayı kabul eder.

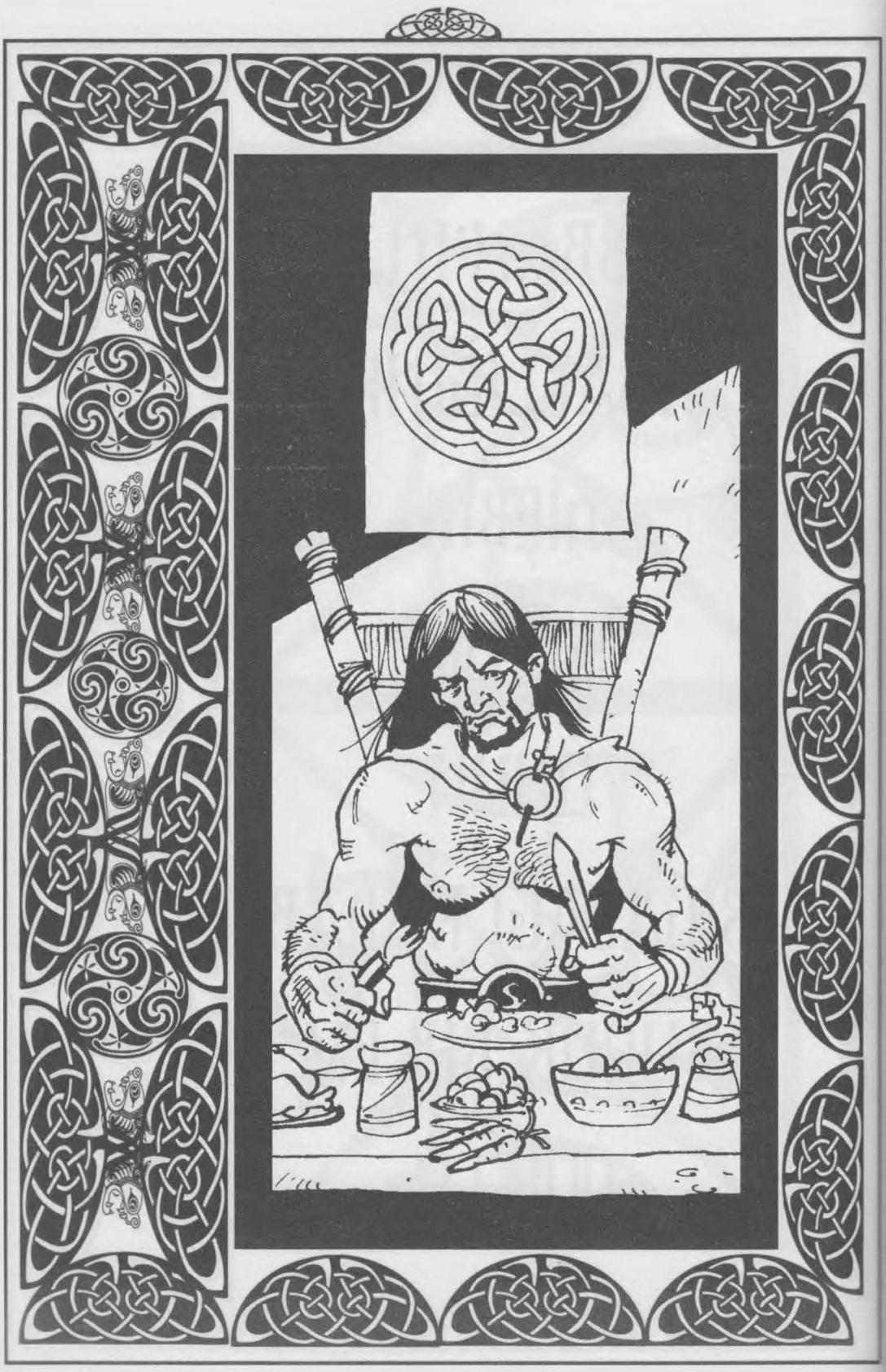
Ancak Fionn, sonradan ölümcül bir oyun oynar. Druidler bunun Diarmaid'e ölüm getireceği konusunda uyarsalar da Fionn onu vahşi bir yaban domuzuyla savaşmaya çağırır. Cesur, lanetlenmiş Diarmaid yerde ölü yatarken, Fionn ona hayat kurtaran sudan getirmeyi reddeder. Bu yaptığı en kötü şeydir; büyük bir kahraman için utanç verici bir durumdur.

Fionn'un sonuyla ilgili birçok öykü anlatılır. Kimileri, bir büyüyü bozduğunda boğulduğunu ve diğer insanlar gibi ölümlü olduğunu söyler. Kimileri, kutsal bir binanın derinlerine gömülmüş uzun bir taş sütuna dönüştüğünü ortaya atar. Ancak kimileri de Fionn'un hâlâ yaşadığına, derin bir uykuda olduğuna, İrlanda'nın ona ihtiyacı olduğunda uyanacağına inanır.

BRAN'IN
KRALLIĞININ
HİÇBİR
YERİNDE,
ONUN
SIĞACAĞI KADAR
BÜYÜK BİR EV
YOKTU.

BÖLÜM 4

Bran ve Branwen

aller Kralı Cömert Bran, bir dev kadar iri bir adamdı. Halkına, tıpkı büyük Gal dağları gibi yükseklerden bakar, onları büyük taş bir duvar gibi korurdu. Kafası büyük, sert bir kayayı, burnu çıkıntılı bir tepeyi, gözleri de su birikintilerini andırırdı. Saçları vahşi bir kuşun tüyleri gibi kapkara ve parlak olduğundan babası ona "kuzgun" anlamına gelen Bran adını vermişti.

Bran'ın krallığında onun sığabileceği kadar büyük bir ev yoktu. Ülkesinin tanrıları gibi dışarıda; ağaçların, yıldızların altında ya da mağaralarda uyurdu.

Bran'ın kız kardeşi Branwen, sıradan bir insan büyüklüğündeydi; ama öylesine güzeldi ki bir tanrıçayı andırırdı. Saçları gece yarısı kadar siyah, yıldızlar kadar parlaktı; teni de kar gibi pürüzsüz ve yumuşaktı. Ormandaki genç ağaçlar gibi endamlıydı; gülüşü de güneş kadar parlak ve güzeldi.

Branwen de çok iyi huyluydu. Akıllı ve sadık, zeki ve çalışkan, sevecen, cömert ve nazik bir kızdı.

Bu öykünün başladığı zaman Branwen evli değildi. O sırada kuzey Galler'deki Harlech'te Bran ile birlikte yaşıyordu. Bran'ın güçlü, yakışıklı üç erkek kardeşi de onlarla birlikte krallık sarayında kalıyorlardı. İsimleri sırasıyla Manawyddan, Nissyen ve Evnissyen'di.

Bir gün Bran yükseklerde bir kayada oturmuş denizi seyrediyordu. Erkek kardeşleri de yanındaydı. Birçok diğer Gal soylusu da orada oturmuş sabırla Bran'ın emirlerini bekliyorlardı.

"O gördüğüm de ne?" diye haykırdı Bran, devasa gözlerinin sağladığı görüş yetisiyle. "Bu... bir dakika sayayım!... On bir, on iki, on üç yelkenli gemi; hepsi de buraya geliyor!"

"Hey sen!" diye çağırdı hizmetkârlarından birini. "Olabildiğince hızlı koş, gidip kim olduklarını öğren!"

"Ve sen!" diye bağırdı Bran başka birine. "Askerlere hazırlanmalarını söyle! O gemilerde işgalciler olabilir!"

Gemilerde barış içinde geldiklerini gösteren baş aşağı çevrilmiş bir kalkan işareti vardı. Güvertedekiler de çok dost görünüyorlardı. Ne kadar nazik ziyaretçiler! Gemileri, sağlam ağaçlardan

yapılmıştı, gelişmiş ve denize dayanıklıydı. Adamlar yakışıklı ve saygılı görünüyorlardı; üzerlerinde gösterişli altın giysiler vardı. Atları da çok güzeldi; hepsi rüzgâr kadar hızlı ve gösterişliydi.

"İrlanda'dan barış için geldik," dediler. "Önderimiz İrlandalı bir kraldır. Adı Mallolwch'dur ve bunca yolu Branwen'le evlenmek istediği için geldik!" Gururlu Kral Mallolwch kibarca gülümseyerek kıyıya çıktı, "kız kardeşinizin dillere destan güzelliğini duydum," diye seslendi, "benimle yapacağı evliliğin barış ve dostluk getireceği açıktır!"

"Bu çok güzel bir umut! Barış! Ne güzel bir düşünce!" dedi Bran ona katılarak, "şimdi gelin birlikte eğlenelim!"

Galliler ve hoş karşıladıkları İrlandalı konukları gece boyunca yiyip içtiler. Bran'ın sığabileceği büyüklükte bir çadırda birlikte oturdular. Kral Mallolwch'a, onur konuğu olarak Bran ve Branwen arasında bir yer verilmişti. Kral Mallolwch, bu güzel ve iyi huylu kadının kısa süre sonra karısı olacağından çok hoşnuttu. Her ne kadar kimse onun ne hissettiğini sormamış olsa da Branwen de mutlu görünüyordu.

Ancak o gecekı ziyafette de sonraki günlerde de pek mutlu olmayan biri vardı. Bran'ın erkek kardeşi Evnissyen, kız kardeşinin evlenmesi konusunda kimsenin kendisinden izin almamasına öfkelenmişti. Aslında, gelenek ve göreneklere göre sormalarına da gerek yoktu çünkü bütün önemli kararları Bran verirdi. Ancak kıskanç Evnissyen, Bran'ın gücüne ortak olmak istiyordu.

Bu yüzden de sinsice ve zalimce İrlandalı ziyaretçilerin o güzelim atlarına saldırmıştı. Yaptıkları sözcüklerle anlatılamaz derecede korkunçtu.

İrlandalı kral bu dehşet verici olayı duyduğunda yüreğini öfke ve nefret sardı. "Bu kanlı, geri, barbar ülkeden hemen ayrılmam gerekiyor!" diyerek gemilerine yöneldi.

Hizmetkârları, Kral Mallolwch'un ayrıldığı haberini getirdiklerinde Bran çok endişelendi. Evnissyen'in yaptığı korkunç şeyi duyduğunda ise İrlandalılar kadar çok öfkelendi. İrlandalıların atlarına yapılan saldırı, konuklarına, Branwen'e ve Gallilere yapılmış bir hakaretti! Kelt topraklarının en önemli yasalarından biri olan yabancılara konuksever davranmak kuralı hiçe sayılmıştı. Ancak olan olmuştu, ortaya çıkan zarar yok farz edilemezdi. Bran, ülkesine yapabileceği en iyi şeyin, İrlandalıları savaş açmamaya ikna etmeye çalışmak olduğunu düşünüyordu.

Hemen İrlandalı krala bir haberci yolladı. Haberci "Bran, gitmemeniz için size yalvarıyor!" sesajını iletti. "Dostluğunun bir göstergesi olarak size değerli armağanlar sunmak istiyor. Evnissyen'in öldürdüğü, yaraladığı atların yerine en iyi atlarını size verecek. Size, kendisi kadar uzun, parmakları kadar kalın gümüş bir sopa, ayrıca devasa yüzü kadar geniş som altından bir tabak armağan etmek de istiyor."

"Bran, eğer yapabilseydi, atlarınızı öldürdüğü için Evnissyen'i öldürebileceğini de bilmenizi diliyor. Ancak yasalarımız kardeş kanı dökmeyi yasakladığından anlayış göstereceğinizi umuyor."

"Ağzınıza sağlık!" dedi Kral Mallolwch. "Adamlarımı Büyük Divan toplantısına çağıracak, onlardan kalmalarını isteyeceğim."

Bran'ın cömert teklifi sayesinde İrlandalı ziyaretçiler Galler'de kalmayı kabul etmişlerdi. Ancak Bran, ertesi gün Kral Mallolwch'le konuşmak için masaya oturduğunda kralın yüzünün asık ve mutsuz olduğunu fark etti.

"Atlarınıza yapılan saldırı sizi hâlâ üzüyor ve utandırıyor mu?" diye sordu Bran. "Aslında pek de şaşırmadım! Ancak size öyle güzel bir armağan vereceğim ki, bu saldırıya ilişkin bütün düşünceler aklınızdan çıkıp gidecek!"

"Size sihirli kazanımı armağan edeceğim. Öldürülen birinin bu kazana konması yeterli; eskisinden daha da iyi bir şekilde yeniden doğmuş olacak! Ancak ufak bir sorun var," diye de itirafta bulundu. "Bu kişinin duyabileceğini düşünüyorum; ama hiç konuşamayacak."

Bran gerçekten de sözünü tutarak, ertesi gün kazanını krala verdi.

Kral Mallolwch bu hediyeye çok sevinmişti. "Teşekkürler!" diyerek sevincini gösterdi. "Yalnız bana şunu açıklayın! Böyle güzel bir hazineye nasıl sahip oldunuz?"

"İrlanda açısından belki garip olabilir!" diye cevapladı Bran, "ama ben bu kazanı bir zamanlar orada yaşamış bir adamdan aldım. Herhâlde yanında getirmişti."

"Demek öyle!" dedi Kral Mallolwch. "Sanırım ben o kazanı biliyorum! Bir gün İrlanda'da avlanırken, derin, karanlık bir gölün yanından geçtim. Gölden, kaba saba, yaşlı, kızıl saçlı bir adam çıktı; kazanı da arkasından sürüklüyordu. Orada bulmuş olmalı."

"Belki de Öbür Dünya'dan gelmiştir ya da bir tanrıya aittir! Herkes tanrıların göllerde ve nehirlerde yaşadığını bilir; sudan Öbür Dünya'ya giden yollar vardır."

"Adam vahşi bir yaratıktı," diye devam etti Mallolwch, "karısı da öyleydi! Karısı adamın neredeyse iki katı kadardı; onun kadar

pis ve gürültücüydü. Bir yıl sarayımda kalmalarına izin verdim; ama zamanla öylesine kaba ve zorba olmaya başladılar ki, onlardan kurtulmayı istedim. Onlara demirden bir ev yaptırdım; kendilerini içeri kilitledikten sonra da evin etrafına devasa bir ateş yaktırdım. Ev akkor gibi parlarken, eriyen duvarların arasından bağırıp durdular ve İrlanda'dan kaçtılar."

"Evet, sonra buraya geldiler," dedi Bran. "Şu ana kadar da herhangi bir sorun çıkarmadılar. Onları genellikle sınırları korumakla görevlendiriyorum." İki kral, nefis bir ziyafet düzenleyerek anlaşmaya vardılar. Branwen, ertesi gün, İrlanda'da yeni bir yaşama başlamak üzere Mallolwch ile oradan ayrıldı.

İrlanda halkı, Branwen'in kraliçeleri olmasını sevinçle karşılamıştı. Hele bir yıl içinde bir oğlan doğurunca herkesin sevinci ikiye katlanmıştı. Ancak İrlandalı birkaç kabile reisi, Kral Mallolwch ile atlarının nasıl aşağılandığını, saldırıya uğradığını unutamamışlardı. Galliler, özellikle de Branwen ile ilgili çok kötü şeyler söylüyorlardı.

Kral Mallowch de bu söylentileri duymuş ve zaman içinde bunları ciddiye almaya başlamıştı. Branwen'i krallık odalarından çıkararak saray mutfağında çalışmaya gönderdi. Kimileri, karısı ve kraliçesi olsa da kralın ona vurduğunu bile söylüyorlardı. Branwen, ağır ve pis işler yaparak üç yıl geçirdi. Yerleri silip temizlik yapıyor, yağlı tabakları yıkıyor, ekmek yapmak için saatlerce hamur yoğuruyordu. Her gün, elleri çiğ et ve taze hayvan kanına bulanmış saray kasabından da dayak yiyordu.

Onu neden kimse kurtarmamıştı? İrlandalılar ona yardım etmemişlerdi; çünkü hepsi Kral Mallolwch'den korkuyorlardı.

Kral, Galler ile İrlanda arasında yelken açan bütün gemileri de durdurduğundan, Kral Bran ve halkı da neler olduğunu öğrenememişlerdi.

Ancak Branwen akıllı bir kadındı; İrlandalıların ona ne kadar kötü davrandıklarını kardeşi Bran'a anlatmanın bir yolunu bulmuştu. Yavaş yavaş, sabırla, yiyecek kırıntıları arayan bir sığırcık kuşunu evcilleştirmişti. Galler'in akıllı kadınları kuşlarla konuşma konusunda çok yetenekli olduklarından, bir süre sonra küçük bir kâğıt parçasına bir not yazmış, sığırcığın bacağına bağlamış ve dosdoğru Bran'a gitmesini söylemişti.

Bran kız kardeşi Branwen'in mesajını aldığında öfkeden deliye döndü. "Haydi, askerlerim!" diye bağırdı. "Saldırıyoruz!" Bran'ın konseyindeki bütün lortlar da onunla gitmeye karar verdiler. Geride, Galler'i korumaları ve yönetmeleri için sadece yedi genç soylu bırakmışlardı.

Bran ordusuyla birlikte İrlanda'nın yolunu tuttu. Adamları gemilere bindiler; ama Bran'ı taşıyacak kadar büyük bir gemi olmadığından o, denizde yürüyerek ilerledi. Geniş omuzlarına da en sevdiği müzisyenleri oturtmuştu.

Bir gün, Kral Mallolwch'in hizmetkârları sahilde domuzları güdüyorlardı. Açık denize baktıklarında tuhaf -son derece tuhaf- bir şeyin yaklaştığını gördüler. Krala haber vermek için saraya koştular. "Efendimiz" dediler nefes nefese. "Suyun üzerinde bir orman var! Doğrudan ve hızla üzerimize geliyor!"

Kral Mallolwch çok şaşırdı. "Devam edin! Anlatın bakalım!" dedi. "Aynı zamanda kocaman bir dağın hareket ettiğini de

gördük!" diye haykırdı hizmetkârlar. Korku içinde şöyle devam ettiler: "Tepesine yakın bir yerde büyük bir yar ve iki de göl var."

Haber saraya yayıldığında Branwen mutlulukla güldü. Dağın ne olduğunu biliyordu! Bu dağ, dev kardeşi Bran'dı! Yar burnu, göller gözleri, orman da gemilerinin direkleri olmaydı. Onu kurtarmaya geliyorlardı!

İrlandalı lortlar korkmuşlardı. "Biz bir devle savaşamayız!" dediler hep bir ağızdan. "Hepimiz derin nehri aşıp içerilere kaçalım. Geçtikten sonra köprüyü yok edersek bize yetişemezler!"

Oysa ne kadar yanılıyorlardı! Bran yıkılan köprüyü görünce aklına onun yerini alacak bir çözüm geldi. Yere bir köprü gibi uzanmış, adamları da üzerinden geçerek nehrin öbür yanına geçmişlerdi.

Kral Mallolwch çaresiz kalmıştı. Şimdi ziyaretçileri kabul etme sırası onundu. Ulaklarını Bran'a gönderdi. "Bu taraftan efendim," diye yaltaklanarak yol gösterdi ulaklar; "Kral sizi selamlıyor!"

Mallolwch savaşmak istemiyordu. Peki, o zaman Bran'ın öfkesini nasıl dindirecekti ki? Bunun tek bir yolunun olduğuna karar verdi: Krallıktan vazgeçmek ve Branwen'in genç oğlunu kral yapmak.

Öyle de yaptı ya da öyle bir söz verdi. Ancak bu yeterli sayılmadı. Bran hâlâ, Mallolwch'in Branwen'e zalim ve utanç verici davranmasına çok öfkeliydi.

"Bulduk!" dedi İrlandalı lortlar en sonunda. "Bran'a yapabildiğiniz kadar güzel bir ev yapın. Daha önce hiç evi olmamış. Bu onu çok onurlandıracaktır!"

Branwen öne çıktı. "Kardeşim, lütfen bu teklifi kabul et," diye yalvardı. "Benim yüzümden savaş çıksın istemiyorum; masum insanlara zarar vermekten başka bir işe yaramaz."

Bran da kardeşinin dediğine uydu. Ona kocaman, sağlam ve çok güzel bir ev yapıldı. Bran ve tüm ordusunun sığacağı kadar yer vardı. Ancak Mallolwch'in adamları bir hileye başvurmuşlardı. Bran'a ayrılan yere yüz çuval bırakmışlardı. Bran'a da bu çuvalların un dolu olduğunu söylemişlerdi; aslında her birinde acımasız bir İrlandalı savaşçı vardı.

Evnissyen de Bran'la birlikte İrlanda'ya gelmişti. Çuvalları kuşkuyla inceledikten sonra, içindeki savaşçılar ölene kadar hepsini iyice sıktı. Tek akıllı Mallolwch değildi.

Mallolwch o gece, Bran, Galler ve İrlanda askerleri için büyük bir şölen düzenledi. Branwen'in oğlunun kral olacağını, Galler ile İrlanda'ya barış getireceğini dile getirdi.

Bran ve Branwen çok mutlulardı. Oysa Evnissyen yine kıskançlık içindeydi. Branwen'in oğlunu ayaklarından tutarak ateşe attı!

Branwen çığlıklar atarak oğlunu kurtarmaya çalıştı. Ancak alevler çok sıcak ve ölümcüldü. Bran onu geri çekerek hayatını kurtardı. Ancak tahtın varisinin az önce ateşe atıldığını gören öfkeli İrlandalıları görünce hemen kılıcına, kalkanına sarıldı.

Çıkan savaş çok vahşi ve kanlı geçti. Böyle bir savaş daha önce İrlanda'da hiç görülmemişti. Gal askerleri kazanıyor gibilerdi; ama

Mallolwch'in askerleri kazanı savaş meydanına getirince durum değişmeye başladı. İrlandalılar, ölen askerleri toplayıp kazana attılar. Aynen Bran'ın söylediği gibi, ölen askerler yeniden doğup ve savaşmaya başladılar.

Evnissyen bütün bu olanları izlerken, zalim, kin dolu kalbi yeni bir tutkuyla çarpmaya başladı. "Bütün Gal askerlerinin ölmesine izin veremem," dedi, "ülkeme yardım etmem gerekiyor!"

Böylece Evnissyen ölü İrlandalı askerlerin arasına saklandı, onlarla birlikte kazana atıldı. Ancak kazandan canlı çıkmak yerine -tıpkı Bran'ın köprüde yaptığı gibi- kazanın içinde boylu boyunca uzandı; kazan çatlamıştı! Kazanın sihri, parçalara ayrılan Evnissyen'i yok etmişti; ama en azından gururlu ve mutlu olarak ölmüştü. Sonunda, her zaman yaptığının tersine, öldürmek yerine barış getirecek bir şey yapmıştı.

Sihirli kazan olmayınca kısa sürede İrlandalılar tüm askerlerini kaybettiler. Gal askerleri savaşı kazanmışlardı ama sadece yedi askerleri hayatta kalmıştı. Elbette Bran da kurtulmuş; ancak ucu zehirli bir mızrakla ayağından yaralanmıştı.

"Öldüğümde kafamı kesmeniz gerekiyor," diye emretmişti adamlarına. "Sonra da Londra'ya götürün. Orada kafamı Fransa'ya dönük şekilde gömün." Sonra da gülümsemişti: "Çok uzun bir yola çıkacaksınız!"

"Önce eski sarayımda bir şölen düzenleyin, sonra Güney Galler'deki Pembroke'a gidin. Sakın unutmayın! Güneye bakan bütün kapıları tamamen kapatın! Açacak olursanız kafam çürür."

Gal askerleri yas tutarak Bran'ın emrettiği gibi davrandılar. Branwen'i de yanlarına alıp yurtlarına döndüler. Galler'e vardıklarında Branwen arkasına dönmüş, oğlunun öldüğü ve gömüldüğü İrlanda'ya bakmıştı. Kocası Kral Mallolwch de korkunç savaşta hayatını kaybetmişti.

"Keşke hiç doğmasaydım," diyerek iç çekmişti Branwen. "Güzelliğim çok fazla acıya neden oldu! İki ülkenin de en iyi adamları benim yüzümden hayatlarını kaybettiler."

Çektiği acıyla yüreği parçalanırken, kocası ve oğlunu ölümde yalnız bırakmamış. Bran'ın adamları onu da öldüğü yere gömmüşlerdi.

Bran'a gelince... O da mızrağın zehri yüzünden ölmüştü. Ancak kafası yaşamaya devam etti. Gal halkının, Bran'ın başını yanlarında taşıdığı yolculukları maceralarla dolu geçti.

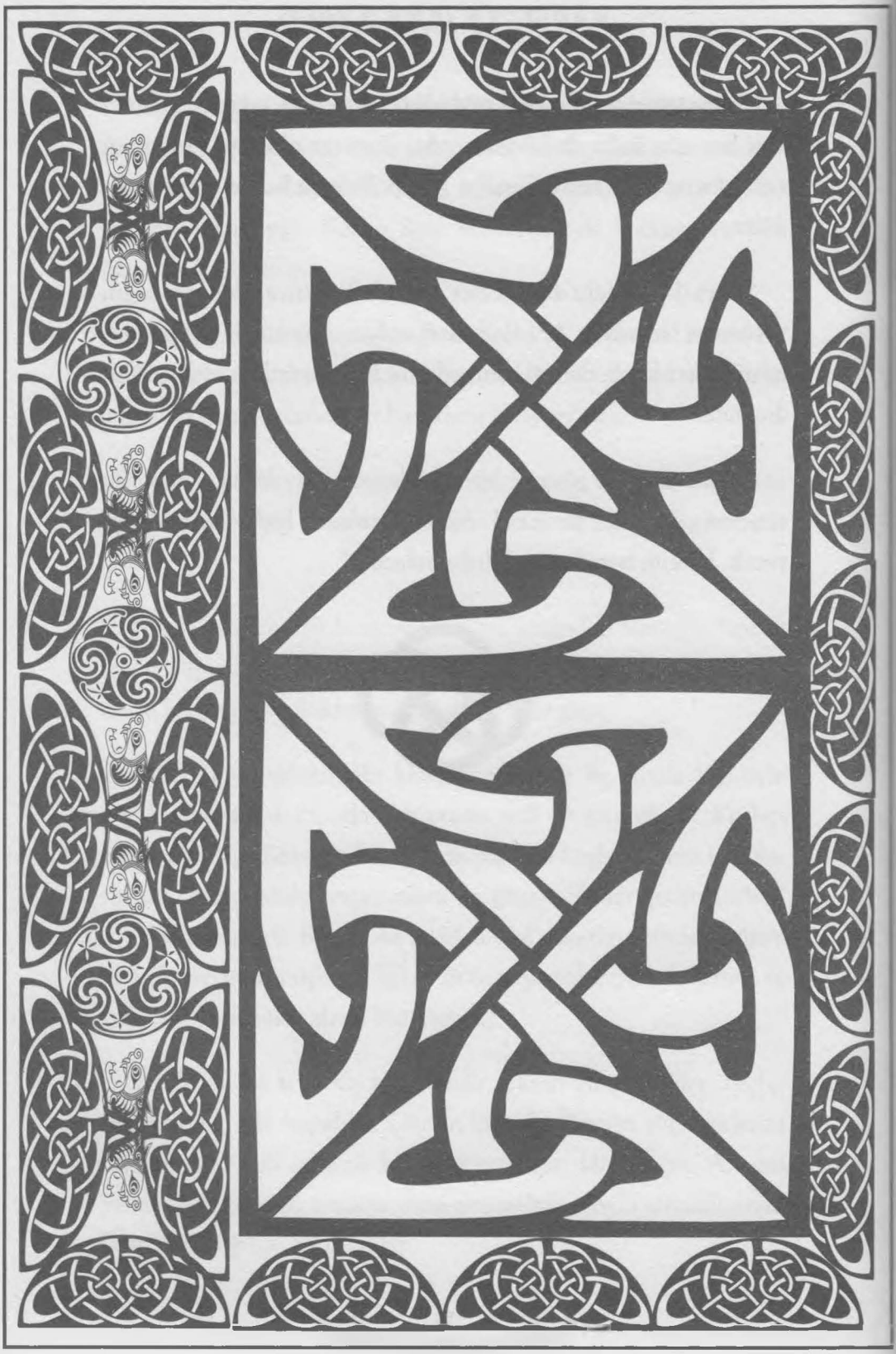
Harlech yakınlarındaki krallık sarayında üç sihirli kuş öyle güzel şakımışlardı ki, adamlar orada yedi yıl kalmışlardı. Kuşları tanrıça kraliçe Rhiannon göndermişti. "Bu kuşlar ölüleri uykularından uyandırabilir, yaşayanlara da güzel uykular getirebilirler," diyerek gülmüştü. Pembroke'a gelen Gal askerleri bütün üzüntü ve acılarını unutmuşlardı. Sanki Bran yaşıyordu, hâlâ önderleri ve arkadaşları olarak onlarla birlikteydi.

Pembroke'da zevk ve sefa içinde seksen yıl geçirdiler; hiçbir şey olmamış gibi yaşadılar. Günün birinde, Bran'ın söylediklerini unutan bir Galli güneye bakan kapılardan birini açtı. Ansızın yaralarının ve kötü anıların acısı geri gelmiş; soylu efendilerinin, Bran'ın öldüğünü hatırladılar.

Üzüntü içinde hemen Londra'ya doğru yola çıktılar. Bran'ın başı her gün daha da küçülüyordu. Tam zamanında Londra'nın nehir kıyısındaki Beyaz Tepe'ye ulaşıp, Bran'ın başını oraya gömdüler.

Sonra da acı dolu düşünceler ve anılarla batıya, Galler'e doğru yürümeye başladılar. Ancak ansızın acıları, üzüntüleri yok oluvermişti. Evet! Evet! Bu sesi tanıyorlardı! Bran'ın onlara seslendiğini duydular.

"Başım burada güvenli bir şekilde gömülü oldukça" diyordu ses, "bu adada her şey güzel olacak. Denizden hiçbir bela gelmeyecek, halkım burada mutluluğu bulacak!"

ŞEYTANIN
BİRİ
BORAZANIMIZA
GİRMİŞ!
ONU EN İYİ
FRANSIZ
ŞARABIYLA
ISLATMALIYIZ!

BÖLÜM 5

Lludd ve Llevelys

ritanya Kralı Beli'nin dört oğlu vardı: Lludd, Casswallawn, Nynnyaw ve Llevelys. Hepsi çok iyi gençlerdi: Ancak bu öykü sadece ikisiyle ilgilidir.

Oğlanların en büyüğü olan Lludd, babası öldükten sonra Britanya'yı yönetmeye başladı. Çok güçlü bir kral ve cesur bir savaşçıydı. En sevdiği kent olan Londra'yı surlarla çevirmiş, birçok güzel saray yaptırmıştı. Sarayların yüksek kuleleri, rüzgârda dalgalanan parlak bayraklarıyla çok uzaklardan bile görülebiliyordu.

Lludd, bir kralda olması gereken iyi huylarla dolu dost canlısı ve cömert biriydi. Yoksullara yardım eder, zayıfları korur, şölenler düzenle-

meyi severdi. Ülkesi ve halkı onun hükümranlığı sırasında refaha kavuşmuştu... Ta ki sorunlar başlayana kadar.

Ancak bu hikâyeyi okumadan önce, Kral Lludd'un dünyadaki en iyi dostunun küçük kardeşi Llevelys olduğunu bilmelisiniz...

Llevelys, Fransız bir prensesle evlenmişti; denizin öte yakasındaki Fransa'nın kralıydı. O kadar uzakta yaşıyor olmasına karşın, yine de Britanya ile ilgili öyküler duymaya bayılırdı.

Ancak bir gün ansızın öyküler birden kesildi. Haftalar, yıllar geçti ve Llevelys hiçbir haber alamadı. Ne at sırtında ne de yürüyerek nefes alan bir şey geldi. Denizi aşıp gizli mektuplar getiren o acayip sihirli kuş bile bir daha görünmedi.

Llevelys nedenini tam olarak bilmese de giderek endişelenmeye başladı.

Üç Korkunç Bela

Lludd'un uzun sessizliğinin nedenleri olduğu ortaya çıktı. Üç bela Britanya'yı kırıp geçirmekteydi.

İlk olay, Korriganed[1] ya da "Küçük İnsanlar" diyebileceğimiz cinlerin istilasıydı. Bu cinlerin kulakları öyle duyarlı, öyle keskindi ki, konuşulan her şeyi duyabiliyorlardı. Artık hiç kimse; ne sevgililer ne çocuklar ne de casuslar sır saklayabiliyordu. Herkesin söylediği her şey duyuluyor, unutulmuyor ve yineleniyordu. Lludd bile sahip olduğu güce karşın, cinlerin kendisine kulak misafiri olmalarını engelleyemiyordu. Bu durum, çok korkutucu, ürkütücü, biraz da delirtici bir şeydi!

1 *Cinler ya da periler için Britanny'de hâlâ kullanılan Keltçe bir sözcüktür.*

İkinci bela, her Mayıs Arifesi'nde[1] her evde yankılanan korkunç bir çığlıktı. Bu o kadar yüksek ve vahşi bir sesti ki, sesi duyduğunda korkudan ölen insanlar oluyordu. Bu sesi kimin ya da neyin neden çıkardığını, nereden geldiğini kimse bilmiyordu. Kimse sesin peşine düşemiyor, yakalayamıyor, kovalayamıyor, bastıramıyor ya da susturamıyordu. Gerçekten çok korkutucu bir sesti!

1 *1 Mayıs'tan (Beltane) önceki gece, yazın başlangıcı ve güneşin kutlandığı Kelt festivali.*

Üçüncü bela, çok kafa karıştırıyor ve Kral Lludd'a epey pahalıya patlıyordu. Her gece hizmetkârları ne kadar yemek hazırlarlarsa hazırlasınlar, yemekler her sabah yok oluyordu. Tahıl dolu ambarlar, balık dolu büyük göller, yumurta dolu sepetler, şarap dolu fıçılar ve besili hayvan sürüleri bir gecede tamamen ortadan kayboluyordu!

Lludd Öğüt Almak İster

Kral Lludd bu belalardan kurtulmak için elinden geldiğince çaba harcadı; ama hiçbir şey olanları durdurmaya yetmedi. Bu yüzden de savaşçı lortlarını yüce divanda toplayarak, onlardan bir çözüm yolu göstermelerini istedi lortlar. "Gidip kardeşiniz Fransa Kralı Llevelys ile görüşün," önerisinde bulundular. "O çok akıllı ve sihir konusunda yetenekli biridir!"

Lludd gizlice ve sessizce hemen Fransa'ya doğru yelken açtı. Karanlık, puslu bir gece yarısı yola çıktı; böylece gittiğini kimse bilemeyecekti. Halkına yardım edemediği için utanç içindeydi. Ve elbette, cinlerin planlarını daha fazla öğrenmelerini de istemiyordu.

Yelken açıp ve Fransa'ya doğru yol alırken başka bir krallığın gemisinin yaklaştığını görünce çok şaşırdı. Biraz daha yaklaşıp da karşıdan gelenin kardeşi Llevelys olduğunu gördüğünde ne kadar mutlu olduğunu bir düşünün!

"Hoş geldin! Hoş geldin!" dedi Llevelys. "Geleceğini tahmin etmiştim. Ben de seni karşılamak için yelken açtım... Ancak sevgili kardeşim Lludd, neden bu kadar üzgün, hüzünlü ve dertli görünüyorsun?"

"Sana olanları burada açık güvertede anlatamam," diye fısıldayarak yanıt verdi Kral Lludd. "ONLAR bizi dinliyorlardır! Ancak

konuşmamız gerekiyor! Bu bir ölüm kalım meselesi! Seninle nasıl yalnız kalabiliriz?"

Llevelys uzun uzun düşündü, sonunda da krallığındaki en iyi metal işçilerini çağırttı. Onlara her iki yanında da geniş ağızları olan; bronzdan, uzun, kıvrımlı bir borazan yapmalarını emretti.

İşçiler hemen demirleri dövmeye, lehimlemeye, parlatmaya başladılar; birkaç gün içinde borazanın yapımı bitmişti.. "Bunun

içine konuşursak," diye açıkladı Llevelys, "söylediklerimiz içinde kalacaktır. Rüzgâr onları Britanya'ya taşımayacak, o kötü cinler de söylediklerimizi duyamayacaklardır!"

"Sırayla konuşmamız, sırayla dinlememiz gerekiyor," dedi borazanı ağzına götürerek. "Bak! İşte böyle! Çok kolay!"

Evet, gerçekten de kolaydı; ama işe yaramadı! Ne büyük bir düş kırıklığıydı! Kardeşlerin söylediği her sözcük birbirine giriyor, karışıyor ve bölünüyordu. Lludd sinirlenerek yakınmaya başladı: "Bu lanet şey işe yaramıyor! Seni anlayamıyorum!"

Llevelys yeniden düşünmeye başladı. "Evet! Şimdi anlıyorum!" dedi. "Şeytanın biri borazanımıza girmiş! Fransa'nın en iyi şarabıyla ıslatmamız gerekiyor. Böylece sorunumuz çözülebilir!"

Öyle de yaptılar; şeytan cıvık cıvık, ıslak ve koku içinde çıkıp gitti. Ondan sonra da parlak konuşma borazanı çok iyi çalışmaya başladı. Söyledikleri her sözcük açık seçik anlaşılıyordu.

"Yardımına ihtiyacım var kardeşim!" dedi Kral Lludd. "Büyü yapabilir misin?"

Sihirli Karışım

Llevelys güldü, "Başka?" diye sordu. "Hadi devam et, anlat!"

"Senin üç sorunun var," diye yorumladı Llevelys sonunda. "İşte çözümleri. Benim söylediklerimi adım adım uygula, Britanya belalardan kurtulacaktır!"

"Önce bu sinekleri al, biraz daha üremelerini sağla. Sonra hepsini öldür; ileride ihtiyacın olabilir diye yalnızca birkaçını canlı tut."

"Ölen sinekleri kurut, ez, sonra da bu tozu suyla karıştır. Bu karışımı yaşamın pahasına korumalı ve Britanya'ya götürmelisin."

"Sonra halkını topla. Bütün cinleri de çağır. Bu beladan kurtulmak için onların yardımına ihtiyacın olduğunu söyle; karışımı üzerlerine serp! Bunun halkına hiç zarar vermediğini, cinler içinse ölümcül olduğunu göreceksin! Bir hafta içinde hepsinden kurtulmazsan ben ne kral ne de büyücüyüm demektir!"

Lludd, kardeşi Llevelys'in söylediklerini aynen uyguladı ve ilk beladan kurtuldu. Artık söylenen her sözcük yeniden güvendeydi ve herkes istediği gibi konuşabiliyordu.

"Güzel!" dedi Llevelys haberleri duyunca. "Şimdi sıra ikinci sorununa geldi. Görünen o ki, yapmamız gereken o korkunç, ölümcül sesleri çıkaran ejderhaları durdurmak!"

Lludd çok şaşırdı. "Ejderhalar mı? Ne ejderhası? Nerede? Nasıl? Neden?" diye sormaktan nefes nefese kaldı.

"Sözümü kesme!" dedi Llevelys. "İki canavar ejderha, krallığının göklerinde savaşıyor. Topraklarının tam merkezini bulmalı, oraya büyük bir çukur kazıp onları tuzağa düşürmelisin."

"Bu çukuru tatlı, yapışkan bal şarabıyla doldurt; çok şaraba ihtiyacınız olacağını unutma! Sonra üzerine ipek bir çarşaf serilmesini sağla. Hepiniz yakınlarda saklanacak bir yer bulun; kısa süre içinde ejderhaların yaklaştıklarını göreceksiniz."

"İlk başta size hantal, kocaman canavarlar gibi görünebilirler; ama bir anda gökyüzüne fırlayacaklardır. Gerçek ve korkunç şekilleri ancak o zaman ortaya çıkacak, bitkin düşene kadar savaşmaya

devam edeceklerdir. Sonra da birer domuza dönüşüp çukura düşecekler; şarabı içecek, horul horul uykuya dalacaklardır."

"İpek çarşafı uyuyan domuzların etrafına olabildiğince sıkı sarın ve onları dağdaki en güçlü kalenize götürün. Yerin derinlerine gömün, üzerlerini de büyük kayalarla örtün. Sağlam bir şekilde kapatılırlarsa Britanya topraklarında bir daha asla ejderha görülmeyecektir!" Lludd ejderhaları yakaladı; ikinci bela da sona erdi. Barış ve sessizlik ortamı herkese harika görünüyordu.

"Ne yapılacağını nereden biliyorsun?" diye kardeşine sordu şaşkınlıkla Lludd. "Sana bu büyüleri kim öğretti?"

"Sen şimdi onu boş ver," diye yanıtladı Llevelys. "Artık son sorununu çözmemiz gerekiyor!"

Açgözlü Dev

"Büyük, açgözlü bir devin hizmetkârlarını büyülediğini söyleyebilirim sana. Dev, işlerini görürlerken hizmetkârların uyuyakalmalarına neden olan bir büyü yapıyor. Hepsi gece boyunca heykel gibi donup kalıyor; devin, sarayda paldır küldür gezdiğini, yiyecekleri yiyip bitirdiğini, her şeyi alıp götürdüğünü görmüyorlar bile."

"Sen bir gece onu izlemeli, uyanık kalıp onunla mücadele etmelisin. Bence bir fıçı buzlu su işini görür. Çok uykun gelirse hemen içine atla!"

"Dev aslında -birçok dev gibi- çok aptaldır; ama çok büyük olduğunu unutma. Tek bir fiske vurarak boynunu kırabilir. Çok, ama çok dikkatli ol!"

Lludd çok güçlü ve cesur biriydi, bir kral olarak görevini de biliyordu; titreyerek oturup bekledi. Sonra yer titredi, ay ve yıldızlar karardı, o güne kadar gördüğü en büyük dev saraya girdi.

Dev, sepetini yüz adama yetecek kadar yiyecekle doldurmasına karşın yine de açtı. Düş kırıklığı içinde gecenin karanlığında kayboldu. Lludd da hemen ayağa kalkarak peşine takıldı.

"Dur, dev! Dur, hırsız!" diye öfkeyle bağırdı. "İnsanlarımı aç bırakıyorsun! Dövüşüp seni öldüreceğim! O sepeti yere bırak ve ölmeye hazırlan!"

Lludd devle saatlerce savaştı; kılıçları öfkeyle birbirine çarptıkça kıvılcımlar çıkıyordu. İkisi de çok iyi ve cesurca savaşıyordu; ama ikisi de kazanıyor gibi görünmüyordu.

Sonunda Lludd deve çelme taktı ve gök gürültüsünü andıran -Çat! Bam! Güm!- sesler çıkararak devin yere düşmesini sağladı. Dev çok büyük ve ağır olduğundan ayağa kalkamadı; Lludd'dan merhamet dilendi.

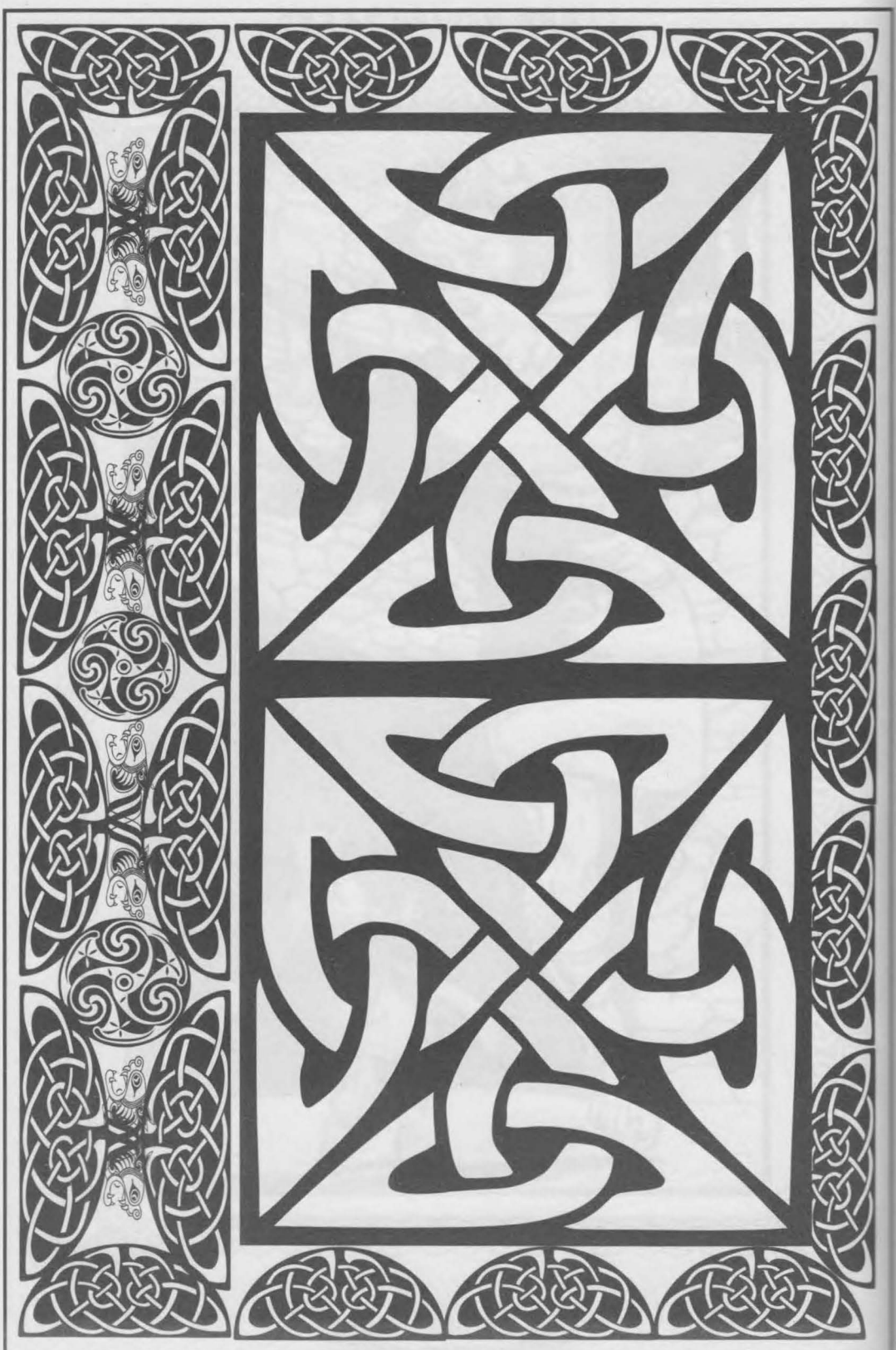
"Aldığım her şeyi sana geri veririm," diye haykırdı. "Bir daha asla çalmam! Yaşamama izin ver! Lütfen, lütfen yaşamama izin ver, sonsuza dek senin kölen olayım!"

"Ayağa kalk!" dedi Lludd kılıcındaki kanı temizleyerek. "Hadi git! Ağlayıp sızlanmayı da bırak!"

"Erkek kardeşimin yardımıyla üç beladan da kurtuldum. Bu yeterince heyecanlıydı! Bundan sonra sessiz, sihrin olmadığı bir hayat sürmek istiyorum!"

Lludd'un bundan sonraki hükümranlığı barış içinde geçti, Britanya'ya da büyük mutluluk getirdi.

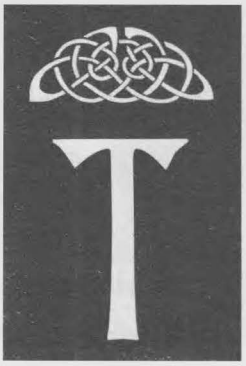

TIPKI
KOPARILDIKTAN
SONRA SOLAN
ÇİÇEKLER
GİBİ
BLODEUWEDD'İN
GÜZELLİĞİ DE
BOZULDU.

BÖLÜM 6

Gerçek Aşk, Trajik Aşk

Güzel Etain

anrılar ve krallar onu çok severlerdi; ancak hiçbiri ona sahip olamamıştı. Etain dünyanın en sevimli, en güzel aynı zamanda da en çok arzulanan kadınıydı.

Ozanlar, Etain'in saçlarına (tıpkı güneş gibi altın rengi!), dudaklarına (üvez gibi kıpkırmızı), gözlerine (çiçeklerin üzerindeki yağmur damlaları gibi) övgüler düzerlerdi. Etain'in o görkemli görünüşü ve erkeklerin kalbini kazanma gücü Tir nan Og, yani Öbür Dünya'dan geliyordu. Kelt topraklarındaki insanlara yaşamı ve ölümü getiren büyük tanrıça Danu tarafından kutsanmıştı.

Öbür Dünya'nın Kralı Midhir de Etain'in güzelliğini duymuş, onu getirmesi için aşk tanrısı Aengus'u göndermişti. Ancak Etain'in babası, kızını göndermeden önce Aengus'un kendisi için çalışması gerekiyordu. Büyü ve Etain'e duyduğu gizli aşktan ötürü Aengus bütün görevlerini yerine getirdi ve Etain'i güvenli bir şekilde Midhir'e götürdü.

Midhir de sihirli bir dağın içine yapılmış sarayında gururla Etain'i kabul etti. Ancak Midhir, zaten bir karısı olduğunu söylemeyi unutmuştu. Adı ne miydi? Acımasız Kraliçe Fuamnach.

Kıskanç ve öfkeli Fuamnach hemen bir büyü yaptı. Etain'i önce suya, sonra bir solucana, son olarak da bir kelebeğe dönüştürdü. Ancak parlayan, ışıldayan, mırıldanan Etain artık sihirli bir yaratık olduğundan Midhir'in yanından hiç ayrılmadı; hâlâ olağanüstü bir güzellikteydi.

Fuamnach daha da öfkelendi ve Etain'i açık denizlere götürmesi için sert rüzgârları çağırdı. Etain, yedi uzun yıl boyunca kelebek olarak kanat çırpıp mücadele etti. Sonunda kendini kıyıda buldu ve -onu ilk seven genç tanrı- Aengus'un pelerinine kondu. Aengus'un büyüsü, gündüzleri kelebek olan Etain'i, geceleri bir kadına dönüştürüyordu. Yüzyıllar boyunca bu şekilde yaşayıp birbirlerini sevdiler... Ta ki Fuamnach onları bulana kadar!

Fuamnach hâlâ Etain'den nefret etmekteydi. Uğursuz rüzgârları kötülük yapmaları için bir kez daha gönderdi. Etain, yedi yıl daha fırtınalar tarafından oradan oraya savrulup sürüklendi; neredeyse ölmek üzereydi. Ancak bir şekilde karaya çıkmayı başardı ve güzel bir krallık sarayında sığınacak bir yer buldu. Burada müzik ve eğlence, sıcak bir ateş ve hoş dostluklar vardı!

Yorgunluktan bitkin düşen Etain, krala ve masasındaki konuklara doğru kanat çırptı. Bir şarap kadehine kondu ve doğrudan kraliçe tarafından yutuluverdi!

Ancak Etain kraliçenin içinde yok olmadı. Kraliçe dünyanın en güzel kızını doğurdu ve Etain insan olarak yeniden dünyaya geldi. Zarif, kibar bir kız olarak yetişti; İrlanda Kralı Eochaid ile evlendi. Kral iyi bir adamdı ve Etain onu çok seviyordu. Ancak kralın bir de erkek kardeşi vardı...

Eochaid'in erkek kardeşi Ailill Etain'e duyduğu aşktan yataklara düştü. Etain, onun hayatını kurtarmak için istemeden de olsa onunla bir gece geçirmeyi kabul etti. Ama buluşma yerine vardığında Ailill'i orada bulamadı.

Onun yerine, çok uzun süre sevdiği Midhir'le karşılaştı. Hâlâ uzun boylu, güçlü ve yakışıklıydı. Ancak artık insan olan Etain, Öbür Dünya'daki yaşantısıyla ilgili hiçbir anısını hatırlamıyordu. "Kim olduğumu elbette biliyorsun!" diye bağırdı Midhir. "Bak! Ben bir kralım ve tanrıyım! Ailill'i seni yeniden görebilmek için hasta ettim!"

Etain titreyerek, kafası karmakarışık eve döndü. Şaşırtıcı şeyler onu beklemekteydi: Ailill iyileşmişti!

Etain iki kez daha Midhir'le buluştu; ama onu kimse ne görebilir ne de duyabilirdi. Etain yavaş yavaş geçmişi hatırlamaya başladı. Acaba o kimdi? Bir tanrıça mı yoksa insan mı?

Kısa süre sonra, Büyük Kral Eochaid avlanırken Midhir hemen yanı başında belirdi. Satranç oynamaya karar verdiler. Üç oyun oynayacaklar, her seferinde bahisler artacaktı.

Eochaid ilk iki oyunu kazandı; ödülleri topraklar ve atlardı. Midhir ise son oyunu kazandı. Ödülü ne miydi? Her şeyden çok istediği Etain'di!

Echoid bunu reddetti; ama Etain'den ufak bir öpücük almasını kabul edebileceğini söyledi. "Sadece bir öpücük!" dedi öfkeyle. "Aslında bu bile çok fazla! Ancak adil olmak gerekir; çünkü oyunu sen kazandın. Bir ay içinde buraya gel... Ödülün seni bekliyor olacak!"

Korkunç gün geldi çattı. Eochaid ile askerleri, silahlarını alıp zırhlarını kuşandılar ve Midhir'i beklemeye başladılar. Midhir'in ödül olarak Etain'i öpmesine izin verecekler, sonra da onu öldüreceklerdi! Midhir atının üzerinde tüm gurur ve gösterişiyle geldi. Etain'i alıp tutkuyla öptü. Sonra birden kendisini ve Etain'i kuğuya dönüştürüp havalandı. Giderek yükseklere, daha yüksek-lere uçarak sonsuza dek kayboldular.

Kimileri Etain ve Midhir'in Öbür Dünya'ya gittiklerini, hâlâ orada yaşıyor olabileceklerini anlatır. Aengus'un da Etain'i hâlâ sevdiğini, bir gün onu geri kazanmayı umduğunu söylerler. Kimileri de Midhir'in Etain'i geri vermeyi kabul ettiğini, ama sonra Eochaid'i oyuna getirdiğini öne sürerler. Eochaid'e birbirine benzeyen, çoğu sihirli ruhlardan oluşan elli kadın gösteren Midhir, ona hangisinin Etain olduğunu sorar. Eochaid ise yanlış kadını, Etain'e çok benzeyen kızını seçer! Ancak Eochaid onu bir baba gibi sevse de biricik Etain'inini asla bulamaz.

Acıların Kadını Deirdre

Deirdre en başından beri lanetliydi. Acı çekmek, onu seven herkese acı getirmekle lanetlenmişti.

Deirdre'nin babası Fedlimid ünlü bir ozandı. Deirdre daha doğmadan önce, Fedlimid, İrlanda Kralı ve birçok savaş kahramanı için bir şölen vermişti. Felimid'in gebe karısı içki dağıtırken, doğmamış bebeği ağlamaktaydı. Bu, orada olup da duyan herkesi korkutan, kanlarını donduran bir çığlıktı.

Şölene katılan druidler, bebeğin trajik geleceğiyle ilgili kehanette bulunmuşlardı: Bebek bir kız olacak, çuhaçiçeği gibi sarı saçları, çimen gibi yeşil gözleri, yüksükotu gibi pembe yanakları

olan bu kızın adı da Deirdre olacaktı. Erkekler, Deirdre adı verilecek kızın çok güzel olduğunu düşünecekler ve bu da bir felakete yol açacaktı. Druidler, Ulster'in en iyi üç erkeğinin onun yüzünden öleceğini söylediler.

Ulster Kralı Conchobar MacNessa da Fedlimid'in şöleninde konuktu. Bu kehaneti duyduktan sonra, Deirdre'nin anlatılan güzelliğinin adamları arasında tartışmalara neden olacağından endişelendi ve bu konuda bir şeyler yapmaya karar verdi.

Kral, Deirdre'nin doğar doğmaz erkeklerin göremeyeceği bir yer olan ormanda büyütülmesini, yaşı geldiğinde de onunla kendisinin evleneceğini söyledi.

Deirdre, bir kış günü, dana leşi kalıntılarını yiyen bir kuzgun gördü. Parlak kan, beyaz kar ve kuzgunun siyah tüyleri onu büyüledi. "Bu güçlü renklere sahip bir erkek olsaydı onunla evlenmek isterdim!" dedi.

Deirdre'nin yaşlı ebesi iç çekerek. "Sana bunu söylememem gerekiyor aslında," dedi, "Gerçekten de böyle bir adam var. Genç Naoise'nin kapkara saçları, bembeyaz teni, kıpkırmızı kanı var. Tıpkı diğer iki erkek kardeşi gibi... Hepsi de çok yakışıklı." Deirdre mutluluktan el çırptı: "Naoise tam benim aradığım adam!"

Gerçekten de öyleydi. Deirdre artık çok yaşlanan, yüzü buruşan, saçları kırlaşan Kral Conchobar ile evlenmeyi kendine yediremedi. Düğünden önce Naoise ve kardeşleriyle birlikte kaçtı! Önce Ulster'de saklandılar; Kral Conchobar'ın öfkeli, intikam dolu askerlerinden kaçmak için sürekli yer değiştirdiler. Sonra İskoçya'ya kaçarak vahşi ve güzel Glen Etive'de saklandılar. Yoksul, soğuktan donmuş ve aç bir hâlde, yıllarca İskoçya'da

kaldılar; ama çok mutluydular. Kral Conchobar, aralarında cesur kahraman Fergus MacRoy'un da bulunduğu elçiler göndererek onlardan evlerine dönmelerini istedi. Naoise ve kardeşleri gibi cesur kahramanlara Ulster'in ihtiyacı vardı.

Aslında Kral Conchobar çok da adil davranmıyordu. Gerçekten de kahramanlara ihtiyacı vardı; ama güzel Deirdre'yi çok daha fazla istiyordu. Ancak Deirdre bunu bilmediğinden Ulster'e geri dönmenin görevleri olduğunu düşündü.

Kral Conchobar'ın sarayına yaklaştıklarında, Deirdre ölüm ve yıkımla dolu korkunç karabasanlar görmeye başladı. Gökyüzünde kan akıtan kuşların uçtuğunu, Naoise'nin kan kırmızısı bir taç giydiğini gördü. Oraya vardıklarında Deirdre yakalandı, zincire vuruldu. Hizmetkârlar onu saçından sürükleyerek götürdüler. Kral Conchobar'ın kötü niyeti, yüzündeki hain sırıtışa yansıyordu.

Krallarına sadık olan savaşçılar ise aynı anda Naoise ve erkek kardeşlerine saldırdılar. Çığlıkları duyan Fergus MacRoy, onları korumaya koştu. Onları Ulster'a böyle bir yazgı için geri getirmemişti! Ancak yardım etmekte çok geç kalmıştı, Naoise çoktan ölmüştü.

Kral Conchobar, Deirdre'yle evlendi; ama Deirdre ona mutluluk getirmedi. Bırakın onunla konuşmayı, kralın yüzüne bile bakmıyordu. Karısının kayıtsızlığına kızan Conchobar, onu köleleri yapmaları için Naoise'nin katillerine gönderdi.

Deirdre her zamanki gibi hiçbir şey söylemedi; ama Kral Conchobar ve katillerinden kaçmayı başardı! Onu köleliğe götüren arabadan kendini attı. Bu olay, Naoise'in öldürülmesinden tam bir yıl bir gün sonra gerçekleşmişti.

Deirdre'nin ölmeyi seçtiği yerde, çok büyük bir ağaç yetişti. Dalları gökyüzüne doğru uzandı. O kadar uzadı ki, Naoise'nin yakınlardaki mezarında büyüyen ağacın dallarına kavuştu ve ikisi bir daha asla birbirinden ayrılmadılar.

Houarn ve Bellah

Oraya ölüm gölü derler. Derin ve karanlık, kasvetli ve tehdit doludur. Birçok cesur adam buraya gelmiştir; ama onları bir daha gören olmamıştır.

Göle en son giden, Bretonya'dan Houarn adında genç bir adamdır. Bu onun öyküsüdür.

GERÇEK AŞK, TRAJİK AŞK

Houarn ile Bellah, yaşamları boyunca birbirlerinin en iyi arkadaşı olmuşlardı. Şimdi de evlenmek istiyorlardı. Ancak aileleri ölmüştü ve ikisi de çok yoksuldu. Bir ev almaya yetecek paraları yoktu; ne bir inek ne bir domuz ne de birkaç tavuk alacak paraları vardı.

"Bir iş bulmalıyım!" dedi Houarn en sonunda. "Ben kasabaya gidiyorum."

"Dikkatli ol aşkım!" dedi Bellah. "Bu nazarlıkları yanına al! Bak, burada küçük bir çan, bir de bıçak var. Bunları bana annem vermişti. Bu sopayı da o verdi, ancak ihtiyacım olursa diye bu bende kalsın."

Houarn kasabaya indiğinde, hepsi para kazanmaya çalışan ama başarısız olan kendi gibi birçok yoksulla karşılaştı. Büyük bir hazineyi barındıran gizemli bir gölle ilgili söylentiler de kulağına çalındı. Houarn göle gidip, uyuyan bir kuğuyu andıran bir tekneye çıktı. Ansızın kuğu uyandı, kanatlarını açıp Houarn hâlâ üzerinde otururken gölün sularına daldı!

Kuğu, Houarn'ı, parıldayan deniz kabukları ve kristallerden yapılmış bir sualtı sarayına götürdü. Çok güzel, gülümseyen, genç bir Groac'h[1] altın bir yatağın üzerine uzanmıştı. Uzun siyah saçları mercanlarla örülmüş, bedeni deniz yeşili ipek giysilerle sarılmıştı. Houarn, Groac'h adındaki bir yaratıkla ilgili uyarıları duymuştu; ama onu görünce yüreği deliler gibi atmaya başladı ve Bellah'ı tamamen unuttu.

"Hoş geldin!" dedi Groac'h tatlı tatlı. "Genç ve yakışıklı erkeklere bayılırım! Neden beni görmeye geldin?"

1 *Efsanevi bir su altı yaratığı.*

"Bir inek ve domuz alacak para bulmak için," dedi Houarn. "Sonra da evleneceğim."

Groac'h bir kahkaha attı. "Onun yerine benimle evlen! Hazinemin yarısını sana veririm! Ancak önce bir şeyler yiyelim! Akşam yemeği için gidip balık avlayalım!"

Groac'h, Houarn'ı sarayından çıkarıp bir göle götürdü. "Avukat, değirmenci, terzi, şarkıcı, gelin!" diye bağırdı. Birden gökkuşağı renklerinde dört balık ona doğru yüzmeye başladı.

Groac'h balıkları altın bir tencerede pişirirken, Houarn balıkların konuştuklarını duyduğunu sandı. Düş mü görüyordu? Hayır! Ona dört balıktan oluşan bir tabak verildi; kesmek için Bellah'ın verdiği bıçağı kullanınca her bir balık genç bir adama dönüştü!

"Ne oluyor?" diye haykırdı Houarn dehşetle. Dördü birden,"Kaç! Kaç!" diye onu uyardı. "Groac'h seni de alıkoyacak! Bak, bizi balığa dönüştürdü!"

Ama artık çok geçti! Groac'h hemen sihirli ağını attı. Houarn o anda küçücük, yeşil, kaygan bir balığa dönüştü. Çok korkmuştu; yüzüp saklanmaya çalıştı.

O sırada; uzaklarda olan Bellah'nın kulağına, Houarn'ın tehlikede olduğu haberini getiren sihirli çanın sesi geldi. Hemen sihirli sopasını alan Bellah; yüksek sesle "Onu kurtar!" dedi.

Elindeki sopa önce bir at, sonra bir geyik, daha sonra da bir kuş olup gökyüzüne doğru uçarken, Cesur Bellah sopasına sımsıkı sarıldı. Kuş onu, ufak tefek, kıllı, kırış buruş bir adamın beklediği bir tepeye çıkardı.

"Nihayet!" dedi adam. "Beni kurtaracak akıllı bir kız çıktı! Groac'h benim karımdı; beni yaşlandırdı, içimi geçirdi ve tuzağa düşürdü. Eğer Houarn'ı kurtarabilirsen bu benim de özgür kalmamı sağlayacaktır!"

Ve ona Groac'h'ı nasıl alt edeceğinin sırrını verdi: "Yakışıklı bir erkek gibi giyinerek Groac'h'ın sana âşık olmasını sağlamalısın. Sonra da onun sihirli ağını çalman gerekiyor..."

"Bir dakika!" dedi Bellah, "Bu plan Houarn'ı kurtarmama nasıl yardım edecek?"

Ufak tefek adam yalvararak, "Lütfen bana inan!" demekle yetindi. Çok korkan ama kararlı olan Bellah, kılık değiştirip sopasından onu Groac'h'ın sarayına götürmesini istedi.

Groac'h çok mutluydu. Daha önce hiç bu kadar yakışıklı bir erkek görmemişti! Bellah'ı yemeğe davet etti. "Balık yiyelim," diyerek güldü. "Gel bu taraftan, göle gidiyoruz!"

Bellah, o sırada Houarn'ın düşürdüğü uğurlu bıçağı fark etmişti. Belli etmeden alıp cebine koydu.

Bellah, Groac'h'a balıkları kendisi avlamak istediğini söyledi ve ağı vermesi için yalvardı. Groac'h gülerek, "Bu çok kolay değil!" dedi. Gene de gülmeye devam ederek sihirli ağı Bellah'a verdi; Bellah da ağı hemen onun üzerine attı!

"Şimdi! Gerçek yüzünü göster!" dedi Bellah, Groac'h ağın altında kıvranıp mücadele ederken. Groac'h homurdanarak güzelliğini yitirmeye başladı; bodur, iğrenç bir canavara dönüştü. Bellah, kıvranıp duran bu canavarı yerdeki bir deliğe attı, çıkamayacağından emin olmak için de üzerini ağır bir taşla kapattı.

Bellah, daha sonra yüzlerce balığın sıçrayarak ona doğru ilerlediğini fark etti "Bizi kurtardın! Bizi kurtardın!" diye haykırıyorlardı. Sonra Houarn'ı gördü. Hâlâ yeşil, bir kurbağa gibi minicik olan Houarn, hemen onun yanına geldi.

"Aşkım! Bu gerçekten sen misin?" diye haykırdı Bellah cebinden çıkardığı sihirli bıçakla ona dokununca Houarn o anda yeniden insan olarak yanı başında belirdi, mutlulukla ona sımsıkı sarıldı.

"Buradaki arkadaşlarımızı da unutmamalıyız!" dedi Bellah ve bıçağıyla geri kalan balıklara dokunup hepsini eski hâllerine çevirdi. Sonra bir anda Groac'h'ın kocası ortaya çıktı; ama artık ufak tefek, kıllı değildi. "Sonunda özgürüm!" diye haykırdı. "Şimdi lütfen ödülünüzü alın!"

Houarn ve Bellah, Groac'h'ın hazinesinin yarısını yanlarına alarak evlerine döndüler. Kendilerine kocaman bir çiftlik kurdular; kurtardıkları erkekler için de biraz toprak almışlardı. Hepsi orada çok mutlu bir şekilde yaşadılar ve o gölün yakınına bir daha asla gitmediler.

Çiçeklerin Kadını

Çok zarif, cömert bir ana tanrıça olan Don'un kızı Arianrhod bir anda sanki bir mucize olmuş gibi bir erkek çocuk dünyaya getirdi. Ancak Arianrhod; oğlundan nefret ediyordu. Onu üç kez arka arkaya lanetlemişti: Kendisi ona bir ad koyana kadar asla bir adının olmayacağına dair yemin etti. Kendisi bir tane verinceye kadar asla silahı olmayacaktı. Ve annesi onun için birini seçene kadar asla insan bir karısı olmayacaktı.

Arianrhod'un erkek kardeşi Gwydion kısa süre sonra çocuğu kardeşinin elinden alarak onu çok iyi yetiştirdi. O da sihir biliyordu ve Arianrhod'un lanetlerinin etkisini bir şekilde ortadan kaldırmaya çalışıyordu.

Bir gün Arianrhod'a taşlarla oynayan çocuk kılığına girmiş birini gösterdi. "Şuradaki sarışın çok iyi nişancı!" dedi kardeşi.

"İşte seni kandırdım! Ona ad verdin!" diye gülmeye başladı Gwydion. "O artık Lleu Llaw Gyffes yani Yetenekli Parlak Çocuk!"

Gwydion daha sonra, yeniden kılığını değiştirerek Lleu'yu Arianrhod'un sarayına soktu. Büyü gücünü kullanarak sarayı korkunç, savaş düşkünü işgalcilerle kuşatılmış gibi gösterdi. Korkan Arianrhod, saraydaki herkese kılıç ve kalkan dağıttı. Lleu'nun artık bir silahı da vardı!

Lleu'ya bir eş bulmak isteyen Gwydion, çayırmelikesi, meşe ve katırtırnağı tomurcuklarını dokudu. Yarattığına da Çiçeklerin Kadını anlamına gelen Blodeuwedd adını verdi. Bu kadın çok güzeldi, zarifti ve güzel kokuyordu. Lleu ondan çok hoşlanmıştı.

Ancak tıpkı koparıldıktan sonra solan çiçekler gibi Blodeuwedd'in güzelliği de bozulmaya başlamıştı. Giderek kötü, tatsız, çürümüş bir hâl aldı. Lleu sık sık Blodeuwedd'i sarayında yalnız bırakarak ava ve savaşa gitmeye başladı. Kocası yokken o da Goronwy adında genç bir lorda âşık oldu.

"Kocandan kurtulup seninle evlenmek istiyorum!" diye iç çekti Goronwy umarsızca. "Ancak biliyoruz ki Lleu, güçlü sihirler yapan dayısı Gwydion tarafından korunuyor!"

"Onu öldürmenin bir yolu olmalı," dedi Blodeuwedd haince. "Ben bir yolunu bulacağım. Bu işi bana bırak!"

Blodeuwedd kocasını hoş bir şekilde karşıladı, başına bir şey gelmiş olmasından çok korktuğunu söyledi.

"Blodeuwedd, aşkım," dedi Lleu keyifle, "Gwydion'un büyüsünü hatırlasana! Ben sadece ayaklarım üzerinde ve at sırtında değilken, dört duvar arasında ve dışarıda değilken öldürülebilirim!"

"Bu nasıl mümkün olabilir?" diye sordu Blodeuwedd gayet hoş, kafası karışmış ve masum bir şekilde.

"Aslında bir yolu var, galiba," dedi Lleu yüksek sesli düşünerek. "Gerçi neden bu kadar merak ettiğini anlamıyorum! Tek ayağım güçlü bir keçinin sırtında, öteki de avludaki bir banyoda iken durabilirim. Banyo bir oda değil, sadece üzerinde çatısı olan bir küvetti. Görmek istersen, ne demek istediğimi sana yarın gösterebilirim!"

Evet! Sonra neler olduğunu tahmin edersiniz herhâlde! Blodeuwedd, Goronwy'e olanları anlattı, o da hemen saklanıp bekleyecek bir yer bularak mızrağıyla Lleu'u öldürmeye hazırlandı. Lleu

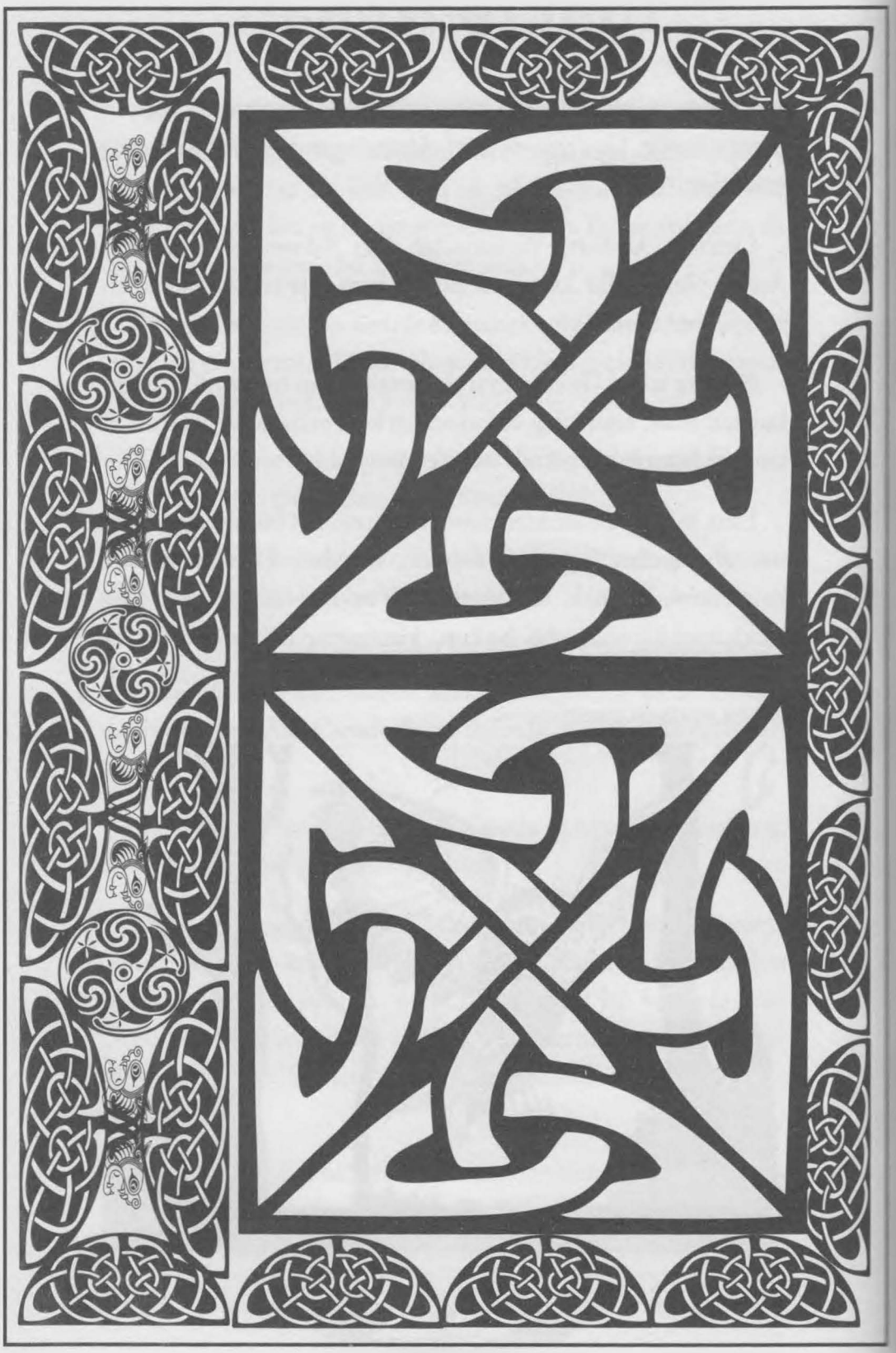
bir ayağını yavaşça küvetin içine soktu, öteki ayağını da keçinin üzerine koydu. Lleu'nun en zayıf olduğu bu anda Goronwy mızrağını fırlattı!

Lleu'nun korkunç yaralarından kan fışkırmaya başlamıştı. Ancak ölmedi! Bir kartala dönüştü; kanı yeryüzüne damlarken gökyüzüne yükseldi!

Bir süre sonra Gwydion yaralı kartalı bulup iyileştirdi. Lleu'yu kısa zamanda, nişancılığı ve kullandığı kolu eskisinden daha da iyi bir durumda olacak şekilde insana dönüştürdü!

Lleu, mızrağı fırlattıktan sonra korkusundan bir kayanın arkasına sinmiş olan Goronwy'i öldürdü. Gwydion da Blodeuwedd'i hayaletimsi, karanlık, acı acı öten bir baykuşa dönüştürdü. Kelt halklarının hiç sevmediği bu kuşu, kimi zaman hâlâ soğuk, karanlık gecelerde, başka canlı yaratıklardan dışlanmış bir hâlde tek başına uçarken görebilirsiniz.

GÜZEL BİR
HAVADA, SERİN
RÜZGARLAR
ESERKEN
YÜREKLERİ
UMUT DOLU
YELKEN
AÇTILAR.

BÖLÜM 7

Febal'ın Oğlu Bran'ın Yolculuğu

er yer, İrlanda prensi Bran Mac Febail'in duyduğu en güzel sesle dolup taşıyordu. Buna müzik demek yetmezdi. Bu çok daha güzel, çok daha güçlü bir şeydi. Sesin tatlılığı onu büyülüyordu. Elinden başka bir şey gelemezdi; ormanda açık alanda oturup bu güzel sesi dinlemeliydi.

Bran büyülenmiş gibi oturdu ve kısa süre sonra uykuya daldı. Uyandığında, önündeki çimlerin üzerinde çok güzel gümüş bir dal buldu. Bu elma ağacı dalının üzerinde kristal tomurcuklar gören Bran'ın kafası karışmıştı ve hemen babasının krallık sarayındaki evine döndü. O gece salondaki konukların arasında tuhaf bir kadın

belirdi. Yemek bittikten sonra kadın, sihirli elma ağacının olduğu topraklarla ilgili bir şarkı söyledi.

Sihirli elma ağacının olduğu yer mükemmel bir krallıktı. Bu topraklarda açlık, hastalık, üzüntü yoktu. Kayıplar, acılar, keder yoktu. Savaş yoktu. Yılın tamamında, barış ve bolluk içinde yaz mevsimi yaşanırdı. Taze meyveler her an toplanmaya hazırdı. Ambarlar tahıl doluydu. Hayvanlardan yenilecek lezzetli etler elde edilir, sonra da hayvanlar hiç zarar görmemiş gibi olurlardı. Günler keyif içinde avlanarak, dans ederek, oyunlar oynayarak geçer; geceler şölenlerle, aşkla sona ererdi.

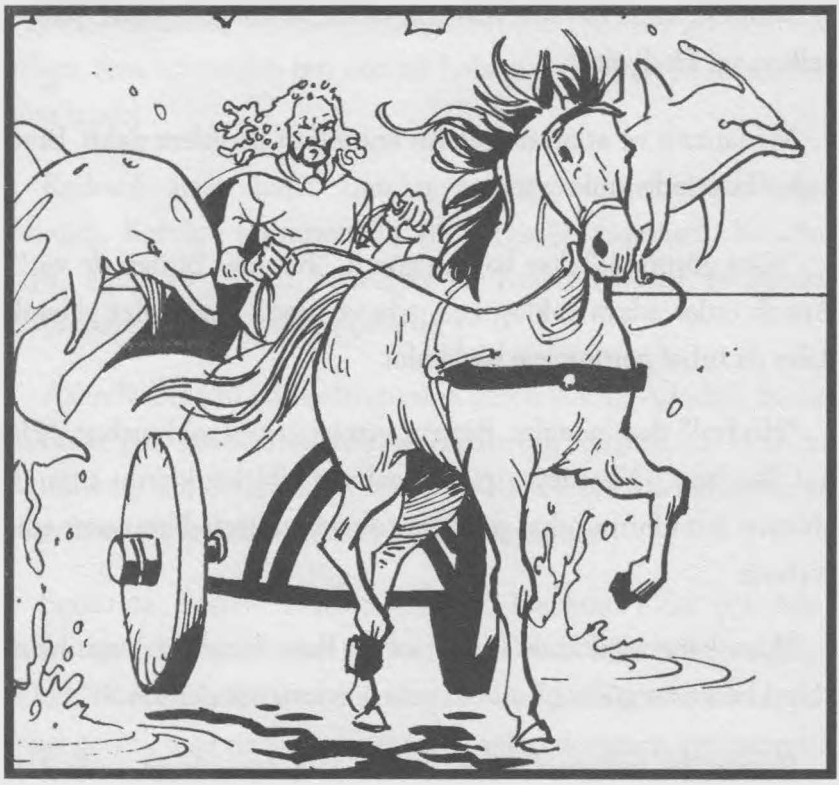
Bran'a göre bu kadın sanki sadece onun için şarkı söylemişti. "Gel!" diye titriyordu sesi nazikçe. "Bize katıl! Bize katıl! Bir tekneye bin ve denize açıl. Okyanusta batıya doğru ilerle."

"Tir nan Og'da[1] hepsi suyun altına gizlenmiş üç kere elli ada var. Beni ve birçok sevgili arkadaşımı Kadınlar Adası'nda bulabilirsin."

Bran hemen arkadaşlarını ve üvey kardeşlerini çağırdı, duyduklarını onlara anlattı. "Kim benimle yelken açar?" diye sordu. Genç erkekler bu yolculuğa gönüllü oldular.

Güzel bir havada, serin rüzgârlar eserken, yürekleri umut dolu hepsi yelken açtılar. Batıya, iyice batıya, güneşin batışına doğru ilerlerken bir dev -hayır, bir tanrı- onlara yaklaşıyordu. Batan güneş ışıklarının arasında okyanusların efendisi Manannan Mac Lir'i gördüler. Hızlı beyaz atların çektiği bir arabaya binmişti, üzerinde o görkemli su yeşili giysiler vardı. Yanında deniz domuzları

1 *Keltlerin Öbür Dünya'sı ya da daha mutlu ve keyifli bölümü için kullanılan, Sonsuza Kadar Gençlerin Efendisi anlamına gelen bir sözcük.*

(ya da bizim bildiğimiz yunuslar) hoplayıp sıçramaktaydı; saçları inciler ve yosunlarla bezeliydi.

"Suya bakın!" dedi tanrı. "Bakın! Çok güzel bir çayır! Orada! Krallar ve reisler, çiçeklerin arasından arabalarını sürüyorlar..." Bir şey fark edip durdu. "Ah! Elbette! Siz hâlâ hayattasınız! Onlar size görünmezler."

Bir süre düşündü. "İçinizden birinin adı Bran mı?" Manannan'ın sesi sıçrayan sularda yankılandı. Bran cesur bir şekilde kendini tanıttı. "Öyleyse dinle de sana geleceğini şarkıyla söyleyeyim! Çok iyi bir oğlanın babası olacaksın; bu oğlan İrlanda'nın en büyük savaşçılarından biri olacak."

"Ama şu anda hayatın için çok farklı bir yol çizmelisin. Batıya yelken aç! Hadi git!"

Manannan ve atları dalgaların arasından derinlere daldı. Bran şaşkınlık içinde onu seyretti.

"Kara göründü!" diye bağırdı gözcü. "Bir ada! Birileri de var!" Ancak onlar adaya yaklaştıkça, ada ve orada yaşayanlar giderek daha da tuhaf görünmeye başladılar.

"Ho ho!" dedi adalılar, Bran'ın gemisi kıyıya yaklaşırken. "Ha ha! Tee hee!" Neredeyse patlayacakmış gibi kasıklarını tutarak gülüyor; suratlarını tuhaf şekillere sokarak mürettebatı işaret ediyorlardı.

"Kim karaya çıkacak?" diye sordu Bran biraz da kızgınlıkla. "Neyi bu kadar gülünç bulduklarını öğrenmemiz gerekiyor."

Bran'ın denizcilerinden biri hemen gemiden atlayıp, s ıda ilerledi. Ancak adanın kumlu sahiline ayak basar basmaz o da çılgınca gülmeye başladı.

"Bundan hoşlanmadım!" dedi Bran, kuşkulanarak. "Yelken açın! Herkes küreklere! Buradan gidiyoruz!"

Açıldıklarında Bran ne düşünmesi gerektiğini bilemiyordu. Şarkı söyleyen kadın acaba onu kandırmış mıydı? Neler oluyordu? Neredeydiler? Nereye gidiyorlardı?

"Kara göründü!" diye bağırdı gözcü yeniden. "Bakın orada! Başka bir ada!"

Bu sefer Bran adaya çok yavaş yaklaştı. Sahilde bekleyerek, onları seyreden kalabalığı gördü. Hepsi gülümseyen, onlara el

sallayan kadınlara benziyorlardı. Bran onları görmezden gelmeye çalıştı, ama içlerinden biri ona bir halat atınca Bran düşünmeden elini uzattı...

Kadının attığı halat Bran'ın uzattığı elinin parmaklarına dolandı. Kendini kurtaramadı! Bran tuzağa düşmüştü. Kendini zayıf, aptal ve güçsüz hissediyordu. Kadın kibarca ve sürekli gülümseyerek Bran'ı adaya çıkardı.

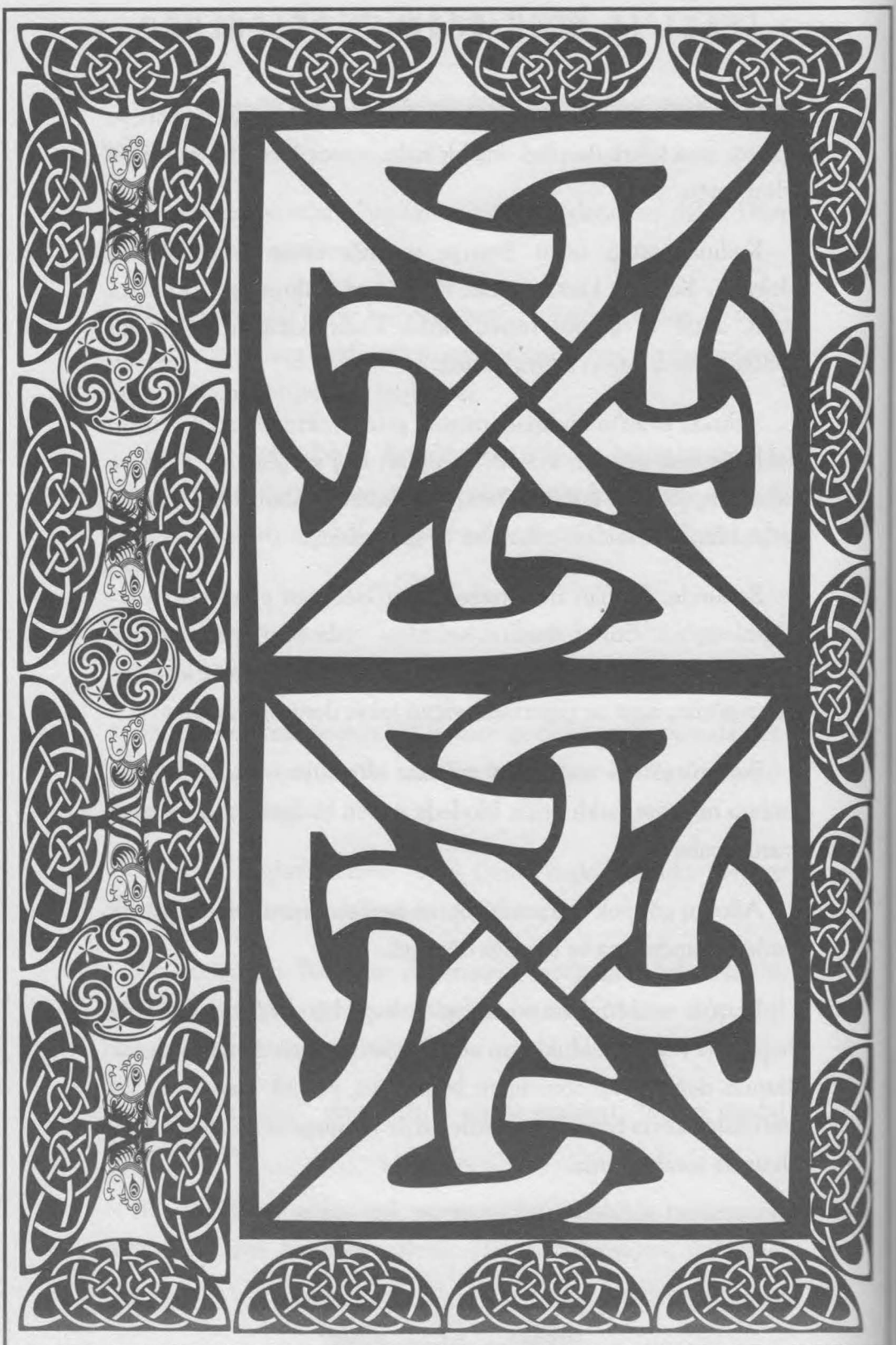
Aslında Bran'ın endişelenmesine gerek yoktu. Adadaki bütün kadınlar çok güzeldi, kibardı ve onları hoş karşıladılar. Bran ve adamları, şölenler düzenleyerek, dans ederek onlarla harika bir yıl geçirdiler. En azından onlara bir yıl gibi gelmişti.

Sonunda, Bran'ın mürettebatından Nechtan evini çok özlediğini söyledi. Bunun üzerine kadınlara veda edip yelken açtılar. "Dikkatli olun!" diye uyardı kadınlar. "Gidip ailenizi ve arkadaşlarınızı görün; ama ne yaparsanız yapın sakın denizden ayrılmayın!"

Batı rüzgârıyla sağ salim evlerine döndüler. Ancak İrlanda onlara nedense farklı geldi. İskelede neden bu kadar çok yabancı vardı acaba?

Ailesini görmek isteyen Nechtan hemen kıyıya atladı. Ancak bedeni o anda toza ve toprağa dönüştü.

Bran'ın mürettebatının dehşete kapıldığı söylenir. Aslında hepsi yüz yaşında olduklarını anlarlar ve yeniden denize açılırlar. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyoruz. Ancak sonsuza kadar batı dalgalarına hapsolmuş tekneleriyle karşılaşırsanız onlara kendiniz de sorabilirsiniz.

KATE'İ
NE KAPILAR
NE ANAHTARLAR
NE DE
KİLİTLER
DURDURABİLİRDİ.

BÖLÜM X

Kelt Efsanelerinden
Günümüze Kalanlar[1]

Katell Gollet

ılgın Kate! Vahşi Kate! Dans eden Kate! Kate on altı yaşında, gururlu, dikbaşlı, özgür olmayı isteyen bir kızdı.

Katell -ya da Kate- Bretonya'daki güzel bir kalenin efendisi olan amcasıyla birlikte yaşıyordu. Kate'in tuhaf davranışlarından nefret eden amcası, onu kabul edecek ilk adamla evlendirmeye karar vermişti. Bunu hiç isteme-

1 *Eski Kelt efsanelerinin önemli unsurları olan büyülü ırmaklar ve bitkiler, görünmez ruhlar ve bir başka dünyaya götüren çılgın danslar; Keltlerin yaşadığı topraklarda, birçok halk masalı olarak günümüze aktarılmıştır. Bu yüzden de Samhain olarak bilinen Cadılar Bayramı gibi bazı Kelt festivalleri günümüzde de sürdürülmektedir. Bu bölümde birkaç halk masalı örneği anlatılmıştır.*

yen Kate ise hemen bir plan yaptı. On iki saat boyunca hiç durmadan kendisiyle dans edebilecek ilk erkekle evleneceğini duyurdu.

Birçok genç bunu denedi; ama Kate o kadar hızlı dans ediyordu ki, mideleri bulanan, bitkin düşen ve güçleri tükenen gençler yere yığılıp kalıyorlardı. Kate'in amcası, onların "İşe yaramaz!" ya da "Değersiz!" olduklarını söyleyip hepsini öldürttü. Ancak o kadar çok genç bu yüzden öldü ki, Kate'in amcası sonunda ondan dans etmeyi durdurmasını istedi. Kate'i kalesindeki bir kuleye kapattı. Orada kimseye zarar veremeyecekti!

Ancak Kate'i ne kapılar ne kilitler ne de anahtarlar durdurabilirdi. Bir şekilde kaçtı ve yeni bir eş buldu. İkisi birlikte geceden gündüze, gündüzden geceye; aşk ve mutluluktan, özgürlükten başları dönmüş şekilde dans ederlerdi. Sonunda müzisyenler yorulup eve gittiklerinde, kendilerine müzik çalmaları için Öbür Dünya'dan ruhları çağırırdı Kate!

Kate ve eşi, bu sihirli ezgilerle Öbür Dünya'nın kapılarına kadar dans ederlerdi. İçeride de dans etmeye devam eder ve sonsuza kadar ortadan kaybolurlardı!

Maug Moulach (Kıllı Maggie)

Gündüzleri onu göremeseniz de Maug Moulach'ın orada olduğunu bilirsiniz. Evini inanılmaz derecede temiz tutar, uçarak masanın üzerine inen nefis yemekler pişirirdi!

Karanlıktan sonra onu gözetlediğinizde, Maug'un çok ufak ve kıllı olduğunu görebilirsiniz. Tıpkı diğer Browniler[1] gibi onun da

1 *Ev işlerine kibarca yardım eden görünmez ruhlardır. Genellikle tek bir bina ya da aileye hizmet ederler. Düzenli yiyeceğe ihtiyaçları vardır; ama özellikle giysi armağan edildiğinde kolayca küsebilirler. Öykünün geçtiği İskoçya'da Brownie aynı zamanda "uruisg" olarak da bilinir.*

parmakları ve burnu yoktu, giyecekleri eski püsküydü. Kimileri, onun kıllı ellerinin koptuğunu, kendi başlarına iş gördüklerini bile söylerlerdi. Ne korkunç bir düşünce!

Maug, ona ödeme yapmaya çalışmadıkları sürece insanlar için çalışmayı severdi. Para ya da giysi vermek, onun nezaketine ve büyüsüne bir hakaret sayılırdı. Başka birçok Browni de insanların ödeme yapmaya çalıştıkları evlerden ayrılmışlardı. Maug'un bir kocası vardı: güçlü, çalışkan ancak aptal. Tanıştığı herkesi sorguya çekmeye bayılırdı. Genç bir kadına adını sormuştu.

"Sadece Ben Kendimim!" diye yanıt vermişti kadın. "Şimdi yok ol! Git! Bu tencereyi görmüyor musun? Yemek pişiriyorum!"

Ancak Maug'un aptal kocası gitmemiş, kadın da kaynar su dolu tencereyi üzerine fırlatmıştı. Adam aksayarak Maug'un yanına geldiğinde sırılsıklam, haşlanmış vaziyette ve ölmek üzereydi.

"Bu korkunç şeyi sana kim yaptı?" diye sordu Maug dehşetle. "Ben Kendim! Ben Kendim!" diye yanıtladı kocası. "Seni aptal adam! Daha dikkatli olmalıydın!" diye iç çekti Maug. "Ancak görünen o ki, suçlanacak biri varsa o da sensin!" dedi, kocası son nefesini verirken.

Maug, daha sonra genç kadınla arkadaşlarının konuşmalarını duydu. Hepsi gülüyor ve şakalaşıyorlardı. Kadın, Maug'un aptal kocasını nasıl kovaladığını anlatıyordu. Hepsi de bunun çok gülünç olduğunu düşünüyordu!

Vız! Bam! Çat! Maug, üç bacaklı mutfak taburesini bir mermi gibi havaya fırlattı! Maug harika bir nişancıydı, hiç ıskalamazdı. Ne de olsa yemek zamanlarında bol bol çalışmıştı. Hedefi yere yığıldı: Ölmüştü.

Kadının arkadaşları Maug'u görememişler; ama hepsi söylediklerini çok iyi duymuşlardı:

"Daha fazla erkek öldürmeyeceksiniz!" diye bağırmıştı Maug. "Daha fazla koca öldürmeyeceksiniz!"

Cenazeden sonra hepsi bir konuda görüş birliğine varmışlardı: Bir Brownie'yi kızdırmak hiç de akıllıca bir şey değildir!

Bir Ovayı Batıran Yaşlı Kadın

Bu efsane, Dağlık Iskoçya'da derin bir göl olan Loch Awe'nin nasıl kazara oluştuğunu anlatır!

Samhain!. Büyülü bir gecedir; heyecan verici ve korkunç! Öbür Dünya'nın kapıları sonuna kadar açıktır. Düşlerimizde gördüğümüzden daha tuhaf şeyler buradan çıkıp bizimle alay eder, dalga geçer, baştan çıkarırlar. Samhain, aynı zamanda Yaz Güneşi'nin ölüp gömüldüğü zamandır. Yerine, soğuk, solgun Kış Güneşi çıkar ve ürpertici kızı -yeryüzü tanrıçası, yaşlı kadın anlamına gelen Cailleach Bheur adındaki dev- güneşi karşılamak üzere derin uykusundan uyanır. Suratsız, zayıf, mavi yüzlü kız toprakta yürürken, buzlu nefesiyle bitkileri dondurur, yumuşak, dondurucu karı etrafa saçar.

Cailleach Bheur, devasa elinde, her zaman cadıların sembolü olan yeşil bir çobanpüskülü ağacı tutar. Vahşi kızıl geyiği -utangaç, kurnaz, kararsız, perimsi büyükbaş- güder, evlere ölüm getiren keskin, dikenli karaçalıların[1] altına sığınır. Gri, lime lime olmuş eteklerinde devasa kayalar taşır; dağlar yapmak için bunları rastgele atar. Aç orman kurtlarının yanında avlanır, buz gibi sulardaki balıklarla yüzer. Sert rüzgârların esmesini, uğuldamasını, girdaplar oluşmasını, çağlayanların gürleyip çağlamalarını sağlar. Tıpkı kış gibi, Cailleach Bheur da çok acımasız ve yıkıcı olabilir.

Bir zamanlar Ben Cruachan Dağı'ndan bir ovaya pırıl pırıl suları olan bir ırmak akardı. Butthe Cailleach Bheur, her gece ırmağı setle çevirir, suların akmasını engellerdi. Gün ışıdığında seti kaldırınca ırmak yeniden parlak ve taze sularıyla köpürürdü. Ovadaki

1 *Bütün yıl yeşil kalan çok dikenli bir çalıdır, geleneklere göre, evlerin içinde tutulması uğursuzluk getirir.*

çiftçiler, geçimlerini sağladıkları tarlalarına su göndermesi için ona hazineler sunardı.

Ancak korkunç bir kış gecesi Ben Cruachan Dağı titreyip sallanmaya başladı. Sarp kayalıkların üzerinden keçilerle birlikte atlayarak geçirdiği uzun bir günün sonunda Cailleach Bheur horlayarak uyuyordu! Bitkin olduğundan çok derin bir uykuya dalmış ve ırmağı setle kapatmayı unutmuştu. Irmak özgürce ve kaygısızca akıp duruyordu.

Sabah olduğunda, kilometrelerce uzunluktaki toprakları pırıl pırıl sular kaplamıştı. Görünecek hiçbir şey kalmamıştı çevrede. Çiftçiler ve aileleri boğulmuşlardı. Uykusuna engel olamayan Cailleach Bheur, ovanın sular altında kalmasına neden olmuştu!

Yeşil Çocuklar

Onlar kim miydi? Nereden mi geliyorlardı? Yeşil Çocuklar herkesin kafasını karıştırmıştı!

Bu iki çocuk -biri kız diğeri erkek- sıradan insanlardan farklı değillerdi; yalnızca yeşillerdi. Uzun zaman önce, ansızın bir tepenin yamacındaki bir delikte ortaya çıkıvermişlerdi. Çok aç gibi duruyorlardı; ama bir çiftçi onlara -elbette ki taze ve yeşil- bezelye getirene kadar her türlü yiyeceği reddetmişlerdi.

Haftalar boyunca, yeşil oğlan hastalanıp ölünceye kadar sadece bezelye yiyerek yaşamışlardı. Bu olaydan sonra yeşil kız beyaz süt içip, kahverengi ekmek ve kırmızı et yemeye başlamış; yeşil rengi yavaş yavaş kaybolmuştu. Konuşmayı öğrenmiş ve bir zamanlar yaşadığı topraklardan söz etmeye başlamıştı. Geldiği yerdeki herkesin yeşil; her yanın ise sanki hep alacakaranlık gibi loş ve karanlık olduğunu anlatmıştı.

Bir gün, kardeşi ile birlikte koyunları güderken bir mağaraya girdiklerini hatırladı. Mağaranın derinliklerinde, çok ama çok uzaklardan bir ses -kilisenin çanlarıymış bu- geldiğini duymuşlardı. Parlak bir ışığın parıldadığını görünceye kadar sesin geldiği yöne doğru gitmişlerdi. Tedirgin bir şekilde parmak uçlarında ilerleyerek ışığa yaklaşmış, yaklaşmışlardı... Sonunda kaybolmuş, gözleri kamaşmış ve şaşkın bir hâlde güneşin aydınlattığı bu dünyaya adım atmışlardı.

Bu öykü ne mi anlatıyor? Yeniden okuyun ve biraz düşünün! Yeşil, Keltlerin ölüm rengidir. Bezelyeler de Kelt ölülerinin yiyeceğidir.

Glashtin

Bu öykü, kuzeybatı İngiltere ile İrlanda arasındaki dalgalı denizlerde bir ada olan Man Adası'nda geçer.

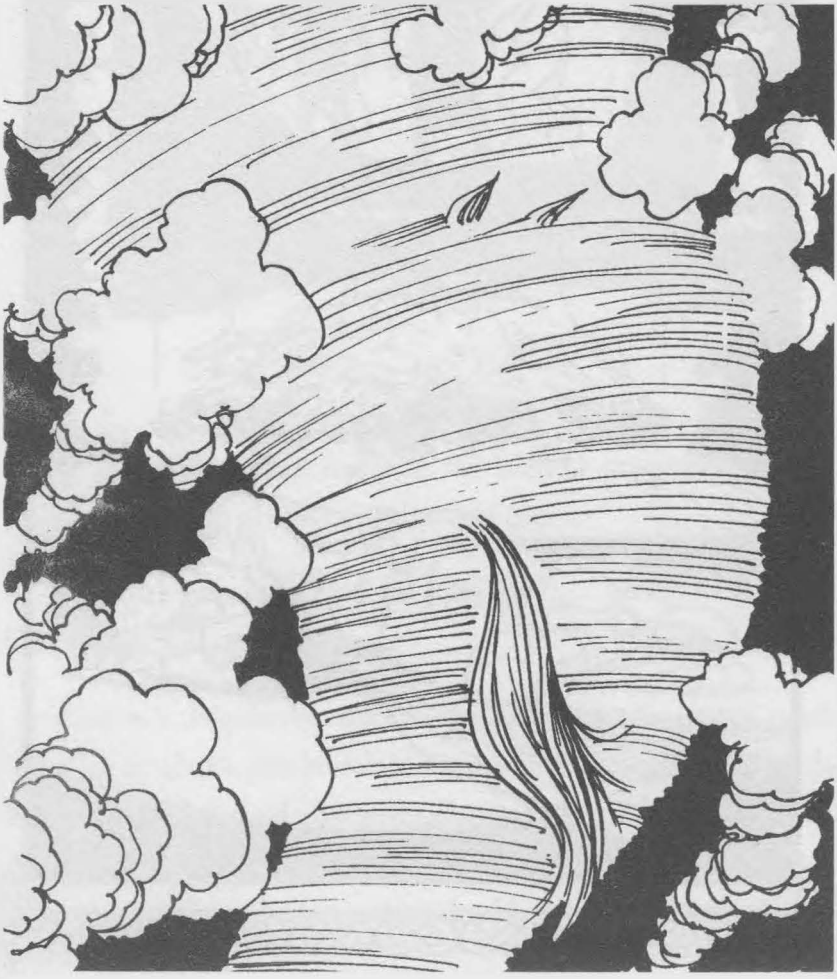
O çok yakışıklı, çok çekici bir adamdır ve... sizi canlı canlı yer! Dikkat edin kızlar, aman dikkat!

Glashtin'i, dalgalarda, uzun yeleleri arkasından uçuşarak gelen vahşi bir at olarak görebilirsiniz. Dipsiz kuyularda gezerken ya da karanlık, derin çukurlarda gizlenirken gözünüze ilişebilir. Ancak onu, güzel bir gülümsemeyle yüreğinizi eritecek, sıcak ve sevgi dolu gözleri aşk vaad eden genç, yakışıklı bir erkek olarak göreceğinizi söyleyebilirim.

Balıkçı Quayle'nin Kirree adında tek bir kızı vardı. Onu yalnız bırakmaktan hiç hoşlanmazdı; ama günün birinde, balık satması gerektiğinden pazara gitmek için yola koyuldu. Evlerinin kapısını kapatıp ve kızına kendisinden başka kimseye kapıyı açmamasını sıkı sıkıya tembih etti.

Kirree çok mutluydu; ancak karanlık bastıktan sonra çok sert bir fırtına çıkıp onu korkuttu. Başının üzerindeki çatıya dolu yağıyor, kükreyen rüzgârlar kepenkleri birbirine vurduruyordu.

"Acaba babam bu yağmurlu, korkunç gecede nerededir? Umarım güvendedir ve bir yere sığınmıştır," dedi Kirree içinden. Tavuklara yem vermiş, ateşe biraz daha odun atmış ve oturup babasını beklemeye başlamıştı.

Nihayet gece yarısı dışarıdan ayak sesleri geldiğini, kapıya sert bir şekilde vurulduğunu duydu. "Baba!" diye bağırdı, "Eve sağ salim geldin mi?" Birinin yanıt verdiğini duyduğunu sanmış; ama rüzgâr sözcükleri alıp götürmüştü.

"İçeri gel!" dedi Kirree, hızla kapıyı açarak. "Hadi gel ısın, üzerindekileri kurut!"

Ancak içeri giren babası değil, sırılsıklam olmuş bir yabancıydı. Çok genç, yakışıklı ve güler yüzlüydü.

"Güneş ve Ay yardımcım olun!" dedi Kirree, "ama tehlikeli birine benzemiyor." Yabancı sözcükler söyleyen yabancı, Kirree'ye teşekkür ettikten sonra ateşin yanına uzanmış, kısa süre sonra da uykuya dalıvermişti.

"Ben de çok yorgunum!" diye düşündü Kirree, "ama uyanık kalmalıyım! Şu yabancıya bir bakayım! Ne kadar da uzun kolları ve bacakları var! Ne kadar da geniş bir göğsü ve sırtı var! Ve ne kadar da kalın, siyah, kıvırcık saçları var!"

Kirree'nin gözleri daha sonra karanlığa çevrildi ve nefes almaya çalıştı. Odadaki her şey sanki çevresinde dönüp duruyor gibi hissediyordu.

"HAYIR!" diye bağırdı. "Öyle değil! Olamaz!" Baktığı saçların arasından at kulaklarının çıktığını gördü; uyuyan yabancı bir Glashtindi!

Kirree düşünemeyecek kadar korkmuştu. Birden taş kesilmiş, korkudan donmuş bir şekilde öylece kalakalmıştı. Glashtin'in onu denize götürmek için geldiğini biliyordu. Ondan sonra da dalgaların içinde onu yiyecekti.

Kirree sonunda yeniden nefes almaya başladığında yüreği hâlâ delice çarpıyordu. Glashtin'in güçleriyle ilgili bir şeyler hatırlamaya çalıştı. Doğru ya... Gün doğduğunda güçleri kaybolurdu! Yabancıyı şafağa kadar uyutmayı başarırsa o zaman ondan kaçabilirdi.

Kirree saatlerce olabildiğince sessiz oturdu. Ancak fırtına yüzünden ateşin çatırtıları ve alevleri yabancıyı uyandırmıştı. Doğrulmuş, ayağa kalkmış, Kirree'ye doğru yürümeye başlamıştı!

Kirree yaşamını kurtarmak için ne yapabilirdi? Tek aklına gelen bağırmak oldu. "Aaaaaaaaa!" Bu çığlık bütün horozları uyandırdı. Sabah olduğunu sanarak ötmeye başladılar. Glashtin'in kötücül güçleri de yavaş yavaş zayıfladı! Çıkardığı fırtına durmuş ve balıkçı Quayle titreyerek, sırılsıklam ve bitkin bir hâlde içeri girmişti. Glashtin, tıpkı çılgın bir atın kuyruğunu titretmesi gibi hızla ortadan yok oldu... Bir sonraki sefere kadar...

Ölüm Arabası

O ses de ne? Duyabiliyor musunuz? Tıpkı bir arabanın paslı demir tekerleklerinin korkunç, gıcırtılı sesini andırıyor. Aynı zamanda yola dökülen taş yığınlarının gümbürtüsü ve patırtısını andıran bir sese de benziyor.

İşte orada! Endişelenmeyin! Belki o eski öyküler gerçek değildir! O paslı araba Ölüm Hırsızı Ankou'ya ait olmayabilir. Arabadan dökülen o taşlar da taşıdığı yeni ölmüş insanların yürekleri olmayabilir... Ama olabilir de...

Birçok kişi Ankou'nun hep çevrede dolaştığına yemin eder. Uzun boylu, sıska, hayalete benzeyen, uzun saçları olan bir iskeletten ibaret bu adam kanlı bir elbise giyermiş, yanan mumlar gibi de gözleri varınış. Kurbanlarını vurmak için oklar, kesmek için de -insanların kemikleriyle biledigi- bir tırpan taşırmış.

Ankou'nun arabasının geldiğini duyanlar, yakında ailenin ölümle karşılaşacağını söylerlermiş. Kimse ondan kaçamazmış. Ankou'yu görmek ya da onunla konuşmak da kötü talihin kesin bir göstergesiymiş.

Gece yarısından sonra çalışan demirci Fanch Floc'H'u duymuş muydunuz? Karanlıkta arabasına binen Ankou, Fanch'dan kırılan tırpanını onarmasını istemiş.

Fanch da kabul etmiş ve şafakta ölmüş.

DAHA FAZLA KAYNAK

Kelt savaşçıları, güzel tanrıçalar, kötü canavarlarla ilgili merakınız hâlâ giderilemediyse, sakın endişelenmeyin! Bu konularla ilgili dünya kadar bilgi var. Sonraki sayfalarda harika kitaplar, şahane web siteleri ve gidilecek kimi ilginç yerlerle ilgili İngilizce kaynaklar bulabilirsiniz.

Keltler ile ilgili bilgilere ulaşabileceğiniz İngilizce kitaplar

Peter Chrisp, **On the Trail of the Celts in Britain,** Franklin Watts 2000

Fiona Macdonald, **Find Out About The Celts,** Southwater 2002

Hazel Mary Martell, **Celts (Britain Through the Ages),** Evans 2003

Hazel Richardson, **Life of the Ancient Celts,** Crabtree 2006
Tom Tierney, **Celtic Fashions (Dover Coloring Books),** Dover Publications Inc. 2002
Alan Garner, **The Wierdstone of Brisingamen,** Collins Voyager New Edition
Alan Garner, **The Owl Series,** Collins Voyager New Edition
Rosemary Sutcliffe, **Warrior Scarlet,** Farrar, Straus and Giroux Inc 1974
Graham Howells, **Merlin's Magical Creature,** Gomer Press 2008

Kelt mitleri ile efsanelerine ilişkin İngilizce derlemeler

Eoin Neeson, **Celtic Myths and Legends,** The Mercier Press 1998
Rhiannon Ifans, **Tales from the Celtic Lands,** Y Lolfa Ltd, 2002
Gwyn Thomas, **Tales from the Mabinogion,** Y Lolfa Ltd, 2006

Keltlerle ilgili İngilizce web siteleri

http://resourcesforhistory.com/
http://www.bbc.co.uk/wales/celts/
http://www.bbc.co.uk/history/ancient/british_prehistory/
http://en.wikipedia.org/wiki/Book_of_Kells

Görülecek yerler

Birnie, İskoçya
http://www.nms.ac.uk/discover_celts_romans_birnie.aspx

St. Fagans, İrlanda
http://www.bbc.co.uk/wales/southeast/sites/celts/pages/stfagans.shtml

Eski Butser Çiftliği, İngiltere
http://ww.butserancientfarm.co.uk/

Craggaunowen, İrlanda
http://www.shannonheritage.com/Attractions/Craggaunowen/Crannog

DAHA FAZLA KAYNAK

İnternet üzerinden ulaşabileceğiniz İngilizce okuma parçaları

Demir Çağı Döneminde (Kelt dönemi) İngiliz Adalarında Yaşam

http://www.britishmuseum.org/explore/world_cultures/europe/iron_age.aspx
http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/article_index/p/the_people_of_iron_age_britain.aspx
http://www.britishmuseum.org/explore/online_tours/britan/daily_life_in_iron_age_britain

Şaşırtıcı Kelt Nesneleri

http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/highlight_objects/pe_mla/p/penannular_brooch.aspx
http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/highlight_objects/pe_mla/t/the_londesborough_brooch.aspx
http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/highlight_objects/pe_mla/t/the_brughead_bull.aspx
http://www.visual-arts-cork.com/irish-galleries/national-museum-of-ireland.htm

Ve Türkçe birkaç bilgi kaynağı...

Hugo Pratt, **Corto Maltese: Keltler,** Dost Yayınları, Ankara, 2000
Venceslas, Kruta**Keltler,** Dost Yayınları, Ankara, 2009
Bill Price, **Kelt Mitolojisi,** Kalkedon Yayınevi, İstanbul, 2011
Thomas William Rolleston, **Kelt Mitleri ve Efsaneleri,** İlya Yayınevi, İzmir, 2013

Macera, sihir ve gizemlerle dolu Kelt mitolojisinin olağanüstü dünyasının kapıları aralanıyor!

Tanrıların şeytanlar ve canavarlarla savaştığı, kuşlarla hayvanların insanlarla konuştuğu, kadınlarla erkeklerin zamanda yolculuk yapıp sihirli krallıklara gidebildikleri büyülü bir yer: Kelt dünyası. Her kaya, ağaç ve nehir, kendi iyi ya da kötü ruhunu içinde barındıran canlı birer varlık burada. Kelt dünyası, umut, olasılık, aşk ve tehlikeyle dolu...

Kelt savaşçılarının onur için göze aldıkları zorluklar; tanrılar, büyücüler, klanlar arası ölümcül savaşlar; vahşi hayvanlar; kaybedilen ve tekrar bulunan aşklar; dostluklar ve sadakat...

İrlanda, Galler, İskoçya, İngiltere, Man Adası ve kuzeybatı Fransa'daki Kelt mitleri ile söylencelerinden bir derleme niteliğinde olan ***Kelt Mitolojisi - Kahramanlar, Tanrılar ve Canavarlar***, aynı zamanda harika çizimlere, Keltlerin inançları ve kültürleri hakkında bilgilere ve bir Kelt dünyası haritasına yer veriyor.

www.akilcelenkitaplar.com
Yayıncı Sertifika No: 12382
ISBN 978-605-5069-42-1
9 786055 069421
₺12